

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Kiadja:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUNSÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 írt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Sacerdos magnus.

Budapest, július 14.

(8.) „Csak kötelességem volt az, a mit tettem”. Így szólt Szepes püspöke, felelvén az üdvözlő szónoklatra, amely érdeme szerint dicsőítette az ő nemes kötelességteljesítését. Am mi most perbe szállunk Szmrecsányi Pál püspök apostoli szerénységével, mert a kötelességnek arról a magasztos felfogásáról, amelyről cselekedetében is, szavaiban is tanúságot szolgáltatott, illik megemlékezni nemcsak hálából, hanem példaadásnak okáért is.

Azt tette Szepes püspöke, hogy főpásztori tekintélyével, egyházi hatalmának teljességével állott útjába egy vészés áramlatnak, amely a szeretet vallásának fegyvereit a gyűlölet szennyes harcában forgatja meg; azt tette, hogy szelid és bölcs intelmmel megnyugtatta és felvilágosította a gondozására bízott lelkeket; azt tette, hogy atyai szigorral tiltotta el papjait a gonosz munkától, amelynek részeseivé lettek és szent kötelességükre figyelmeztette őket, maga is teljesítvén szent kötelességét. És cselekedte ezt ott, a felvidéken, ahol a felekezeti háborúság tüze legelsőben gyuladt ki, s ahol legveszedelmesebben lángolt fel, mert legelsőben kötötte meg szövetségét a magyar nemzet ádáz ellenségeivel, a pánszláv hazaárulókkal. Cselekedte pedig ezt Szmrecsányi püspök abban az időben, amikor egy szó kellett volna még, hogy lángba-verbé boruljon az egész felvidék; amikor egy ocsmány mesével bujtogatták a hiszékeny tömegeket és ezt a gyalázatos hazugságot egyházi köntösben, keresztrel a kezökben hirdették hiveiknek a szeretet vallásának méltatlan szolgálói. Ekkor tette azt, amit tett

a nemes egyházfejedelem, aki szerényen pusztá kötelességteljesítésnek mondja ezt, s aki szerénységében éppen oly nagy, mint kötelességteljesítésében.

Ime, egy igazi főpásztor oktatása a *kötelességről*. Minő kemény ítélet van ebben az alázatos oktatásban. Előttem áll Szmrecsányi Pál püspök szikár, igénytelen alakja, érdekes szürke fejevel, amelyből jóság és okosság sugárzik. Vajjon nem gyuladt ki a harag lángja azon az érdekes halvány arcon, midőn a kötelességről szólna, azokra kellett gondolnia, akik *egészen másképp* gondolkodnak a papi ember kötelességeiről? Akik papi kötelességeiket úgy töltik be, hogy emberi kötelességeiket lábbal tapodják; akik szenteltvíz-szórót tartanak egyik kezökben, a másikkal meg tüzes csóvát dobálnak; akik az oltárt gonosszággal piszkolják be; akik hiveik lelkét megméltelyezik kereszténytelen és buta beszédekkel.

A néppárt országjáró apostolai megállanak-e egy pillanatra utjukban, hallván egy igazi főpapnak róluk szóló igaz ítéletét? A szegény nem szegzi le lábukat egy pillanatra, nem kerget arcukra pirt, nem némitja el nyelvüket? Van-e még lelkiismeretük, ha el bírják viselni azokat a szavakat, amelyek szelidségükben megsemmisítők rájuk nézve? Ha van bennük szegényérzet, el kell pirulniok; ha van lelkiismeretük, bűnbánóan magukba kell szállaniok; ha van egy parányi hitük, kétségbe kell esniök ennek az ítéletnek hallatára. Nem politikus, nem pártember, nem valamely istentelen liberális ember, hanem egyházfejedelem mondta ezt az ítéletet. Annak a vallásnak főpásztorja, amely vallás nevében népbuító üzelveiket folytatják. Hiszik-e még, hogy meg tudják hódítani ezt az országot, mikor a főpapok

rendre sorakoznak ellenök, kezökben a pásztorbottal, ajkukon az igazságnak, a bölcseségnek, a szeretetnek ígéivel?

Mert Szmrecsányi Pál nem áll magában. Hűség követője csupán az ország első főpapjának és többi püspöktársainak, akiknek egy része hallgatagon fordul el a felekezeti reakció gyűlöletes hadjáratától, a másik része nyíltan is szembeszáll vele. Holott ha magában állana is Szepes püspöke, már ez is elegendő volna arra, hogy elvegye a hitelét a vallással való szemérmellen szédelgésnek. Egy ilyen ítélet több, mint ezer néppárti káplán kortesbeszéde. Pedig nem a Szmrecsányiak a kivételek, hanem a Majláthok. Az *ecclesia militans* csak azért látszik hatalmasnak, mert lármásabb, mozgékonyabb, mint a főpapságnak az a része, amely nem politizál, hanem csendben teljesíti főpásztori hivatását, s csupán akkor hallatja szavát, ha alkalom adódik reá. Minden ilyen szó felér egy nagyszabású cselekedettel. Hát még ha olyan cselekedet előzte meg, mint Szmrecsányi Pál püspök tegnapi beszédét. Az ilyen beszédet hiába igyekszik agyonhallgatni a felekezeti reakció sajtója, amely Oroszország balkáni politikájáról vezércikkeket és egy szóra sem méltatja a szépesi püspök gyönyörű szövegét. Elhallgat ez a szó messzire, sokkal messzebbre, mint azoknak az uraknak tetszenék. Azt a hatalmas fényözönt, amely ezekből a szavakból szerteárad, eltakarni nem lehet. Elemi erővel villan keresztül az elméken széles ez országban; szétkergeti a sötétséget, diadal-maskodik a mesterséges éjszakán, melyet a butítás fekete lovagai terjesztenek.

Adassék hála és elismerés Szepes püspökének, aki most újra bebizonyította, hogy az igazán nagy papok közül való, akik igazán szolgálják Istenüket és egyházukat. Akik Iste-

TÁRCA.

Világvásár.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Pekár Gyula.

II.

Mi az a francia szellem, — mi ennek a ragyogó és csudálatos valaminek a meghatározása? A problémával szemben maguk a franciák bevallják a tehetetlenségüket, — ők épp oly kevéssé tudják az ő gall *esprit* jüket meghatározni, mint mi idegenek. Semmi sem tűnőbb és megfoghatatlanabb ennél és mégis semminem sem éri az ember jobban a diadalmas jelenlétét vagy másfelől a lehangoló hiányát, mint ennek. Az immár a mennyek Isteni Szinjátékában itész-kedő öreg Sarcey eleget emlegette volt nekem, hogy a francia *géníusz* hármias alakja a *clarté*, *l'ordre* et *le bon sens*, — a világosság, szabotosság és a józanság. Három meglehetősen prózai elem ez s ott a rejtély, hogy micsoda lelki vegyi folyamat által áll elő belőlük mégis az a káprázatos valami, aminek fényt csak a drágakövek sziporkázásához hasonlíthatnánk. A francia nem éri sem a Shakespeare mély emberiségét, sem a Swift vagy Sterne angolsszáz humorát, mosolyog a németek sörön termé, nehéz (vagy pedáns) jókedvén és ösztönszerűleg megveti az olasz mértékeltlen bohókódását és hebeburgya szarkazmusát. A francia, a hogy már Tacitus mondta, „szónok és hős, — egyfelől nagyon hideg, másfelől a legforróbb vérű faj. Nem a szívével lelkesedik és érzelmekért, hanem a fejével és elvont nagy eszméért. Tán az egyedüli nemzet, mely várárságért, mint „szabadság”, „jog”, „igazság” önfeláldozóan szembeszáll mindennel. Más nép-

nek a szíve meleg s a feje hideg, a franciánál megfordítva áll a dolog: amilyen hideg és öntudatos szívében, olyan megfoghatatlanul veszi el a fejét, mikor ez a fej valami gondolatért lángoló és öntudatlan lelkesedésre gyul. Az a váltakozó langyos és forró szellő, ami nemesak Párisból, de az egész francia történelemből felénk száll, ebből a bizarr ellentétből magyarázható ki. Gunyoros és érzéki gallok, vitéz frankok, szofista és szellemes görögök ezek egyszerre... Szellemük az a kedves „malice”, az az örökké előre forduló józanság, mely találékonyan látja át és kapja meg a dolgokat, mely *szabatosan* tisztáz és összefoglal mindent s a tökéletes *mérték* által mindig tetszetősé, — vagyis, amennyiben ami „tetszik”, mindig új — újat terem...

Lássák, a francia *esprit*-nek ez elemzése mindabból az alkalmából jut eszembe, hogy a kiállítás láz, a nemzetközi békes forrongás közepette itt állok a világvásáron. Sajátságos hangulat ez: egy örökké vasárnapi és a tolongásról itélve mégis forradalmi világ. A lelkesedés forradalma, melynek nem a száj, hanem a szemek éhesek, azok ostromolnak, hogy ne mondjuk, pusztítanak el mindent... A tömeg kiméltetlenul tolakodik; senki se törődik a másikkal. Na, hisz a divaturocsok vagy divathölgyek, akik „kiöltöznek” Páris és a kiállítás tiszteletere, ugyan megjárják itt! Senki se néz rájuk; az emberek vakon gázolnak át egymáson. Némely osztályban, például Worth előtt délutánonként csuda, hogy emberhalál nem esik. És nem a köznépről szölok, hanem a legelőkelőbb hölgyekről, akik a divat csudái láttára ugy elvesztik a fejüket, mint a legegyszerűbb *bourgeois*ok... A mig a szem s a lábak bírják, addig rendületlen mohósággal gyalogol és bámul mindenki, hanem egyszerre aztán beáll a testi, lelki csőd. Először a szem mondja fel a szolgálatot. De az ember, dacára annak, hogy a szó szoros értelmében már

semmit se lát többet, ekkor még nem adja meg magát, még viszik a lábai: azok akarnának a szem helyett látni. Végre aztán ez a lábbal való nézés se tart tovább: valami vad pánik fogja el a látogatót, — ki a szabadba, a zöld alá, ahol ki lehet a szemet nyitni a nélkül, hogy meg kelljen valamit nézni... Ott a Marsmező és a két művészeti Palais fái alatt ülnek a székeken a kiállítáldózatok: sápadt és halottfáradt ezerek, kik szólni se tudnak többé, s kiknek lehunyt pillái csak kegyelemért esdenek! Szó sincs róla, mindjárt az első naptól fogva ki kell itt bekülni azzal a gondolattal, hogy — gyakorlatilag szólva — lehetetlen ezt a világvásárt egészen megnézni. Hiu törekvés! nem bir egy véges ember idegrendszere ennyi benyomást befogadni. Boldog lehet az, aki illetéktelen részlettanulmányokba bele nem ereszkedve, egy egységes általános képet visz el magával a csodáról.

És ez az általános kép a legszebb, a legmeglepőbb. Ha az ember úgy „reggeli”, vagyis még nem fáradt szemmel átfogja az egész kiállítás külső képét, akkor tudja csak igazán bámulni azt az előbb említett francia szellemet, melynek ez a legújabb és egyik legbájosabb diadala. A szabotosság és mértékűds remeke ez a terv. Nagyszerű, minden erőlködés nélkül: olyan merész, hogy szinte egyszerűnek látszik, akár a Kolumbus tojása... A legtöbb fejlődő város előtt, midőn kiállítást rendez, mellékesen és igen okosan az a cél lebeg, hogy a kiállítás által egy új kultúrát teremtsen magának. Hisz emlékezhettünk, legutóbb nálunk is szó volt arról, hogy a Gollérthegy alatti részből a kiállítás által egy új Budapestet teremtsünk; persze utóbb aztán még is helyesebbnek találtuk azt, hogy az amúgy is fa-szegény metropolis városligetjéből számszámra vágjuk ki a törzseket s odahelyezzük az ezredéves ünnepély színterét... Nos Páris, mely már a nélkül is egy városország, helyes mértékűdással belátta, hogy nincs többet szüksége ilyen

nüket és egyházukat szolgálván, teljesítik hazájuk iránt való kötelességeiket is. Mert tudván tudják, hogy istenes kötelesség a haza hívségére szeretete is. Adassék hála és elismerés Szepes püspökének, aki a szeretet szelid erejét állította szembe a gyűlölet erőszakával. Aki úgy cselekedett, mint igazi pap, mint igazi ember és mint igazi magyar ember. Aki ítéletet tartott azok fölött, akik ennek az országnak belső békességét feldulják, akik a nemzet erejét gyengítik, visszavonást szítván a különböző felekezeti polgárok között. Adassék hála és elismerés Szepes püspökének, aki így cselekedvén, elutasított magától minden hálát, minden elismerést, mivelhogy csak kötelességét teljesítette. Aki így teljesíti a kötelességét; és aki így teljesítvén kötelességét, elhárít magától minden dicséretet: az nagy példája a papnak is, az embernek is. Ecce sacerdos magnus ...

BELFÖLD.

A hiteles párisi felköszöntő. *Darányi* Ignác földmívelési miniszter felköszöntője körül, melyet a mezőgazdák párisi kongresszusának záróbankettjén mondott, tudvaleg egész kis sajtóháború indult meg. A miniszter, mielőtt Párisból visszatért, kilátásba helyezte, hogy intézkedni fog felköszöntője hiteles és teljes szövegének közzétételére. Ma aztán előtűntünk fekszik a francia szöveg a gyorsírói följegyzések szerint. Ez a hiteles szöveg magyar fordításban így hangzik:

Uraim! Igen nehéz oly ékes szavú szónokok után, amilyenek a földmívelésügyi miniszter ur és Méline kongresszusi elnök ur, szót emelni: mégis szót emelek, hogy kifejezzem a kongresszus idegen tagjai nevében mély hálánkat azon fogadtatásért, melyben részesültünk.

Mélyen köszönjük a köztársaság kormányának, a francia földmívelési miniszter urnak, az ideiglenes szervező-bizottságnak, melynek élén Méline elnök ur áll, mindazt a rokonszenvet, melyet irányunkban tanúsítottak. Biztosítom önöket, uraim, hogy ezen napok mindnyájunkra nézve feledhetetlenek lesznek s hogy önök minden várakozásunkat felülmúlták, jóllehet nagy véleménynyel voltunk a francia vendégszeretetről. Tulaján nélkül konstatálhatjuk, hogy a kongresszusnak jelentékeny sikere van s hogy ezen siker érdeme első sorban az elnök urat illeti, ki minden ország mezőgazdái tiszteletének és bámulatának tárgya.

Uraim! A mezőgazdák érdekei olykor ellen-

tétesek; az e tények logikája, ez az élet a maga realitásában; de én azt hiszem, hogy a különböző nemzetek mezőgazdái közös érdekeinek erősebbeknek kell lenni, mint a különleges érdekeknek és azt tartom, uraim, hogy kerülni és eltávolítani kell mindent, ami bennünket elválaszt és keresztelni kell és fölteni kell mindent, ami bennünket egyesíti.

A keleten az a szokás, hogy az emberek sariukat leoldják, mielőtt a templomukba bemenének. Tegyük ugyanezt, kövessük ezt a példát, nekünk is van közös templomunk, közös oltárunk: a mezőgazdaság nagy ügye. A kongresszusok, uraim, a mezőgazdák egyesülésének és szolidaritásának eszméjét képviselik; mi most elmegyünk és szétválunk, hanem az egyesülés és szolidaritás eszméjének fenn kell maradnia közöttünk. A nemzetközi mezőgazdasági kongresszus illusztris elnöke arra kért bennünket, hogy hazánkba hazatérve, tovább dolgozzunk; arra kért bennünket, hogy a mi jó magot itt a párisi kongresszuson összegyűjtöttünk, azt vesszük el. Hát mi megfogadjuk elnökünknek a szavát. Visszatérünk hazánkba és folytatni fogjuk a munkásságot. Azonban legyen nekem megengedve, hogy illusztris elnökünkre, Méline urra visszatérve, folytassam a hasonlatot és azt kívánjam, hogy ő megérje az aratást is, a mezőgazdasági eszmék győzelmét. Uraim, poharamat Méline elnök urra emelem.

Az apokrif rendelet. Tegnap közölték *Szell* Ignác államtitkár nyilatkozatát, melyben kijelenti, hogy a *Magyarország* közölt bizalmas rendeletét sem ő, se más a belügyminisztériumból ki nem bocsátotta s az elejétől végig kóhalmány. *Szell* Ignác nyilatkozatára, mely a *Magyarország* főszerkesztőjéhez intézett levél formájában jelent meg, ma *Barók* Lajos azt feleli lapjában, hogy oka volt a rendelet hiteltelenségében hinni, de az államtitkár nyilatkozata után, személye tisztelőreméltósága iránt való teljes elismeréssel, a megindítandó vizgatlatnak készséggel néz elébe.

KÜLFÖLD.

A romániai kormányválság. *Cantacuzene* miniszterelnök tegnap Sinaia-ba utazott *Károly* királyhoz s arra kérte őt, hogy *Carpot* bizza meg a kormány alakításával. A *Carp*-minisztérium, amely néhány nap alatt meg fog alakulni, bizonyos tekintetben koalíciós minisztérium lesz, képviselve lesz benne a konzervatív párt mindkét frakciója: az ó-konzervatívok és a junimisták. A kormány kinevezése után bizonyára hamarosan meglesz a két párt fuziója is.

Carp sulyos válság idején lép a kormány hatalomra. Régen látott Románia oly sötét pénzügyi válságot, mint éppen most. *Jonescu* pénzügyminiszterére alatt rohamosan kellett kölcsönt kölcsönre felvenni s Románia hitele a legújabb annyira megingott a külföldön, hogy egy nagyobb kölcsönrel magának *Károly* királynak kellett közelélnie. A román kormány a pénzügyi válság okát a tavalyi rossz aratásra szereti tölteni. Igaz, hogy ez is hozzájárult az ország ninesetlenségéhez, de még nagyobb mértékben fokozta azt a román kormány néhány fejvesztett vállalkozása. A pénzügyi válság kétségbeesett fél-rendszabályokra kényszerítette a román kormányt. Nemesak hogy fel kellett használni a hadseregnek szánt bizonyos összegeket kamattörlesztési célokra, hanem a kormány kénytelen volt rendelkezni kiadni, amelynek értelmében a minisztériumok a velük szerződött vállalkozóknak legfeljebb 5000 leit fizethetnek ki, tekintet nélkül arra, hogy mennyivel tartoznak nekik. A román államvasutak hivatalnokainak egy része állítólag csak előleget kapott a fizetésére. A román kormány egy kalandos program sodorta ebbe a szomorú helyzetbe: *Cantacuzene* Romániát gazdaságilag emancipálni akarta Ausztria-Magyarországtól. E célból a kormány több száz milliót költött kikötőépítésre és gőzhajózási vállalatokra, remélvén, hogy ezzel Ausztria-Magyarország alduai hajózást tönkretelheti. De rosszul számított. Készenpénz nem lévén, hitelre vásárolt hajókat s a vállalkozókat állami utalványokkal fizette. Mikor aztán beköszöntött a nemzetközi pénzügyi válság, hirtelenül be kellett szüntetni a kikötőépítést s az állami utalványok visszaözlöttek Romániába. A román hajózási vállalat pedig oly válságba jutott, hogy hajóinak tatarozására sínés pénze.

Ez a válság is siettette a pártfuziót és a kormányváltást. *Jonescu*, az eddigi pénzügyminiszter, értesülésünk szerint nem lesz tagja az új kabinetnek.

Bukarest, július 14.

Az összes konzervatív pártfrakciók képviselve lesznek abban az új kormányban, a melyet *Carp* volt miniszter alakít. A közvélemény örömmel és meglepéssel fogadja az új kormány alakítását, a melytől a rossz pénzügyi helyzet szanálását reméli. *Cantacuzene* továbbra is feje marad a konzervatív pártban. De nem szenved kétség, hogy ez csak átmenet lesz *Carp* közös pártvezerségéhez. *Carp*on kívül, aki a miniszterelnökségen kívül elvállalja a pénzügyi tárcát is, az új minisztériumnak a junimisták közül tagjai lesznek *Maiorescu* és *Marigholoman* volt miniszterek és *Arion* képviselő. A mostani miniszterek közül csak *Lahovary* hadügyminiszter lesz tagja az új kormányban, mivel *Jonescu* nem hajlandó tárcát vállalni. A kamara leendő elnöke *Olanescu* és alelnöke, *Filipescu* is a konzervatív párt tagjai.

végtelenbe való terjeszkedésre. A franciák, kiknek szemében az ő Párisuk nem egy amerikai gyártelep, mely nőjön, a merre akar, hanem egy valóságos műtárgy — nagyon jól tudják, hogy ebben a méretében a legegységesebb és legszébb. Ha nagyobb volna, tán már betegszojnyé nőné ki magát, melynek háztömegében nem lehetne többet lélekezni... Mit tettek hát? Nem a város kiterjesztésére dolgoztak, hanem egyszerűen a szépítésére. És az igazat megvallva, a párisiak tán még a kiállításnál is jobban örülnek az ő „Avenue Triomphale”-juknak, melynek a születéséhez e világvásár csak ürügyül szolgált. A kiállítás elműlik — csakugy, mint a királyságok, mondaná a boulevardier! — de ez megmarad. S a párisi, ki már annyit mindent látott elmúlni, méltán örülhet annak, ha valami megmarad. Főleg, ha az az ő kedves Párisa, melyet nem is annyira a gyermek vonzalmával, mint inkább a szerető szerelmével szeret... De hogy vitték hát keresztül tervüket? A kiállítás keretét, mely még legjobban egy rendetlen formájú háromszöghöz hasonlít, egyszerűen rátették az élő eleven városra, bele a háztömegek kellő közepébe, úgy a háromszög szárain kívül, mint belől tovább folyik a mindennapi párisi élet. Azaz, hogy kívül még csak folyik, de belül bizony áll. A kiállítás heve egyszerűen megfojtja a háromszögön belül rekedt városrészt. Hallom, a tulajdonosok már nyakra-főre indítják a milliókra rugó kártérítési pöröket a kiállítás igazgatósága ellen... Nos, e háromszögnek nevezett rendetlen ábra alapját a kanyarodó Szajnapart képi; balsarkát az új Avenue Triomphale, jobb szárát pedig az Eiffel-tornyos Champ de Mars hosszú sávja. Az Avenue

Triomphale fundamentoma a tulsó parton a két remek képzőművészeti palota, a Champ de Mars vizsont a Trocadero, a világ összes gyarmatainak a tropikus mindenségével... E háromszöget futja körül egy irányban a mozdó járdá, másik irányban pedig és alatta a szédítő gyorsasággal közlekedő villanyos vasut. Egyszerűbb megoldást képzelné se lehet. Igaza volt *Sarceyn*ak: „elarté, ordre et bon sens!” benne vannak ez alapvető tulajdonságok ebben a tervben, csakugy, mint a Racine műveiben, vagy a Voltaire stílusában. A francia szellem mindig ugyanaz marad, akár boulevard-éleket farag, akár a halhatatlanságnak áldozik...

Mert a halhatatlanságnak áldozott, mikor a kiállítás és tán az egész világ e legfelségebb avenuejét, a „Triomphale”-t megteremtette. Tudják-e, mihez mert hozzányúlni a köztársaság és munkájával? Nem máshoz, mint az Invalides aranytől terhes, óriás kupolájához. Bámulom a vakmerőségét, mert hisz az alatt a féltelmes dóm alatt Napoleon alszik... Higgyék meg, valami borzongatóan nagyszerű hatást gyakorol az egész kiállításra a Császár jelenléte. Onnan a Diadalut végéből, a sötét palota sírjából uralkodni látszik ő mindenk felett. Kupolájának arany dicsősége jobban világít minden demokrata villanylámpák kivilágításánál... Hisz ott volt ő mindig, ahol van, de az Invalides palotája eddig el volt dugva és nem tudott érvényesülni. Most, azáltal, hogy az Elyésés-i palotától kezdve a kupoláig ezt az új utat vágta a Szajná át, egyszerre nemesak Páris legszebb emlékévé, de veszedelmesen élő valamivé válik az arany dóm. Es vele együtt szinte megéled az alatta szunnyadó Császár is... Mintha csak neki, az ő tiszteletére

készült volna az új század világvásárja... Mikor az Elyésés felől kapun belépünk s a képzőművészetek Grand és Petit Palaisja közt megállunk, megdöbbenően nagyszerű a „Triomphale” távlata. A III. Sándor eárlól nevezett remek új hidon át megyen az a Szajná keresztl messzire... A barok kiállítási paloták minden nemzetek zászlóival fellobogóznak. Fehérek, hófehérek e fantasztikus pompájú paloták, mintha csak haból és cukorból lett mesebeli várak volnának. És a béke olymipusí derüjével ragyognak a napfényben a két ég alatt. A béke allegoriáját dicsőítik a hid diadaloszlopain azok a szoborcsoportok is, melyeknek aranybronzán elvakulva káprázik a napugár... Béke van mindenfelé; pillantásunk előtt mintha csak a Pax istenszónya olajággal sietne előre, végig a dicső avenue! Megy előttünk, de látják-e, pillantásunkkal együtt hová törekszik, — szükségképpen hová kell érnie a Béke istenszónyának? Toronyiránt egyenesen a Háboru templomához. Csodás szimbolizmusa ez az emberi életnek, az egész világtörténelemnek... A nemzetközi tarka lofogók, a mosolygó fehér paloták közepette ott emelkedik a Triomphale tárlata végében a sötét Invalides-palota: a véres háborunak a legszörnyebb diadaltemploma. Olyan a kupola, mint egy aranykoronás óriási fej, — mintha csak a tulajdon komor feje volna Napoleonnak, ki parancsolóan néz végig a legyőzött nemzetek közt, Diadalutja hosszában. A népek zászlói, akár egy világparádén, sorfalat állanak előtte, a kiállítás fehér palotái szinte kitérnek előle... És minden pillanatban azt hisszük: egyszerre majd perdül a dob s porfir szarkofágából felkel a Császár. Hallani véljük a gárdista jelentő szavát,

Olvasmány a szünidőre.

Az „*En Ujságom*” meséivel, verseivel, elbeszéléseivel, gazdag, változatos, mulattató tartalmával, gyönyörű képeivel a legszebb, legjobb képes heti magyar gyermeklap. Szerkeszti Pósa bácsi. — Negyedévre csak 2 korona.

Kiadóhivatal: Budapest. Andrássy-ut 10. szám.

A kínai vérfürdő.

Budapest, július 14.

Reményvesztetten néznek a hatalmak Peking felé, amelynek falai közt — szinte kétség-telen — az összes fehér embereket kérdésre hányt a kínaiak fanatikus idegengyűlölete. Ezzel azonban még nincs az európaiak balszerencséje kimerítve. A mai táviratok hírt adnak arról, hogy a boxerek s a hozzájuk csatlakozott rendes kínai katonaság végveszedelemmel fenyegetik Tiencint, amelyet a hatalmak egyesült csapatai eddig annyira-amennyire tartottak. El lehetünk készülve rá, hogy nemsokára Tiencin kiürítéséről kapunk hírt. A kínaiak nemsoká kitűnő tüzérségi támadással veszélyeztetik a várost, hanem Taku felől megközelíthetlenné tették azzal is, hogy a Pei-Ho folyó vizét másfelé vezették s így Tiencinnel máról holnapra a vízi közlekedés is megszűnik. A lakomok most Seymour tengernagynak, a hatalmak egyesült csapatai parancsnokának szemére kezdik lobbantani, hogy könnyelműen és okatlanul járt el, nem gondolt a tengerrel való összeköttetésével, nem gondolt csapatainak élelmezésével és így tovább. Ha el is jut Seymourhoz ez a kritika, okulni aligha fog belőle, mert hihetőleg nemsokára megérkezik a japáni és orosz haderő Tiencinbe s akkor az angol tengernagy visszavonulhat hajójára.

A hatalmaknak Japán missziója körül folyó tárgyalásairól ma nem érkezett megbízható hír. Ugy látszik, hogy a legsötétebb kényszer sem képes a hatalmak kölcsönös féltékenykedését leküzdni. A Kínában operáló csapatok sikertelenségét tetézi a diplomácia sikertelensége is. Ha a hatalmak készülődése továbbra is ebben a tempóban fog folyni, akkor ugyan várhatunk az időre, a mikorra Kínában esetleg helyreállítják a rendet.

Ma a kínai eseményekről a következő távirati tudósításokat kaptuk:

(A vérengzések színhelyéről.)

London, július 14.

A kormány táviratot kapott Sanghaiból, amely szerint a kínaiak július 7-én a brit követséget ágyúval bombázták, de az európaiak ekkor már nem tudtak ellenállni. A kormány semmi jelentőséget nem tulajdonít ennek a hírek, mert most már egészen kétségtelen, hogy a kínaiak megölték az összes európaia-

mely kiáltására egykor mozdulatlanokba dermedt minden élő ember a Tuileriákban: l'Empereur!! — Oh ha így egyszerre bejelentenek a kiállításon! Haza menne, merre fordulna először? Bizonyára azon az Avenuen menne végig, amit neki csináltak. És tudják-e, hova jutna, ha végig menne a Triomphaleon? Egyenesen az elyses-i palotába, a köztársasági elnök házába... Micsoda kép, micsoda jelenet. A gőhös öreg Loubet és a Császár... Mert a hadúr bezzámne a polgárelnökhöz egyenesen, — a vártán álló katonaszalutálna neki s beeresztené, oh de még mennyire!... És mindezek után, mondják kérem, nem volt-e vakmerőség a köztársasági kormánytól, hogy egy olyan felséges avenuet vázalt a városon át, melynek a két végéről a halott Napoleon, meg a ha még olyan élő elnök néznek farkasszemet egymással? Hallom, az a terv, hogy ezt az avenuet még tovább vágják majd a városon át: én istenem, mi lesz akkor? Hisz akkor majd tényleg ki fog kelleni térti a köztársaságnak a Császár elől... *

Mennyi rombolás! És e rombolásból főnixként micsoda remekek születtek meg! Nyoma sincs többé a Palais d'Industriennek, az évi Szalon híres muzeumszékének: az óriási épület helyén most a Petit és a Grand Palais állanak. Ezek közül épült, maradandó emlékek, semmi közül a kiállítás mulandó mindenségéhez. És tán ezért is tartották a franciák e két palotát a XIV. Lajos és Mansard régi hagyományában. És bármily ötletes is a stílus, a tiszta francia geniusz bélyege van rajtuk; szépen odaállhatnak Versailles és

kat. Még mindig nem érkeztek hírek Pekingből. A helyzet kétségbeesztő. A londoni, párisi és washingtoni kínai követek az illető kormányok kérésére a kínai helyi hatóságoknak sifferes táviratokat küldtek azzal a sürgős kérelemmel, hogy a táviratokat gyorsfutár által juttassák el Pekingbe és hogy a gyorsfutár annak csalahatatlan bizonyosságául, hogy a követek még élnek, hozza el valamelyik követnek sajátkezű nyilatkozatát.

London, július 14.

A Daily Mail jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel: Lucsnantín, Kiangszu kormányzója, az idegeneket gyűlölő Lipinhegy barátja ma Hucsauból négyezer itt toborzott katonával Pekingbe ment. A Standard jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel: Vencsai környékén sok boxer lépett föl és az ott levő idegen és bennszülött keresztények meggyilkolásával fenyegetőzött. A vencsai idegentelep tagjai, akik nagyobbára hittérítők, ma sértetlenül Ningpoba érkeztek.

London, július 14.

A Daily Express jelenti Tiencinből 9-iki kelettel: Tegnapi kínaiak a verseny mellett egy házánál hat ágyút és a Dickemonts-villánál szintén hat ágyút állítottak föl és ezekből a pozíciókból szakadatlanul lövöldöztek, úgy, hogy az európaiak hadállásai egymásután tarthatatlanok lettek. A kínaiak megszállták a mértékletességi egyesület házát és onnan valóságos golyózáport szórta az európaiakra. A folyó Tiencin alatt teljesen hajózhatalan, mert a kínaiak másfelé terelték a folyó felső folyását. A vasutnak jó része a kínaiak kezében van.

Washington, július 18.

Goodnow sanghaji amerikai főkonzulnak az a jelentése, hogy a pekingi követségeket július 7-én bombázták, nagy aggodalmat kelt. A külügyminisztériumban azt hiszik, hogy a követségeket meggyilkolták. A kantoni amerikai konzul azt táviratozza, hogy Li-Hung-Csang lemondott arról, hogy északra utazzék. Vu-Ting-Fang idevaló követ Hay külügyminiszternek egy sifferes táviratát küldte Pekingbe Conger amerikai követnek és kijelentette, hogy választ szerez, ha a követ még él.

Pétórvár, július 14.

Khabarovszkából jelenti e hó 12-ikéről: A Petropavlovsk pánceleshajó sebesült oroszokkal és idegenekkel Takuba érkezett. A mandzsuri vasutat transzbajkáliai kozák útegek védik. A tiencini erődítményeket és az arzenált újra megerősítették és a legjobb ágyúkkal szerelték föl. A haditanács elhatározta, hogy Tiencin megerő-

a rokokó világ nagy emlékei mellé. A Petit Palais, mely óriási ablakai mögött a francia mult műkincesit: legszebb gobelinjeit, Limoges, Sèvres drágaságait és rokokó butorait rejti magában, — akár egy Condénak vagy a dauphinak lobelne a palotája. Játszi és kecses, — deris homlokzattól trianoni madrigálok suttognak felénk. Ivei alatt a Madame ug Pompadour mosolya rejtezik. Határozottan a legzebb épülete a kiállításnak. A Grand Palais? Oh ez már nehezebb dió volt, egy óriási kiállítási csarnokot kellett teremteni a képzőművészeteknek. Három építész is dolgozott rajta és nem is három, hanem négy stílusban. A román, a renaissance, a XIII. és XIV. Lajos korabeli stílusok egyesülnek benne esodás harmóniával. Kissé rontják e harmóniát a repülőgépek ballon testére emlékeztető üvegtekők. Itt diadal-maskodnak úgy a mi magyar szobrászaink... Nos, a mint mondtam, ez a két palota állandó épület. Állandó — már a mennyire a földi dolgok s ezek közt az orosz-francia barátság is állandó lehet, — még a III. Sándor cáriól nevezett hid is. Nemcsak a vasépítészetnek a tökéletes remeke, hanem művészi szempontból is csodálatosan szép. Egy merész ívvel fogja át a Szajná. olyan törhetetlen erővel, hogy amint mondják, két millió kilogramm súlyt könnyen elbir. Azt kell remélnünk, hogy az orosz barátság nem lesz nehezebb ennél, mert hisz ez a hid voltaképp ezt a testvéri frigyvet van hivatva jelképezni!... Egyik oldalát az orosz, másik oldalát Páris eimere ékesíti s még a rajta lévő nádoknak a fele is orosz tündér: Ruzalka. Nos, ha ezen a hidon átmegyünk, akkor lépünk voltaképp

sítésére és a Takuval való összeköttetés biztosítására fog szorítkozni.

Hivatalosan jelenti Takuból: Taku és Tiencin között ismét helyreállították a távirati összeköttetést. Legközelebb várható a vasuti összeköttetés helyreállítása is két irányban. Ezt a munkát egy fél század orosz árkász és japáni katonák végzik.

London, július 14.

Megbízható forrásból híre jár, hogy Sanghaiból érkezett jelentés szerint a santungi kormányzó értesítette az odaváló taotját, hogy egy Pekingből érkezett futár azt jelentette neki, hogy Ting tábornok július 7-ikén ágyuztatta és bevette a még álló követségeket.

Hongkong, július 14.

Li-Hung-Csang táviratilag sürgős felszólítást kapott, hogy utazzék Pekingbe. Mint híre jár, holnap utazik el orosz felé. A kínaiak azt hiszik, hogy Li-Hung-Csang távollétében Kantonban zavargások fognak kitörni.

(A hatalmak.)

New York, július 14.

A kormány a Kuba szigeten levő csapatok legnagyobb részét a Fülöpszigetekre s innen esetleg Kínába fogja küldeni.

London, július 14.

A kormány rendeletet küldött Simlába, hogy az ottani hadosztályt a kínai szolgálatra készen tartsák.

London, július 14.

A washingtoni kínai követ egy újságíró előtt kijelentette, hogy a pekingi amerikai követől, akihez Sanghaiból chifre-távirattal adott utasítással futárt küldtetett, kedd vagy szerda előtt nem jöhet válasz. Khina washingtoni követe az európaiaknak esetleges lemezárulásért részben a hatalmakat teszi felelőssé, melyeknek Tiencin helyett inkább Pekingbe kellett volna menniök, ami 20.000 emberrel könnyen végre lett volna hajtható. De a hatalmak Khina felosztásán török fejüket és ezért csak kapóra jött nekik a megszállás.

Berlin, július 14.

A Neueste Nachrichtennek jelenti Pétervárról: Godekov altengernagy, az amuri terület főkormányzója a kelet-kínai vasutak védő csapatának meketőzését rendelte el.

Róma, július 14.

Ma délieltől egy bersaglieri-század Nápolyba ment, hogy onnan Kínába menjen. A század elutasítása lelkes tüntetések között ment végbe. A távozókat az egész ezred és sok katonatiszt kísérte ki a pályaudvarra. A lakosság az egész uton tüntetett a katonák mellett. A pályaudvaron a hatóságok kép-

a kiállítás nagyszerű, de ezekhez képest mulandó mindenségébe.

*

Hát csudálatos egy világ ez: álomból termett paloták, a legmerészebb művészi fantazmagóriák keveredése. Szédít a látvány, lenyűgöz; szemünk öt perc múlva már kezdi a józanságát elveszíteni. Micsoda Ezeregyéjszakában álmotdák meg az Esplanade des Invalides fellobozózott, kettős palotatorát? — azt a habból és cukorból épített torta-utcat? Nyilván barok e paloták alapgonddalata, de micsoda messze korokból és messze Indiákról szerették hozzá e hallatlanul merész díszítési ötleteket? Az igazi kozmopolita stílus ez; van itt minden s ez a minden nemesek meglepő, de valljuk be, kissé farszót is. Sohne tombolt szabadabbban az ujat kereső, fékevesztett építész-képzelem. Kupolák helyett micsoda négy-négy köszalagból font ívesokrok! Micsoda fantasztikus gulák a házak tetején s micsoda egyiptomi folytonosságú domborművek a falakon... A műipar hallatlan kincseit rejti ez a palotaszor magában: itt a kiállítás egyik tüneményeszerű meglepetése, a japáni osztály, itt bámulják Laligue szekrényei-ben az ékszerészet renaissanceát, itt az orosz cáj ajándéka, Franciaországnak drágakövekkel kirakott óriási térképe, melyben Páris egy hatalmas gyémánttal van megjelölve. Tiffany és Zsolnay elég közel vannak egymáshoz arra, hogy lássa a világ, hogy a mi magyar iparművészetünk hány pontban veri meg teljesen a híres amerikai... De ilyen általános látogatásnál nem érünk rá soká vesztegetni. Visszamegyünk a háromszög balszárán a III. Sándor-hidhoz s a Szajna partra fordulunk le. A Rue des Na-

Fényképészeti műkedvelőknek!

Kitűnő fényképészeti szalon- és utazó apparátusok, új, felülmulthatatlan pillanati kézi-apparátusok

MOLL A. császári és királyi udvari szállítónál, BÉCS, Tuchlauben 9. sz.

Kívánatra nagy képes árcéjyzék.

Ezen üzletág alapítottatott 1854-ben.

viselői, zászlóstudal kivonult egyesületek és nagy közönség várta a csapatot. Abban a pillanatban, mikor a vonat elindult, a tömeg lelkesen éltette a királyt és a hadsereget. Hasonló tüntetések voltak Milanóban, Firenzében, Torinóban, Vercelliben, Bolognában és más városokban.

Bécs, július 14.

Távirati jelentés szerint a *Mária Terézia* osztrák-magyar hadihajó tegnap három napra Colombóba érkezett. Utjának legközelebbi célja Szingapur. A hajón minden rendben van.

Hága, július 14.

A *Vilma királynő* és *Piet Hein* hadihajók ma Holland-Indiából Kínába mennek, hogy a *Holland* hadihajóval, amely ma Hongkongból Sanghaiba indult, egy hadosztályt alakítsanak.

(A kínai államtanács jegyzéke.)

Berlin, július 14.

Az itteni kínai követ tegnap nyújtotta át a külügyminisztériumban a kínai kormányhoz azt az ismert jegyzékét, mely a történetekről a felelősséget az idegenek magatartására hárítja. Bármily csekély is a remény, hogy a pekingi idegenek még életben vannak, mégse lehet azt még teljesen feladni, még pedig a következő okokból: Tiencinben tekintélyes számú iskolázott európai csapatok kénytelenek voltak a kínaiak elől meghátrálni. Ha ez egy 15.000 emberből álló csapattal megtörtént, annál könnyebben győzhette le Tuan a 200 ember által védett követségeket. De ha a katasztrófa már hetekkel ezelőtt megtörtént volna, úgy azt a leghazugabb kínai tudósítások se tartották volna oly sikeres titokban. Tehát vagy elegendő az a csapat, melyet Tsing a követségeket védi, vagy pedig Tuan még fogva tartja a követeket és idegeneket. De e mellett még mindig nagy és alapos az aggodalom, hogy az összes európaiakat legyilkolják.

Más kérdés az, hogy hol marad a kínai hadi flotta. Távolról se tudják, hogy hol van az a nagy páncélos hajóraj, micsoda parancsai vannak és minő arányban állanak a nemzetközi flották a kínaiak tengeri erejével.

A japán politika vezetői.

Japán akciójától várja a világ a kínai lázadás sikeres megfékezését. Így tehát nem lehet érdektelen megtudni, kik viszik a döntő szerepet a japán külpolitika vezetésében. A politikát hivatalosan *Yamagata* miniszterelnök képviseli, de azért *Ito* Hitorubi márkinak is jelentős befolyása van. *Ito* márki most nincs ugyan vezető állásban, de úgy Európában, ahol ismételtlen megfordult, mint hazájában oly híre van, hogy az ország esze. A *mikadó*, *Mukushito* császár gyakran érintkezik legkedveltebb miniszterével, mert *Ito* a császár megbízásából *Josihito* trónörökös tanácsadója. Tiszán a belpolitika miatt áll Yama-

gata és nem *Ito* az ügyek élén, de a Kínával szemben követendő politika terén *Ito* korlátlan tekintélynek örvend. Japánban soha sem fogják elfelejteni, hogy *Ito* márki volt a lelke annak a politikának, amely a japán-kínai háborúhoz vezetett és oly fényes győzelemhez segítette a japánokat. *Ito* ezáltal is okos és tapasztalt diplomatának bizonyult és oklva a multakon, midőn a hatalmak miatt bele kellett nyugodnia Kína területi épségébe, most csak a civilizált hatalmak részéről nyújtott biztosítékok mellett vállalkozott fontos szerepére.

Köztudomás, hogy bizonyos ellentétek vannak a pétervári és a tokiói kormány közt. Nincs jelentőség nélkül tehát az a tény, hogy a japáni császár közeli rokona, a Magyarországon is járt *Kotohito* Kanin herceg most Oroszországban van, amely európai körutának utolsó állomása. Pétervárból a herceg újra visszatér hazájába. *Kanin* herceg a kínai háborúban nevezetes szerepet játszott és a császári ház tagjai közt talán a legjobban ért a hadviselés tudományához. Európában is kizárólag a katonai intézményeket tanulmányozta és tapasztalatait bizonyára értékesíteni fogja hazájában. Japán a simonoseki béke óta rengeteg zászeget adott ki hadi célokra és a Kínától szedett hadisarcot katonai szervezetének emelésére fordította.

A Japánban akkreditált európai követeknek fontos szerep jutna az esetre, ha a pekingi követek csakugyan áldozataul estek volna a boxerek lázadásának. A tokiói követek most nem is mannek szabadságra, mert a Japánnal folytatott tárgyalásoknál tapasztalt férfakra van szükség, azokvül beállhat annak a szükség, hogy mielőtt a pekingi helyzet valamivel tisztázódik, bevonják őket a Kínával megindult tárgyalásokba. Japán külügyminisztere *Aoki* az európai kabinetek, különösen Németország részéről nagy rokonszenvek örvend. Vagy tiz esztendőn keresztül képviselte hazáját Berlinben és alig néhány éve, hogy megvált az állásától. Nagy része van abban, hogy Japán több európai állammal kereskedelmi szerződéseket kötött. Kivülre még két személyiség van a külügyminisztériumban, akiket Bécsben is jól ismernek, az egyik *Takahira* Kogoro, a külügyminiszter helyettese, aki egyidőben a mi udvarunknál képviselte Japánt és dr. Riotsro Hata, a bécsi japáni követség volt attaséja, aki most Tokióban a külügyminiszter magántitkára.

Bulgária veszedelme.

Budapest, július 14.

A kormányozható léghajó problémáját talán előbb fogják megoldani, mint azt a problémát, hogy miképpen lehet Bulgáriát kormányozni. Európai földről nézve a fiatal fejedelemség állapota, legelső benyomásunk az, hogy *Bulgária* belejuttott a legvadabb káosz forgatagába és senki sem fogja elgondolni, hogy miképpen fog abból

kimenekülni. Az ország jó djeje gyógyíthatatlan pénzügyi bajokban szenved, amelyekről *Kobeko* orosz államtanácsos, a szanálásra kiküldött csodadoktor, leverő visum repertumot állított ki. Ez hagyján: a csod még nem halál. De itt van az *agrárforradalom*, amely hónapokig tartott a természetben beszolgáltatandó adózott miatt. Ezt a forradalmat katonasággal fojtották el, amelynyire ugyan egy ilyen mozgalmat ideig-óráig el lehet nyomni. Es ez a parasztforradalom a maga részleteivel elretentő képét adja a bolgár gazdálkodóknak, amely ezt a tehetséges, szorgalmas és jobb sorsra méltó népet teljesen tönkreteszti. A nagykésőn Szófiából ideérkezett hírek úgy hangzanak, mintha a Kínához rekedt európaiakról volna szó. Ezek a hírek első sorban *Ferdinánd* fejedelemnek szólnak, aki most a nyugaton üdül. Virágzó bolgár kerületek környégre, rimánködö táviratót küldtek a fejedelemnek, amelyben megható szavakban mondják el a katasztrófát, amelybe ez az ország került. Balosik város polgárai küldték e táviratot, benne számon kéri a fejedelemtől azt a polgárvért, amelyet a városban a fejedelem katonái ontottak. A távirat 150 halottról beszél, s megemlíti, hogy *Sablar*, *Szatalmis*, *Karacs*, *Karamanlia*, és *Szora-Mussa* falvakban nincs család, amely ne gyászolná egy vagy több tagját, a „rendet csináló” katonák áldozatait. A távirat így végződik:

— Térdre hulla kérünk mentő segítséget, hogy az irtó munka megszűnjék és az embermészárszék vége legyen.

A táviratot sok száz polgár írta alá s az híven tükrözi Bulgária sötét veszedelmét. Az ez országban a gyász és bosszu, a kétségbeesés és düh szavát hallani s mindenütt készülnék arra, hogy a 15-ikére tervezett monstre-tüntetések, amelyeket az ország kilenc nagyobb városában akarnak megtartani, impozánsak legyenek. Most már nincs szó arról, hogy itt valamely párt berzenkedik a kormány ellen. Nem a politika szava szól, de az általános elkeseredés. Délbulgária háromezer lakosa e napokban azzal adott kifejezést elkeseredettségének, hogy küldöttségileg kérte meg a cárt, engedje meg, hogy Oroszországba kivándorolhassanak.

Mi sem természetesebb, mint hogy az *Iván-esev*-kormány állása is megrendült. Egész létalappja a korrupció volt, táborából azonban már egyre-másra szökődőnek a tisztességes elemek. Senki sem mer a népharag elemi kitörésével szemben a kormány frázisaival védekezni. Egy kiváló bolgár politikus nemrégiben ezt a szomorú képet festette Bulgáriáról:

Cáribród, amely csak három órányira van Szófiától, két merőn különböző világ határát jelzi. Csakugyan, Szerbia és Bulgária közt belátatlan a különbség. Caribrodon tul biztonságot ad a törvény, nyugodt a politika, állandó a kormányzat, — nálunk a fejedelemség összes kerületeiben vihar tombol, minden egyes bolgár ember

tions, a Népek-utcaja nyílik meg előttünk. A kozmopolita stíl tombolása után mily megnyugtató valami a régi nemzeti stílusok szemlélete a különféle országok palotáiban! Hát nehéz a kiállítás az érdekeset az érdekesből megkülönböztetni, de ez a népek utcaja s szemben a tulsó parton a „Vieux Paris” szemlélete mindenesetre a legfestőbb látványok egyike. Képzelnék el egy olyan kort, melynek hosszában minden nemzetek építészeti remekei a leggyönyeiebben kiemelvék. Amit a kozmopolita stílus összekeverve szemlélünk, azt a régi és törvényes elemekre felbontva külön-külön látjuk itt viszont... És higyjék meg, jól esik ezt látni. Olaszország kezd meg a sort, az ő pavillonja a legnagyobb. Pavillon? Óriási palota ez, melynek góth csipkészetében és bizantini pompájában hol a milánói dómra, hol a velencei palotákra esmerünk. A pápák pazar gazdagsága s a keleti császárak ázsiai fényűzése látszanak meg rajta. Mit rejt ez a fejedelmi palota belülről? Bizony sokkal polgárabb világot: sürgölődő olasz majolika és bronzkereskedő üzleteit. Az észak-amerikaiak a washingtoni Capitolium híres kupoláját hozták el magukkal. A puritán renaissance klasszikus és szigorú emléke ez; hatalmas, olyan, mint maga a nemzet. Az amerikai sas terjeszt ki szárnyait a kupola tetején, oszlopsora felett a Szabadság ül a Haladás szekerén, alól pedig bronz lováról Washington néz Páris városára... Mily szerencsés, otthonias a kis Dánia faháza! Egy jütlandi polgárak ez a XVII. századból. Ausztria palotája határozottan kedves és előkelő. A Fischer von Erlach derűs zenije pihen rajta s voltaképp a bécsi császári palota motívumaira emlékeztet. A bosnyák pavillon egy

a török hódoltság idejéből való bosnyák urnak a hadi kastélyát ábrázolja. Tornyja őrtorony, honnan az ellenséget lesték... Építészete tetszetős, de ugyszólván egészen agyonüti a mellette tornyosodó magyar palota. Mondjam-e, hogy ez egyik legszebb — mindent összevéve tán a legsikerültebb pavillonja a kiállításnak. „Un vrai bijou”, mondják rá a franciák. Oh de jól esik az embernek ott látni a nemzetek sorában a mi Vajda-Hunyadunkat! Tornyja büszke és daliás; benne van a magyar ázsiai majestás. S mily meglepő zsenialitással van beletöltve a budapesti ráé templom sárga profilja! Mindnyájan ösmerjük a benne levő kincseket s csak annyit mondhatok, hogy a huszártérmennek óriási a sikere. Hatalmas a Vágó képének a lendülete s én mégis azt találok, hogy a magyar huszárság eszméje még mindig nincs eléggé kiemelve a pavillonban. Ne feledjük el, hogy a huszár a magyar vitészségnek az egyedüli, de olyan kimagasló emléke és szimboluma, melyet a nagy Napoleonól kezdve nevéstül, ruhástól, mindenestől magáévá tett ma már minden nemzet, ahol és a meddig lovas katona lesz a földön, az mind a mi magyar huszárunkat fogja utánozni... Nos én a huszár kiállításra való tekintettel a kapu mellé két huszár lovasszobrot állítottam volna oda, vagy valami alkalmas feltűnő helyen emlékeztetnem volna a látogatót valamiképp arra, hogy jól vigyázzon, mert itt a világ legvitészebb lovas katonája...

De menjünk tovább. Anglia mintha csak a boer háborút szégyenlené. egy XVI. századbéli egyszerű vidéki lakóházban húzza meg magát. A Kingstonhouse az angol otthon akarja jelképezni, stílusa nemes, de tán mégis tulegyszerű egy

ekkora nemzetnek. — Hát Belgium? A virágos gothikának csodaszép remeke ez az oudenarde-i városház. Az olasz pavillonnal együtt a leghatalmasabb palota a sorban. A flamand burgher-dicsőségről és istenfélő szorgalomról regél... Mily otthonias a norvég papavillon! Keeses és szerény, akár a thelemarkeni kékszemű leányok. De amilyen önzertes és leányok lelke, olyan büszke e pavillon belseje. A Fram mintáján őrzik benne s a svéd király szobra helyett a Nansen mását tették a főhelyre... Nehézség hatalommal tornyosodik Norvégia mellett Németország. Nürnbergi és lübecki tornyok támogatják s homlokzatán büszkén terpeszkedik a birodalmi sas. Nyugodt és méltóságos, a megdöntött germán erő beszél belőle. Roppant érdekesek benne az emeleten a Nagy Frigyes potsdami szobái. Maga Vilmos császár rendeztette be ezeket s gondja volt rá, hogy francia barátainak őse legszebb Watteau-képeit megmutassa... Királyian egyszerű és nemes a Spanyolország renaissance palotája. A toledo Alkazar és a salamancai egyetem motívumai egyesülnek benne, de egészben véve tón szebb mind a kettőnél. Ugyan mi van benne? Istenem, olyan e palota, mint maga a szegény Spanyolország: a dicsőség aranya van rajta kívül és benne ugyszólván semmi... Üresek a termek, csak a falakon lógnak a királynő gobelinjei. Ezek a régi idők utolsó ereklyéi is milliókat érnek. No, aztán, van ott még valami, amit jól eshetett most kiállítani a legyőzött Spanyolország: az utolsó granadai mór király, Boabdil, nyeregszerszáma... Ha teleszívuk magunkat a bolgár ház rózsáinak illatával, Monacót nézzük meg. Micsoda tetszetős és óriási várat állított fel a kis Monacó! Tiszta nagyzási hóbot ez; ez

Szájpadlás nélküli fogak.

Fülöslegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Számos elismerő levél. Jótállás.

Wellner Gyula

szpecialista a szájpadlás nélküli műfogak készítésében
VI. kerület, Andrassy-út 38. szám.

vad ellenségeskedésben áll minden bolgár hatóság közöggel szemben. *Egész kerületek gyászt ölöltek* a testvérharokban elesett családtagok után, *senki sem bízik többé az államhatalomban*, senki sem mer igazságot remélni a törvényektől. E gyalázatos pártpolitika lehetetlenné teszi Bulgária fejlődését, sőt fenyegeti életét. Valamennyi pártnak bucsulevelet kellene küldeni a párt nélküli kormányval, kellene az államügyeket vezetni. Másként lehetetlen a veszedelemből menekülni.

Néhány adatot tudunk a parasztfordulalom leveréséről. Magában Trsztenikben 400 parasztot fogtak el a katonák. 49-et nagyobb büntetésre fogva tartottak, egy részük elmenekült Romániába. Ez a lázadás egyetlen kerületének statisztikája. A többi a hivatalos titok leple alatt tartják.

Ilyen vad zivatarok közepette üdül Ferdinánd fejedelem a Nyugat mulatóhelyein. Vajon mit szól ahhoz a távirathoz, amely a fejedelemség romlásának hírével köszönt be hozzá?

A boerok győzelme.

Budapest, július 14.

Kellemetlen órákat szerzett a londoniaknak Roberts tegnapi távirata, amely a boerok nitralneki győzelméről adott hírt. Az angol közönség eddig úgy tudta, hogy a boerok eltűntek Pretória közeléből és most már csak kétségbeesett védekezésre adták magukat. S ime két nap alatt három helyen támadták meg az angolokat, még pedig jó sikerrel. A nitralneki győzelem morális hatásánál fogva jelentékeny, taktikai szempontból fontosabb a paardekraali, ahol jóformán Buller szemelattára elpusztították vasutat. Azután visszavonultak, ezt persze Buller a futásnak minősítette a jelentésében. A boerok támadásai rendszeresek s valamennyit az él vezeti, hogy Robertsnek a déllel való összeköttetéseit lehetetlenné tegyék.

Kik voltak a győzelmes boer csapatok vezetői, Roberts elhallgatta a nevüket, de okunk van hinni, hogy Meyer Lukács vezette őket Erasmuszal, mert ez a két parancsnok már július 9-én és 11-én is nyugtalanította a Pretóriától nyugatra elhelyezkedett angol ezredeket.

A boer vezérekről egyáltalán hallgatni szeret a hivatalos délafrikai drót. Napok óta nem olvasunk boer nevet a londoni táviratokban. Tegnap kapott egy délafrikai „személyi hírt” a Daily Telegraph, amely most, a boerok győzelme után nem nélkülözi a pikantiériát. A távirat azt mondja:

a palota amilyen szép, olyan neveléses, mert épp ez a rossz híru hercegség építette fel. Ugyan mi lehet benne? Mit állítják ki Monacót?

Tán a roulettet vagy öngyilkosoknak való saját külön revolvereket? A herceg úgy mentette meg országát becsületét, hogy a saját palotája freskóit és természetrajzi gyűjteményét állította ki... Svédország színes fapavilonja élénk és vidor, mint azok a jelmezes, csinos leányok, akik benne himeznek. Románia a vandál Alarich kincsét állítja ki házában, Görögország az athéni Szent-Theodor-templomot hozta el Párisba. Szerbia pedig egy háromkupolás ó-szorb egyházzal fejezi be a népek soha eddig nem látott pompájú utcáját...

Fordul a Szajnapart. Egy rettenetesen komoly, óriási épület húzódik végig az egész soron: a „szárazföld és tenger” hadászati kiállítása. A modern fegyverek félelmes arzenálja ez; ez rejti magában azokat a hirtelt Maxim-ágyukat, melyek *hatszázezer lönek egy pere alatt*;... a halál legmegdöbbentőbb tárlata ez, amit csak a világ valaha látott. A végében áll a Schneider et Co., vagyis rövidebben: a Creusot óriási vörös páncélszökevény. Agyuszörnyek merednek világga nyílásain át. A tudományos és tömeges gyilkolás e modern szerzőmáival mily festői ellentétet képez a tulsó oldalon a II. Henrik korabeli „Vieux Paris” tarka bástya, régi világa!...

Nos, a jénai hid elé értünk. Ha még van annyi erőnk, pillantsunk fel. Mögöttünk emelkedik a tulsó parton az öreg Trocadero s alatta négy világrész minden borbé ereinek a zsi-vaja közepette terül el a nemzetek gyarmatainak a mindensége. A kaffer kunyhók, minaretek, pagó-

„Krüger egészen jól érzi magát a tanyáján. Zabál, mint egy ló és füstöl mint egy tüzhányó hegy.”

Nyilván rendben van az öregnek a szénája. De a táviratot bizonyára egy kis despektus diktálta. A tegnapielőtti események azonban arra taníthatnák az angolokat, hogy kár a boerokat félvállról nézni.

London, július 14

Egy július 11-én föladott kábel-távirat jelenti:

A dél-afrikai harctéren, úgy látszik, ismét élénkebb mozgolódás van. Több kisebb ütközetről érkeztek jelentések s e csatározásokban a boerok voltak a támadó fél. A boerok folytonosan fenyegették a Pretóriába szolgáló vasúti vonalat s kísérletet tettek, hogy az angolok jobb szárnyát megkerüljék, úgy hogy Roberts Hutton vezérőrnagyot dandárjával Bronkhorst-Spruitbe küldte, hogy az erősen szorongatott Mahon ezredet támogassa. Ebből az alkalmából, úgy látszik, meglehetősen jelentékeny csata fejlődött, melyben angol jelentések szerint körülbelül háromezer boer vett részt hat tábori ágyúval. A boerok kiváló bátorsággal és sok eredménytel harcoltak. Két napig, július 6-ikán és 7-ikén a csata előntellen maradt, míg megérkeztek az angol segítő csapatok s a boerok visszavonuló útját fenyegették. Az eredmény a szokásos volt: az angolok azt mondták, hogy győztek, de nem voltak képesek az ellenségét üldözni, amél kevésbé ágyút meghódítani. A jelentések szerint Roberts tudta, hogy az illető boer csapat mekkora s így több mint valószínű, hogy Hutton vezérőrnagyot azért küldte Bronkhorst-Spruitbe, hogy az ellenséget körülvegye és ártalmatlanná tegye. Csak hogy Hutton ezt egyszerűen nem tudta megcsesekedni.

Pretória, július 14.

A boerok még mindig megszállva tartják a Wouderbroomtól és Daspooortól öt mérföldnyire északra elhúzó hegyláncot. Nitralneknél a Lincolnshire-ezred ellentállása következtében a boeroknak súlyos veszteségeik voltak.

Fokváros, július 14.

Schreiner, a fokgyarmati minisztérium volt elnöke, egy beszélgetés során azt mondta, hogy nem fog az afrikanderek pártjára szavazni, ha azt javasolná, hogy bizalmat szavazzanak Sprignek, a mostani miniszterelnöknek. Ő nem pártolná a köztársaságok korlátlan függetlenségét, de azt hiszi, hogy jobb volna, ha függetlenségüknek bizonyos fokát megtarthatnák.

Köln, július 14.

A Kölnische Zeitung egy londoni távirata szerint a legújabb afrikai hírek nagy kedvetlenséget és aggályokat szültek. Az a nyugtalanító hír is kering, hogy Roberts tábornok komolyan megbetegedett és hogy a vezérkarban egyenlenség

dák fölé valami autokrata hatalommal emelkednek az ázsiai Oroszország városának a Kremlin-tornyai: fenyegető egy kép. Oroszország a jövő, óvé lesz minden... Ott érzi az orthodox tornyok alatt Ázsiája kincseit, bemutatja moszkvapekingi vasutját, s az egyheti ut mozgó panorámáját... És most forduljunk meg: nézzünk végig az Eiffel-torony íve alatt a kiállítási háromszög jobb szárán, a Mars mezőn. Itt a civilizált jelen diadalmas ünnepe, itt a kiállítás szíve. Száz meg száz pavilonba veszte huzódik előtűnk az a hosszú két palota, melyet a végén a fantasztikus vízi vár zár be. Azontul van a svájci falu, havasi világával, valóságos alpeseivel... Itt a Marsmezőn lüktet az ezerféle ipar, gyártás és gépészet, itt rejteznek azok a csodák, melyek egy olyan huszadik századba visznek át bennünket, melyről még a mult legmerészebb írói sem álmodtak...!

Osszefolyik a kép előttünk. Eltűnik a zsi-vajgó föld s ahogy behunyjuk a szemünket csak az Eiffel-torony, az új Babel égbenyuló vasszerkezetét látjuk már. Derekához guritva pihen mellette a csuda „Globe céleste”, az ötven méter átmérőjű óriási kék gögömb. Mintha csak egy más világból ideszakadt fiókplanéta lenne ennek az öreg földnek a hátán.

Csak a kiállítás külsejét láttuk még, a legkülsőbb külsejét. De ez a látvány már is feljogosít bennünket egy égetően fontos kérdésre. Vajon a merész építészeti kísérletek hoztak-e valamit újat? — vajon megteremtette-e az a világvásár azt, amit az 1889-ki megígért: *a vasnak az építészeti?* No de erről legközelebb.

uralkodik. A Daily Mail szerint nagy a csizmahiány és a katonák mezítláb járnak.

Zürich, július 14.

Anglia a nemzetközi béke-bureauak békeközvetítő ajánlatát a délafrikai háborúra vonatkozólag elvetette. A berni békebureau megkereste a francia kormányt közvetítés végett, de csak annak a megerősítését kapta meg Delcassé francia külügyminisztertől, hogy a folyamodványt megkapta. Angliát is értesítették a folyamodványról. Ez berni követe útján tudomásul vette ezt az azal a megjegyzéssel, hogy az angol kormány nagyon sajnálja, hogy a közvetítés iránti megkeresést nem akkor tették meg, mikor a dél-afrikai köztársaságok a szárazföldi sajtótól bátorítva, ultimátumukat még nem bocsátották ki s nem foglaltak még el angol területet.

HIREK.

A számla.

Az osztrák képviselőház gazdasági hivatala megküldte Cacak képviselőnek, a cseh klub elnökének, a híres obstrukciós éjjelen tönkretett tárgyak számláját, miután a cseh klub hajlandóan nyilatkozott a kár megtérítésére. A számla 567 koronáról szól; ebből esik asztalos munkára 555, bádogos munkára 4, egy tálcára 2 és két újságtartóra 6 korona.

Sokat erről nem érdemes beszélni. A cseh obstrukció gavallérosabb akart lenni a németnél. Azt mondta: amit összetör, meg is fizeti. És aztán tört és fizetett. Az igazat megvallva nem sokat tört, de talán nem azzal a föltelt szándékkal, hogy fizetnie se kelljen sokat. Lehet egyébként, hogy az egész Reichsrathban nem is volt már sok összetörni való. Hiszen a parlament tekintélyét, a törvényhozás komolyságát s aminek még némi értéke lehetett, már előbb poscsékra törték az obstrukciós németek. A nagy Schönerer meg a kis Wolf elég csinosan garázdálkodott, hogy a csehek már ne vágódjanak el valami kolosszális számla látára. Ugy képelem, az osztrák képviselőház gazdasági hivatala kissé zavarba is jönne, ha teljes számlát kellene csinálnia. Elvégre azt a gölönésért megtalálni is nehéz volna, nemhogy megfizetni, aki azt a sok cserepet mind összetákolná megint, amit odaát németek és csehek produkáltak. És koronákban nem igen tudná azt az értéket kifejezni, ami ott kölcsönös jóakarattal tönkrement...

De hát a csehek megkapták a számlát és nem kell benne kételkedni, ki is fogják fizetni az ötszázhatvan két koronát. Még sok koronát is fizetnének, hiszen amiért olyan bőséggel haragall törnek és zuznak: — az is egy korona...

Magyar ember azonban nem igen állja meg komolyan, ha ezt a számla-históriát végig olvasta. Teremtő jó Isten! Annyi cseh haragudott és összesen ötszázhatvan két koronát fizet. Abból is a legtöbbet padokéri, amit szerencsésen szétszedtek. Aztán eltörték egy tálcát és két újságtartót. Fejet egyet sem. Vagy hogy talán a gazdasági hivatal a fejeket nem is vette a számlába, mert értéktelenek. Hát így tud haragudni annyi cseh, ha egy csomóba van. Már akkor Mokány Berei a legény! Ha ő betéved a kaszinóba — egymaga, mondjuk a kutyájával: hát jó kedvében is megjuhntja a fokesát. Egyszer a tükörnek, hogy csörömpölve török össze. Aztán a cimbalomnak, hogy éppen csak zeng egyet és vége van. S ha még van valami a fokesból, hát rára a

EDLACH gyógyintézet

Alsó-Ausztria, 15 percrenyre Payerbachtól. Felohanan. Teljefőnök: Dr. Karl Edlacher. Gyönyörű, napos, szélitől óvott főkörében, 600 m. mag. a tenger színe fölött. Teljes gyógygyömb. — Intézet gyógytorna számára. — Összes ártá-kurák. — Legnagyobb kényelem. — Vill. világítás. — Egész éven át nyitva. — Edlacher városi telefon 2. sz. Prospektussal és értesítéssel szolgál az igazgatóság.

nagybögös hátára. Akkor jön a fizetés, mert Mokány Berci is gavallér.

— Mivel tartozom?

Valami pincér elnyögi reszketve:

— A tükör kétszáz pengő, a cimbalom is annyi...

— Elég! — ordítja Mokány Berci.

S ketté szakít egy ezrest.

— A feléből magának is vegyen száz pengőt, a másik felét meg ragassza oda a nagybögös hátára, hogy ne fájjon. Punktum.

Igy fizet Mokány Berci, ha éppen törni-zuzni támad kedve. Az igaz, hogy jókedvében teszi, nem kötelességből, mint az obstrukciós csehek.

De azért az is szép, hogy egyáltalán fizetnek a csehek. Wolfék arról meg is feledeztek...

Nulla.

Budapest, július 14.

— BUDAPESTI NAPLO. Július 15-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megújításról déjelekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Azoknak a tisztelt előfizetőinknek, kik a nyári hónapok alatt fűrdőre vagy nyaralóhelyre szándékoznak menni, vagy pedig hosszabb utra kelnek, szolgálaton szives tudomásul, hogy kiadóhivatalunk, amint a címváltozásról értesül, nyomban az új tartózkodási helyre küldi a lapot. Ne méltóztassanak tehát egy rövid levelezőlapnak felhasználásától akkor se visszaradni, ha a nyári szezon alatt talán többször is változtatják lakásukat. A Budapesti Napló kiadóhivatala minden bejelentésre rögtön intézkedik és szigorúan megfelel a szerkesztőség intencióinak, midőn az a nyári hónapok alatt is állandó érintkezésben óhajt lenni kedves közönségével.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— Személyi hír. Dr. Plósz Sándor igazságügy-miniszter a nyári hónapok alatt nem tart több kihallgatást.

— A király születésnapja. Brüsszél táviratozzák, hogy a morva tartományi bizottság elhatározta, hogy a király hetvenedik születésnapjának emlékére azt fogja ajánlani a tartománygyűlésnek a legközelebbi ülésszakban, hogy a brüsszeli spanyolok házában 25 új alapítványi helyet létesítsenek.

— Egyházi kinevezések. A király a rozsnóvi székeskáptalanban dr. Podrazeky István olvasó kanonoknak a nagyprepostságra, Schellengh Emil éneklő kanonoknak az olvasó kanonokságra, Fábian Ferenc örkanonoknak az éneklő kanonokságra és Marsó Géza idős mesterkanonoknak az örkanonokságra való fokozatos előléptetését jóváhagyván, az ekként megüresedő utolsó mesterkanonoki széket Horváth József püspöki titkárnak és szentszéki ülnöknek, a nyitrai székeskáptalanban megüresedett mesterkanonokságot gróf Batthyány Vilmos püspöki titkárnak adományozta.

— József főherceg Alosuthon. József főherceg ma reggel 8 óra 20 perckor Eszékéről a fővárosba érkezett Braun vezérkari alezredes és báró Vécsey százados társaságában. A főherceg az eszéki honvédség szemléjéről érkezett s 8 óra 50 perckor a bécsi gyosvonattal folytatta útját Alosuthra.

— A tanfelügyelő szabadságon. Dr. Verédy Károly királyi tanácsos, székesfővárosi tanfelügyelő ma kezdte meg hat heti szabadságidejét. Távolléte alatt Adamovics Pál segédtanfelügyelő látja el a tanfelügyelőség ügyeit. Verédy, aki nemrégiben influenzában felejt, üdülést vett tengeri fűrdőre utazik.

— Goluchowski Párisban. Delcassé francia külügyminiszter tegnap harminc terítéki ebédet adott Goluchowski külügyminiszter tiszteletére. Gróf Goluchowski jobbán Delcassé felesége, balján pedig a párisi nuncius ült. Atellenében ült Delcassé, az ő jobbán pedig Wolkenstein gróf osztrák-magyar nagykövet és balján az olasz nagykövet. Jelen voltak még: Waldeck-Rousseau miniszterelnök, Millerand kereskedelmi miniszter, a gyarmatügyi miniszter, az orosz, spanyol, amerikai és török nagykövetek, Lozé volt bécsi nagykövet, Lemarchand meghatalmazott miniszter, Leon

Bourgeois, Mérey osztályfőnök, Dumba követségi tanácsos, gróf Eszterházy, herceg Fürstenberg, gróf Czernin, gróf Wenckheim, Bailloud tábornok stb.

— Új egyetemi tanárok. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. Korányi Sándort a budapesti tudományegyetemen a kísérleti és gyakorlati idegyógyászat rendkívüli tanári címmel és jelleggel fűrhuzott magántanárát és dr. Gross Emilt a budapesti egyetemen a szemtükrözés magántanárát nyilvános rendkívüli tanárokra nevezte ki.

— Vakáció a Vatikánban. Rómából táviratozzák: A Vatikánban megkezdődött már a nyári szünet. A pápa már a vatikáni kertben nyaral, a kongregációk felfüggesztették munkásságukat és a bibornokok pihennek, és csaknem az összes hivatalok vezetői szabadságra mentek, csakis a legszükségesebb személyzet maradt bent a Vatikánban. A Vatikánnál akkreditált diplomáciai kar is elszéledőben van. A Vatikánban készülődnek a további szent-évi zárindoklatokra és azt hiszik, hogy a szent év második fele még imponásabb lefolyású lesz az elsőnél.

— Egy főherceg megsértése. A bécsi Reichspost két lovassági tiszt afférről tegnap egy tudósítást közölt, amely katonai körökben nagy feltűnést keltett. A tudósítás a következőképp hangzik:

Egy lovassági tiszt nemrégiben becsülettel sőt főleg nyilatkozott egyik egész Ausztriában tisztelt és szerelt főhercegről. A társaságban, hol ez a nyilatkozat történt, éppen jelen volt Tacoli marchese hadnagy, akinek atyja alezredes és Adelgunda modenai hercegnőnek főudvarmestere. A marchese a főherceget személyesen ismeri és férfiasan sikra szállt annak becsületéért. A kérdőre vont hadnagy, értesülőknek forrásul az osztrák arisztokrácia egyik kiváló hölgytagját jelölte meg. Tacoli marchese rögtön a megnevezett hölgyhöz ment és ott azt a választ kapta, hogy a dolgról nem tud semmit. Tacoli marchese és a hadnagy között újra szóváltás keletkezett, melynek a hadnagy részéről párbajra való kihívás lett a vége. Tacoli marchese azonban kijelentette, hogy ő olyan tisztet, aki hazudik, nem tart párbajképesnek. A tiszt becsületbíróság viszont, mely ebben az ügyben összeült, úgy határozott, hogy a hazugság még nem teszi a tisztet képtelenné az elégtételadásra. Tacoli marchese erre barátaitól kért tanácsot, hogy mint hitehöz hű katolikus mit tegyen ezzel a párbaj-üggyel és azok azt tanácsolták, hogy a párbajra való felszólítást katolikus meggyőződésére való hivatkozással utasítsa vissza, de a tiszt ellen, ki az uralkodóhoz egy tagjáról tiszteletlenül nyilatkozott, tegyen följelentést. Tacoli marchese a tanács szerint cselekedett, minnek a vége az lett, hogy mint tisztnek nyugalmába kellett vonulnia, sőt még degradáltak is. És nemcsak tiszt, hanem kamarási rangjától is megfosztották. Mint halljuk, még egyéb kellemetlen dolgok is vannak folyamatban.

A kinos ügyet enyhébb színben tünteti föl a Neue Freie Presse, amely az afférről ezt írja:

A Reichspost tudósítása nagyrésztben nem felel meg a valóságnak. A dolog már néhány hete történt és a kérdéses tiszt nem hadnagy, hanem főhadnagy. Ő is, meg Tacoli marchese is a 15-ik huszárezredhez tartoznak, mely Bécsben van helyőrségben. A dologt különben az osztrák főváros katonai körében már régen meghányták-vetették és általában az a vélemény van elterjedve, hogy a szóban forgó főhadnagy nem is volt a kihívásra kényszerítve, sőt inkább egyes körülményeknél fogva, melyek a nyilvánosság előtt el vannak rejtve, Tacoli marchese-nak kellett volna azt megtennie. Mivel azonban ezt nem tette meg, a főhadnagy becsületbíróság elé vitte a dolgot. A becsületbíróság ítélete a marchesére lett természetesen kedvezőtlen, de a lefokozásról szóló hír nem igaz, valavalamint az a hír is, hogy a főhadnagy hazudott volna, valótlan. A Reichspost által említett „egyéb kellemetlen dolgok” pedig abban állnak, hogy Tacoli marchese barátai ellen, kik neki a tanácsokat adták, megindították a vizsgálatot.

— Ibsen betegsége. A művelt világ a napokban csaknem elveszítette egyik legnagyobb szellemóriását. Ibsen Henrik Sandefordban megbetegedett és az orvosok már lemondtak volt életéről. Feleségét és fiát távirati uton hívták betegágya mellé és minden percben várták a katasztrófát. Egy újabbán érkezett távirat azonban szerencsére azt jelenti, hogy az aggkötő állapota időközben megjavult, sőt már túl is van minden veszélyen.

— Diplomáciai eljárás az olasz borok miatt. Fiuméből táviratozzák a Fővárosi Tudósítónak: Az olasz borbehozatal diplomáciai eljárás tárgya lesz és annak nagyfontossága eredménye lehet a magyar szőlőtermelőkre és az Olaszországgal megújítandó vámszerződésre nézve. A múlt héten közölték a lapok, hogy Olaszország-ból éventeként átlag százezer hektoliter hamisított bort hoznak Fiuméba át Magyarországra. Az olasz kormány által Fiuméba állandó képviselőre kirendelt borászati felügyelő e miatt távirati panaszt emelt a kormányzónál és a bécsi olasz nagykövetségénel, kérvén a közlemény demontálását, vagy lekötésről állásáról. Miután az olasz borok behozatala bebizonyított tény, a magyar kormány semmiféle lépést nem tesz a hír megcáfolására.

— Román püspökök látogatása. Goldis József aradi román püspök Manga Vazul püspöki helynök kíséretében a napokban meg látogatta Popea Mikló karánesebi püspököt. A vasúti állomáson a püspöki aula fogadta az érkező püspököt. Goldis a püspöki rezidenciába szállt, hol tiszteletére díszbéd volt. A püspök folytatni fogja látogatási körútját. Radu Demeter lugosi püspök a tegnapi nap folyamán utazott Pével Mihály nagyváradi püspök látogatására.

— Történelmi ereklyék kislejtelése. Botrányos eset híre érkezik Székely-Udvarhelyről. A városi közügyosztály a tavaszszal Gyarmati polgármester felügyeletével Gáffy Endre főjegyzőt, Demeter Dénes tanácsost, Solymossy Lajos alszámvetőt és Rapolty Károly levéltárost megbízták a levéltár kislejtelésével. A selejtező bizottság a levéltár a szó szoros értelmében megsommisította; az 1893. évet megelőző időből származott mindennemű iratot, köztük sok rendkívül becses történelmi ereklyét, egyszerűen a szemébe dobott. A levéltárban még abból az időből is voltak okiratok, amikor a székegy nemzetgyűléseket Udvarhelyen tartották. Ezek az okiratok is elpusztultak. A botrányos ügyben megindították a vizsgálatot.

— Megrendelt összeesküvés. Nagy zajjal hirdetik az amerikai imperializmus hírlapok, hogy Mac Kinley elnök ellen összeesküvés készült, de a merényletet sikerült idejében felfedezni s az elnök élete immár biztosítva van. Allitóltag kubai spanyolok akarták Mac Kinleyt meggyilkolni, de egy beavatott emberük elárulta a tervet. Azóta éjjel-nappal a detektívek egész serege őrizi az elnök házát.

Az összeesküvés egyszerű kortesfogás Amerikában. Amikor Mac Kinleyt elnöké választották, legalább két tuat ilyen összeesküvésről beszélték a lapok. És minden ingadozó lélek rokonszenve a hazájátért vértanuságra kismemelt férfi fel fordult. Most ismét készüben van a választás. S ismét szárnya kelnek a legsötétebb összeesküvés hírek. És így fog ez menni addig, míg el nem dől, Mac Kinley vagy Bryan lesz-e az Unió elnöke.

— Elhunyt egyetemi tanár. A budapesti tudományegyetemnek és a magyar katolikus tanfelügyelőirodalomnak gyász van. Lubrich Agoston, a fontosabb neveléstanak a tudományegyetemen nyilvános rendes tanára, ma 75 éves korában meghalt a rákospalotai Széchenyi-telepen. Földi maradványait hétfőn, július 16-án délután 4 órakor helyezik a keresepi temető halottas házából örök nyugalomra a római katolikus szertartás szerint. Az engesztelő szent miséaidozatot 17-én délelőtt tíz órakor mutatják be a Jézus Szent-Szivéről nevezett József-utcai templomban.

Garamszeghy Lubrich Agoston 1825 december 28-án született Besztercebányán. Előbb pap akart lenni, de egy év múlva már a tanári pályára lépett. 1848-ban az első magyar minisztérium a szeredi tanítóképző intézet tanárára nevezte ki. Neveléstudomány című munkáa 1870-ben a budapesti tudományegyetem pedagógiai tanszékére emelte, az Akadémia pedig egy évvel később a 200 arany nagy jutalmat adta neki és levelezőtárgyjául választotta. Másik nagy műve a Neveléstudomány, amelyen kívül még több kisebb művet is írt.

— Magyarország a tizenkilencedik században. Rómából jelentik, hogy e hónap 7-én a pápa külön kihallgatáson fogadta a Magyarország a XIX-ik században című nagy illusztrált történelmi munka szerkesztőjét, Pály Ferenc budapesti ügyvédet. Pály Ferenc dispeldányban ajánlotta fel a szent Atyának a munkát. A pápa nagy örömmel fogadta, a legnagyobb figyelemmel végiglapozta és kérdéseket intézett a tartalmáról, az illusztrációkról, a melyek valóban meglettek. Ő Szentsége apostoli áldását adta a szerkesztőre, a munkatársakra, a műre és annak olvasóira, és megkérte a szerkesztőt, hogy ezt a munkát magánkönyvtára számára megtarthassa.

— Halálkozás. Marsovszky Sárka e hó 12-én 18 éves korában Budapesten meghalt.

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest, VII., Erzsébet-körút 17. szám.

Kisziközöl szabadalmakat, financiairoz találmányokat és beajstromoz védjegyeket és mustrákat. Felvilágosító és díjtalan.

— **Könyörületesség a fegyházban.** A váci fegyház szerencsétlen lakói tanúi voltak annak a borzasztó katasztrófának, amely *Tótfalu* községet elpusztította. A fegyház ablakiból látták a rabok a lángtengert és a gomolygó füstfelhőt. És megdöbbant a szívük a pusztulás látára: gyújtást rendeztek a tűzkárosultak javára. Fegyházi keserves keresetükből kilencszáznegyvennégy koronát adtak át *Dr. Balkay Adolf* igazgatónak, hogy juttassa azokhoz a tótfalusiakhoz, akik most szenvednek. Másnap már ki is osztották *Tótfalun* az összegyűjtött összeget, amelyből huszonhat gazda kapott segítséget. És a tótfalusiak most áldva emlegetik a váci fegyház lakóit, dicsérik a szívük könyörületességét, amely a börtönben is a szenvedők felé fordul.

— **Jókai Mór és a francia írók.** A francia írók hatalmas egyesülete tiszteletbeli tagjává választotta a mi nemzeti irodalmunk legnagyobb élő képviselőjét, *Jókai Mórt*. Az egyesület elnöke erről értesítette *Lukács Béla* kormánybiztost és megküldte a levélhez csatolva a tiszteleti tagságról szóló érmet is. A magyar közönség a magyar géniusz e dícsőítéséről a következő levélből értesül:

Páris, 1900. július 7.

Jókai Mór urnak Budapest.

Tisztelt barátom! A Société des Gens-de-Lettres de France elnökének, Herviennnek levelet, melyben a nevezett társaság tiszteletbeli tagjává történt megválasztásáról értesít, vagyok bátor neked idezárva megküldeni. A levélben említett és ahhoz csatolva volt érem, amelyre „Hommage a Maurice Jókai” van véve, nézetem szerint, méltán sorakozhat fényes irodalmi működésed egyéb emléktárgyaihoz, miért is ezen érmet itt visszatartottam oly célból, hogy azt a többi kiállítási tárgyakhoz helyeztessem. Ha azonban súlyt helyezel arra, hogy ezen érem neked azonnal megküldessék, kérlek engem erről értesíteni, hogy ennek megfelelőleg intézkedhessem. Szives üdvözléssel igaz hived

Lukács Béla.

Erre *Jókai Lukács Bélának* következő választ küldte:

Kegyelmes uram, kedves barátom! Fogadd hálás köszönetemet nagybecsű leveledért, mely nekem ily örömdetes hír olaját hozta. Nagyon le vagyok köteleve azon kedves figyelmédért, miszerint a francia írók társaságától nekem felajánlott emlékérmét többi kiállított emléktárgyam közé elhelyeztetni elrendeléd, legbecsebb ereklyém között annak az illető helye. Minden áldást kívánva rád és szeretteidre, maradok Budapesten, 1900. július 13-ikán igaz tiszteő hived

Dr. Jókai Mór.

A francia írók hódolatát *Jókai Mór* Herviennhez intézett következő levélben köszönte meg:

Uram és kitűnő pályatársam! A legnagyobb hálával fogadtam önnek értesítését az oly fényes multu és nagy befolyású francia írók társasága részéről történt megválasztásom felől e társulat tiszteletbeli tagjává, melyet legnagyobb megtiszteltetésnek veszek. A szeretett és tisztelt francia pályatársak által nekem felajánlott emlékérem legrágább ereklyém között foglaland helyet, mint a jegyajándéka két, nemes idealokért küzdő nemzet együttérzésének. Kérem, adjon ön át általam tisztelve szeretettel megbízónak legmélyebb hálám kifejezését. Ez alkalommal üdvözlésomat küldöm önnek ahhoz a kitüntetéshez, mely önt, tisztelt mester, a francia tudományos akadémia tagjává megválasztásával érte. Az ég adjon önnek a halhatatlanság mellé hosszú és boldog életet. Legmélyebb tisztelettel maradok önnek, *Budapestben*, 1900. július 13-án. Igaz hived és barátja

Dr. Jókai Mór.

— **Zrinyi Miklós levele.** Zrinyi Miklósnak, a költőnek egy érdekes és eddig ismeretlen levélét találták meg *Kaposváron* a somogyiegyi levéltárban, amelyet most rendeztek. *Zrinyi* e levelet 1660. év október 25. napján írta a somogyvármegyei gyűléshez s a levélben kiminti magát elmaradásáért, mivelhogy a királyhoz kellett utaznia. E levél szövege a következő:

A mostani Generális Gyűlésnek pro Trigesima praesentis prefigit Terminus Napjára mindenképpen disponáltam és elrendelém volt Kegyelmetek közé való meletelemet, de mivel eő Felsőge Kegyelmes dispositióját értettem, hogy pro Die Tertia futuri Mensis Novembris az Tanács Uraknak Bécsben föl költetik menni, az hová személyemben is okvetlenül el költetik mennem, sompacsánom, egyébiránt semmi uttal el nem mulattam volna ezen előttem levő gyűlést. Mintogy penigben legkíváltságos az Nemes vármegye Tisztviselői Állapotok felől lésszen, ugy totazik, hogy alkalmatosakat nem találhatunk és nem is tudok az mostaniaknál jobbakat, azért helylén hagyván Confirmáljuk, az Birát Urainékné közül némelyek helyett pedig, — az kik kötelességek szerint nem akarván megfélemleni, alkalmas dolgokat mutalják el — azok helyett, az kiket kegyelmek gondol érdemekek lenni, az Candidátusok közül válasszon és tegyen kegyelmek.

Ezek után az mi romlott és csaknem tellességgel elpusztult Hazánknak és nemzetünknek javára név minden hasznos és szükséges dolgotokul Consuláidok minden jól végezzen kegyelmek. Szűből kívánom, tartsa Isten kegyelmeket kedves jó országában.

Comes Nicolaus Zrinyi.

— **Érdemjel a kiállítás munkásoknak.** A francia kereskedelemügyi miniszter, *Milleraud* elhatározta, hogy azok a munkások, akik főnökeik megelégedésére legalább hat hónapig dolgoztak a kiállítás felépítésé-

nél, egy díszoklevelet és egy érdemjelet kapjanak. Az érdemjel, melyet *Chaplain* mintázott, ezüsből készült, egyik lapján a munka geniusza látható, a másikon a tulajdonos neve, ezzel a felirással: *Exposition de 1900.* A francia kormánybiztoság a jövő héten már szétosztja az érmeket.

— **Egy fegyene jegyzetel.** Az alábbiakban szelvényzetekről lesz szó. Gondolatokról, reflexiókról, amik egy fegyene agyában születnek rabsága idején. Mert az ember gondolkodó állat s még a börtön levegője sem ölheti ki belőle az észjárás megnyilatkozásait. *Scheinberger Mór* pedig azok közül való volt, akik hangosan gondolkodnak. A kiérdemült öreg kávé, aki hírneves társa és orgazdája volt *Bács Nándornak*, a sikkasztó aradi adótárnoknak, mindig szeretett politizálni s a vendégeinek nyújtott italt szívesen fűszerezte saját külön böleselkedő megjegyzéseivel, amelyek mindig talpraesettek voltak. És most mélységes hallgatásra van átkozva és humoros mondásait nem élvezheti a törzsközönsége. De *Scheinberger* szelvéme kitör és eget kér. S a fegyház falai közül kiszivárgott néhány szelvényzet híre, amiket *Scheinberger* az olvasmányul kapott könyvek margójára írt. Előven fantáziája íratta vele a mindenesetre érdekes gondolatokat, amelyekből itt közlünk mutatóban néhányat. Osztályozni is lehet *Scheinberger* elmésségét. Írt böles mondatát, aranykőpést és még verset is. Sűrűn ismétlődik ártatlanságának hangoztatása. Egy helyütt így ír:

Barátaim, akikkel sok jót tettem, hamis tanúságot tesznek ellenem. Ne legyen az ember túlságosan jó, nincs benne köszönet.

Majd mélységesen böleselkedik:

A remény abból él, amit vár és attól hal meg, amit kap.

Aki mindenkitől fél, éppen olyan hatalmas, mint aki senkitől sem fél.

A pégaszura is fölkapott imigyen:

Suhog a lobogó zászlaja,
Eljén a magyar, csuhajja!
Írtöz a szélben hős haja...

Érezte azonban, hogy e versével magy bünt követett el, mert bűnbánóan írta alá:

Ilyen versét a táblabíró-világban megcsapták az embort.

Utolsó ötlete *Kriváynak* szól, akit így üdvözl az *Alföld* című megszünt aradi napilap egyik bekötött példányára írt szelvényzetében.

No *Krivány*, ha téged is a barátaid rántottak be, akkor kezét foghatunk. Bácsot lefőzted. Híres ember leszel te is, mert az ujságok sokat írnak rólad. Szervusz!

A fegyház magányában egyetlen szórakozása ez az öreg *Scheinbergernek*, aki elérte azt, hogy humoros mondásai, amikkel régenre kávéházát mulattatta, ilyen *kiszélsők* alakjában jutnak el törzsvendégeihez. Talán *Bács Nándorhoz* is.

— **Röntgen-féle radiografikus intézet.** Két esztendő előtt Párisban egy radiografikus orvosi intézetet alapítottak, mely rövid fennállása alatt a legszébb eredményeket érte el. Most megjelent az évi kimutatása, a mely szerint az elmúlt évben 34 revolvergolyót sikerült felfedezni a koponyákban, a radiograf pontosan megállapította a golyók fekvését, ezért könnyen el lehetett tüntetni az illetők fejéből az ölmdarabokat. Felfedeztek ezenkívül 83 varróleány ujjában apró varrótüket, a melyeket aztán szintén el lehetett távolítani minden baj nélkül.

— **Szocialisták a hadseregünkben.** Meglehetősen zavaros távirat érkezett ma *Lemberg*-ből, amely jelenti, hogy Galicia egy félreeső városában a helyőrség sorában szocialista üzemeknek jutottak nyomára. A távirat így szól:

Mint a lengbergi lapoknak *Przemisből* jelentik, *Galgóczy* hadtestparancsnoknak hirtelen Bécsbe utazása nagy feltűnést kelt. Ezt az utazást több, a szocialistákkal egyetértésben levő katona letartóztatásával hozzák összeköttetésbe.

Minő szocialistákkal lehetnek összeköttetésben a *przemisi katonák*? Odaválókkal? Hisz ott nincs élő szocialista. Vagy bécsiekkel, külföldiekkel? A helyőrség katonái talán unalmukban nagystíliú levelezésre adták magukat, amelyben az emberi jogokat és a gazdasági perspektívákat vitatják. No ezt ugyan nehéz föltételezni a *przemisi huszárokról*!

— **Fürdőzés, toltette, párisi világiállítás.** Valóságos drága nőm? Ha megengedi, segítünk! A toltett őszszel is megkapja, elvégre ruhára a legszébb asszonynak is szüksége van, a fürdőzés pedig nagyszerűen egyesíthető a párisi világiállítás megtekintésével, ha a világhírű *Thos Cook & Sohn* cég utazási jegyeit, melyek kizárólag *Fuchs H.* váltóházánál *Budapest*, IV. Keeskeméti-utca 1. kaphatók, használja. E jegyekkel Párisba és vissza II. osztályú gyorsvonattal utazik, Párisban 10 napi fényes ellátást kap és joga van arra, hogy Svajc, Tirol stb. legszebb pontjain tartózkodjék. Mindez pedig csak 360 koronába kerül. Prospektus *Fuchs H.* váltóháza kívánatra bérmentve szívesen küld.

— **Hogyan lett nemzetközi tényező a kis Sipidóból.** *Sipido* rálétt a walesi hercegre. Ezért elfogták és esküdtszék elé állították. A belga esküdtszék fölmentette és *Sipido* Párisba utazott a világiállítás megtekintésére. Ezért az angolok haragusznak Belgiumra és Franciaországra. Belgiumra, mert *Sipido*t fölmentették, Franciaországra, mert megtűrti Párisban a bűnöst. Az angol lapok e haragból kifolyólag mozgalmat indítottak a két „barátságatlan” ország bojkottálására. A bojkott megvan, de csak papíron: mert a belgiumi fürdőhelyeken ma is annyi az angol, mint bármikor, a párisi világiállításon meg mozogni sem lehet az angoltól. *Sipido* tehát nemzetközi tényező lett ugyan, de csak papírosháboru folyt körülötte minden eredmény nélkül.

— **Grófné a vizsgálati fogságban.** A berlini arisztokrácia körében még folyton *Schliében* grófné esetét tárgyalják, akit — mint annak idején megírtuk — gyujtogatás miatt letartóztattak. Hozzá tartozói lehetetlenek tartják, hogy a steglitzai kastélyt a grófné gyujtotta volna föl és mindenáron ki akarják szabadítani a vizsgálati fogságból. Az előkelő vizsgálati fogoly férjhezmenetele előtt *Hartog Mária* nevet viselte, a Potsdamerstrassenban volt nagy virágkereskedése és egyuttal alkettészeti iskolája. *Hartog* kiasszony szakmájában a legügyesebb egyének egyike volt és nem volt jótékonyági bazár vagy ünnepély, melyről az ő készítményei hiányoztak volna. Átvette nemrég a *Neues Frauenblatt* szerkesztését, melynek szerkesztője *Hartog* kiasszony. A lap címét *Zeitschrift für alle Interessen der Frauenwelt*-re változtatta és a reklám minden eszközeivel igyekezett népszerűvé lenni. Azután *Frauenverb* névvel női egyesületet alapított, melynek ez a lap lett közlönyévé, majd pedig Hannoverben, Königsbergben és Boroszlóban fiók-egyesületeket is létesített. Mindenki meglepett a hír, hogy *Hartog Mária* a fiatal gróf *Schliében*hez férjhez megy, aki véletlenségből ismerkedett meg vele. A grófné potsdamerstrassei házában íróból és művészekből álló körrel vette magát körül és tevékeny részt vett a német főváros társadalmi életében, és ő volt a tavasszal rendezett női pári kiállítás szervezője is. Nyárra férjével steglitzai villájukba vonult, melynek felgyújtása gyanúja alatt letartóztatták.

— **Uj bankjegyek.** Bécsi levelezőnk arról értesít bennünket, hogy az új huszkoronás bankjegyeket szeptember közepén boocsátják forgalomba. A tizkoronás bankjegyek csak akkor kerülnek forgalomba, ha már a tizforintos bankjegyeket bevonták.

— **Házasság.** Rizáki *Dr. Puly* Endre, a Magyar Agrár-és Járadékvizsgáló titkára ma tartotta esküvőjét a kalvintéri ev. ref. templomban özvegy lánci *Lánczy* Józsefné leányával *Gizellával*.

Dr. Lippay Lajos szegedi ügyvéd ma eljegyezte *Fajka* János városi főszámvevő leányát *Bella* kiasszonnyal Szegeden.

— **Tűzvészedelemek.** A *Mauthban* és *Kareren* pusztított tűzvészről a következőket jelentik: *Mauthban* összesen 240.000 korona a kár; harminchét ház elpusztult és 106 család vesztette el kényerét. *Kareren* tizenhárom parasztház közül tizenkettő teljesen leégett. Ami takarmányrészlet és gazdasági eszköz ott volt, mind elpusztult, a többi holmiból is alig sikerült valamit megmenteni.

— **Villámsújtott aratók.** *Nyitráról* jelenti tudósítónk: *Ohaj* községben a napokban nagy zivatar volt és az aratók egy templom mellé vonultak. A villám az aratók közül három férfit és egy asszonyt megölt.

— **Eltemetett turisták.** *Linsből* táviratozzák, hogy tegnap a *Grossvenediger*-csucson, a prágai kunyhó közelében két turistát eltemetett a lava. Mindkét turista meghalt.

— **Kettős öngyilkosság Bécsben.** *Bécsből* táviratozzák, hogy egy ottani vendégfogadóban ma véres szerelmi dráma játszódott le. *Höse Schumpeter* dzsidás főhadnagy és szeretője, *Köhler* Paula 29 éves színésznő. A főhadnagy már néhány nap óta lakott a szállóban. Ma reggel 9 órakor megjelent nála kedvese és miután egy óra hosszat együtt voltak, a főhadnagy lement a kapushoz és ott levelet írt *Bécsben* lakó fivéréhez, melyben arra kéri, hogy látogassa meg a szállóban. Miután e levelet elküldte, visszament szobájába. Nemsokára két durranás hallatszott a szobából. A szálló személyzete erre a szoba felé sietett, de az ajtó zárva taláta. Miután az ajtó feltörték, a főhadnagyot teljes díszben a földön elterülve holtan találták. Mellette hevert egy katonai revolver, amelylyel jobb halántékába lőtt. A szobának egyik szögletében felöltözve, kalappal a fején, szintén holtan fektűt a földön a színésznő, jobb halántékából vérezve. A szerelmespár nem hagyott hátra semmiféle írást, amely megmagyarázhatta volna szerencsétlen elhatározásukat. Nyilván azért váltak meg erőszakos kézzel az élettől, mert elháríthatatlan akadály tolt házasságuk elé.

— Felrobbant bombák. Helderben — mint onnan távirtozzák — a rakodóparton tegnap este vigyázatlan kezelés folytán felrobbant két bomba, amelyet a hajószolgák találtak. A robbanás következtében három hajószolga életét veszítette és tizenegy megsebesült, köztük nyolc súlyosan.

— Fényképezések lapja. A *Lechners Photographische Mittheilungen* legutóbbi száma érdekes tartalommal jelent meg. Az amatőröknek szinte nélkülözhetetlen lap évi előfizetési ára két korona. Megrendelhető a Lechner cégnél, a mely ingyen küld mutatványszámot.

— Az arbor szépsége. A hölgyek sok keserű tapasztalatot szereztek már a különféle kozmetikus szerek használatánál. Az orvosok sokáig azon az állásponton voltak, hogy az arbor szépségének a megőrzését semmiféle szerrel sem lehet elérni. Ez az orvos vélemény most már persze elavult, amióta Schaffer Róza asszony elkészítette kozmetikus szereit. Azóta semmi gondot sem okoz a hölgyeknek, hogy mivel őrizzék meg az arbor fiatalságát és üdőségét. A *Ravissante-præparatum*, az *Eau*, a *Creme*, a Schaffer-féle *Poudre* továbbá a *Savon ravissante* és a hajfestő *kinoir*, mind a test üdőségét és egészségét óvja meg, szinte konzerválja a fiatalságot. (A jeles készítményről egyébként bővebbet lásd a hirdetések között.)

— A Telefon Hírmondó vasárnapi programja. A *Telefon Hírmondó* szerkesztősége ma vasárnap délelőtt 11 órától 12-ig tartja rendes felolvasását. Délután, mint minden egyéb — szünetel egész esté 8 óráig, 8 órától 11-ig felváltva katonai — cigányzenével szórakoztatja előfizetőit, melynek kezdetére mindig riadójellet hívják fel az édeklődők figyelmét.

(x) Ha őszül a haja, használja Zoltán Hair-regenerátort, mely a haj eredeti színét adja vissza. Ára 2 kor. Zoltán gyógytárban, Bpest, N.-korona-utca 28.

(x) Emke-gyújtó a legjobb!

Az angol flotta Fiumében.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Fiume, július 14.

Az angol hajóhad lord Beresford admirális parancsnoksága alatt ma délután megérkezett a fumei kikötőbe, amelyet a zászlódszít öltött hajók százaai leptek el. A partokon a lakosság már óriási tömegekben verődött össze. Az angol flotta, amely kilenc hadihajóból és hat torpedónaszádból áll, teljes lobogódsziban, ágyudörgés és a lakosság ezreinek éljenzése közt vonult be a magyar kikötővárosba. Ez érkezés után rövid időre Beresford lord ellentengernagy tisztjeitől kísérvé, az Adamich-mólón partra szállt, ahol a kormányzó hintója fogadta. A parancsnok ezután látogatást tett gróf Szápáry László fumei kormányzóval, a fumei polgármesternél, Gadl miniszteri tanácsosnál, a tengerészeti hatóság fejeénél és Csöke miniszteri tanácsos, törvényszéki elnökénél. Szápáry kormányzó öt órakor a hatóságok fejének kíséretében a kormányzósági díszbarkára szállt és viszonzta az angol tengerengy látogatását. Este a pompásan feldíszített és kivilágított hajók szerenádokat adtak az angol hajóknak, ami az impozáns fogadásnak egyik kimagasló része volt. Fiume városa az angolok látogatása alkalmából ünnepi díszet öltött. Az ország címeivel díszített házakon nemzeti színű zászlók lengenek, az utcai kandelaberekben vilanylámpák és transzparensek díszlenek, melyek tündéri fényt árasztanak.

A magyar kikötőváros ünnepségéről a következő részletes tudósítás számol be:

(Az előkészületek.)

Már reggel meglátszott az egész városon, hogy Fiume nagy ünnepre készül. A kikötőben horgonyzó hajók felvonták zászlóikat, a házakat pedig fellobogózták nemzeti színű és a város színeit viselő zászlókkal. Különösen az Adamich-tér nyújt érdekes látványt. A két házor között két átfeszített kötélen óriási zászlók lengenek, amelyek között angol lobogó is van bőven. Szépen van díszítve a Giardino Publico is, és hatalmas angol zászlók lengenek a torpedógyár épületein is. Ma fejezték be a kikötőben a Gallegiantie felcíomázását lampionokkal. Készen áll a Schwarz-Gregersen-vállalat két kis gőzöse, mely a barkákat kivontatja a tengerre a flotta közelébe. A város a legnagyobb érdeklődést tanúsítja az ünnepség iránt, méltó módon akarja fogadni az angol hajórajt. A városhaza előtti Caprice-téren órházak állítottak fel, melyben egy teljes vezetés alatt állandó őrség lesz, hogy teljes katonai tisztelgessel üdvözölje a városházára jövő angol tiszteket. A kormányzó aláírásával a délelőtti órákban plakátokat ragasztottak ki, mely felszólítja a polgárokat, hogy fogadják rokonszenvesen az angol tengerészeket, kik rövid időn belül másodszer tisztelik meg látogatásukkal Fiumét.

Az utcákon és a tengerparton rendkívül nagy élénkség uralkodott kora reggeltől kezdve. Az esti és reggeli vonatok idegenekkel zsúfolva érkeztek meg. Valamennyi szálloda tömve van, a vendéglők

alig győzik kiszolgálni a vendégeket. A piacon egyszerre felszökött minden élelmi cikk ára és valószínű, hogy a drágaság a következő napokon még nagyobb lesz.

Ma reggel két angol miss érkezett ide, akik a londoni képes lapok számára készítettek rajzokat. Feltűntek a fotografáló masinák hivatászerű és amatőr lényképezéssel. Világvárosias külöt öltött dél-felé a korzó és az Adamich-tér. Fél kettőkor harsogó zenezóval vonult ki az Adamich-mólóra a 96-ik ezred egyik százada nagy tömegtől kísérvé. Utánuk díszbe öltözött városi rendőrök mentek. A század a rekkenő hőségben foglalt állást a közönséggel együtt, mely sűrű sorokban lepte el a Riva Szápáryt. Türelmesen várták a flotta megérkezését, míg az ablakok megteltek kíváncsi fejekkel és egész útege a nagy látósvöknök szegződött a nyílt tengerre.

(A megérkezés.)

Fel 3 óra felé a Farasina-csatornán feltűnt az első gőzös és pár perc múlva kibontakozott az egész flotta. Óriási félkörben haladtak a kikötő felé, úgy tűntek föl, mint impozáns uszovárak, amelyek pereről-perere növekedtek. Sűrű füstgomoly szállongott a sötéttek ég felé, a gőzösök szinte repülni látszóttak, a távolásig közöttük egyre fogott, amint beltebb utoltak. Az öbölben orrukat a Mária Terézia móló-felé irányították.

A belső kikötőből kifutott a Klotild gőzös, fedélzetén vívén a budapesti és a helyi sajtó képviselőit. A gőzöst egész csapat csónak követte, többnyire fővárosi vendégekkel, akik közvetlen szemtanúi akartak lenni, miként vet horgonyt a flotta. A közönség nagy része kitódult a Mária Terézia-mólóra. Mire a hajók megközelítettek a kikötőt, ember ember hátán tolongott a móló hosszában. Fürgé torpedónaszádok siklottak hirtelen elő, maguk mögött hagyva a kettős sorokban jövő csatahajókat, páncélosokat, számszerint nyolcat. Azután horgonyt vetettek és példaként követték a nagy gőzösök is. Az egész flotta a móló menten csaknem a deltáig elterjeszkedve foglalt helyet. Amint az elhelyezkedés megtörtént, megdördült egy ágyú az *Admiral* gőzösén és egymásután 21-szer üdvözölte érctörökával a magyar kikötővárost. Nagy mozgás támadt a mólókon és a magyar tengerparton. Az üzletekből és az óvárosból pedig újabb emberáradat töltött az Adamich-móló felé.

Amint az utolsó ágyúhős éibangzott a *Ramiliesről*, megszólalt a tengerészeti akadémia előtt felállított ágyútege, hasonlóképpen 21 lövéssel üdvözölvén Anglia hajóraját. Körülbelül 10 perc múlva leeresztették a vashidakat a gőzösök oldalán a tenger-nagy csónakra, melyben 12 matróz evezett, mire leszállott lord Charles Beresford, kísérvé két szárnysegéde által. A karcsu, elegáns csónak gyorsan szelte a hullamokat és alig negyedóra alatt beérkezett az Adamich-mólóhoz. Abban a perében, mikor a hóféhér egyenruhába öltözött tengerengy kitette a lábát a századifőre, megszólalt a katonai zenekar, rázendítvén a *Good save the queen*. Az óriási tömeg *cuviva* és *éljen* riadallal köszöntötte a világ legutalmasabb nemzetének képviselőit. A mólón a díszszázad előtt várták az ellentengernagyot *Dragoni* Alfonz tábornok, Sanchez de la Corda ezredes, *Mogyoróssy* alezredes, *Flahl* őrnagy és az ellentengernagy mellé díszszolgálatra kirendelt *Vittorio Michieli* sorhajóhadnagy és *Heller* főhadnagy. A század parancsnoka *Kaplon* kapitány volt. Megjelentek azonkívül a révhatóság kiküldöttjei is valamennyien teljes díszben. Miután a század-parancsnok megtette a szokásos jelentést, lord Charles Beresford melegen kezét szorított a fogadtatására megjelent főtisztekek s ellépett a díszszázad előtt, mely meghajította zászlóját.

A kölcsönös üdvözlés után az ellentengernagy és kísérvé kocsiába szállt és felhajtotta a kormányzó palotába. Az Adamich-téren és a Via del Municipio az utca szorongó tömeg zajosán üdvözölte a vendégeket. A kormányzó palotában gróf Szápáry László melegen üdvözölte a flottaparancsnokot, a ki nagy elismeréssel és köszönettel nyilatkozott a fogadtatásáról. Rövid időzés után lord Beresford ismét kocsiába szállt és meglátogatta a hatóságokat. Öt óra tájban a parancsnok visszatért a *Ramilies* vezernőjére, a hol nemsokára megjelent egy díszcsónakban gróf Szápáry László, hogy a látogatást viszonzza.

(Az ünnepségek.)

Az Adamich-téren az esti órákban szinte életveszélyessé vált a tolongás. Cirkvenicából külön hajón vagy 800-an, Abbáziából ezernél többen érkeztek. Az összes helyihajók, amelyek lampionokkal voltak feldíszítve, megteltek közönséggel, amelyet kivittek a flottához a nyílt tengerre. A kikötő olyan képet nyújtott, aminőt csak Velencében lehet látni. 1/2 órák indultak meg a tündéri fényben uszó gő-

zösök, maguk után vontatva két nagy barkát, melyeknek ezernyi lampiona alatt a katonai és a városi zenekar foglalt helyet. A hajók lassu menetben kivonultak a Mária-Terézia móló külső részére és körüljárták az angol flottát. A hajókról a tiszteket és a legénység gyönyörködve nézték a színpompás felvonulást.

Az éjszaka gyönyörű. Az égen egyetlen felleg sem mutatkozik. Közél éjfélkor tértek vissza a szorenadban részérvő gőzösök, melyek egyikén, a *Baroson* 400 délmagyarországi tanító helyezkedett el, kiket a város a hajón megvendéglét.

Holnap délelőtt az angol tiszteket istentiszteletre mennek *Santos Horeba*, a fumei angolok otthonába.

Holnap érdekes látványt fog nyújtani a közönségnek a Giardinoban rendezendő népnünepély, amelyen a flotta ezer közlegénye és a város közönsége a kormányzó vendége lesz. Ötezer személyt fognak ott megvendégléni meleg és hideg ételekkel, borral, sörrel, szivarokkal. A népnünep alatt a városi és a katonai zenekar fog játszani; esto fényes tűzijáték lesz.

Az angol hajóraj itt időzése alatt valószínűleg érdekes yachtersonyben is lesz része a fumei közönségnek; *Beresford* ugyanis nagyobb szabásu yachtversenyt tervez, amelyben a helybeli és környékbeli yachttulajdonosok is részt vennének. A verseny több jutalommal lesz egybekötve, amelyeket Beresford ellentengernagy tűz ki a győzők részére.

A következő napok programját következőképp állapították meg véglegesen:

Vasárnap délután a legénység részére népnünep lesz a Giardino Publicóban. Este 8 órakor ebéd a kormányzóval.

Hétfőn délután kirándulás a tengerparton a *Pannonia* hajóval. Este ebéd az angol ellentengernagynál.

Keddén lunch az angol konzulnál Abbáziában. Délután reggata. Este 10 órakor estély a kormányzóval.

Szerdán délután fogadás és bál a *Ramilies* hadihajón.

Csütörtökön az angol flotta ünnepies bucsuzása.

A *Magyar Tengerpart* ma angol nyelvű külön számot adott ki, amelynek vezércikkében lelkes hangon üdvözli az angol flottát és kifejezi a magyar nemzet rokonszenvét az angol nemzet iránt. A külön kiadásból több ezer példányt osztottak szét a hajókon. Az angol tiszteket rendkívül kellemesen lepte meg a fumei magyar sajtó e figyelme, amelyről táviratilag adtak hírt Londonba.

Az ünnepségeken a *Budai Dalárda* is közreműködik. A dalosok mintegy 70—80-an ma délután három órakor indultak utnak *Bellovies* Imre karnagy vezetésével a nyugati pályaudvarból. A dalosok Fiumében gróf Szápáry László vendégei lesznek s a kormányzósági palotába szállnak.

Fisher angol admirális következő sürgönyt intézte Szápáry Lászlóhoz:

Kérem kormányzó urat, tolmácsolja a magyar kormány előtt hálamat azért, hogy engedte, hogy tizenegy hajónk Fiuméba jöhessen. Ez a raj *Beresford* Charles admirális parancsnoksága alatt július 14-én oda meg fog érkezni és 19-éig fog maradni. En kénytelen vagyok Velencében egy hivatalos látogatást tenni, remélem azonban, hogy kormányzó ur meg fogja engedni, hogy én Velencéből Zárába mentemben e hó 21-én Fiumében fölkeressem és ez alkalommal Önnél tiszteltem tegyem és személyesen megköszönjem a magyar kormány vendégszeretét. Megérkezésem pontos határidejét táviratilag közlöm. Kerem kormányzó urat, hogy engem megérkezésem napján a *Renoven* hadihajón megistelen, még pedig ebédre. Csak egy napig maradhatok.

Fisher, tengernagy.

(A bucsu Triesztől.)

Trieszt, július 14.

Sir John *Fisher* altengernagy ma reggel 8 órakor a déli vasut pályaudvarára kíserte családját, amely *Mariénbadba* utazott. Kivüle ott voltak: gróf *Goess* helytartó és felesége, gróf *Montecuccoli* osztrák-magyar hajórajparancsnok, *Brosch* és *Sachs* ellentengernagyok és mások. A hölgyek elutazása után *Fisher* tengernagy bucsulátogatást tett gróf *Goess* helytartónál és a tengerészeti kerület helyettes parancsnokánál, *Del'Adami* sorhajókapitányánál, aki egyszermind a tengerészatonai helyőrség parancsnoka. A távozó angol hajórajparancsnokot a kikötő-állomáson a 97. gyalogezred díszszázada várta zászlóval és zenekarral *Doctorovics* százados parancsnoksága alatt. Sir John *Fisher* meghallgatta a jelentést és aztán a *Gotterhalte* hangjai mellett ellépett a díszszázad előtt. Azután még egyszer köszönetet mondott a megjelent előkelőségeknek, különösen *Busch* rendőriz-

gatónak a rend fönttartásáról való gondoskodásáért majd elbucuzott az ott lévő uraktól és 9 óra tájban felszállt a reá várakozó gőzökre. Onnan sisakjával intett bucsut, amelyet a parton álló közönség kendőlobogtatással viszonozott. Az angol hajórajparancsnok azután a *Kaiser Karl VI.* osztrák-magyar hadihajóra ment, ahol elbucuzott gróf *Montecuccoli* osztrák-magyar hajórajparancsnoktól, mire a hajó megadta a szokásos diszjüvéseket és az angol tengernagy visszatért a *Renown* angol vezérhajóra. Háromnegyed tíz órakor az osztrák-magyar hadihajók az angol hadihajókkal együtt elindultak. Ugyanabban a pillanatban az angol vezérhajó 21 lövéssel üdvözölte az osztrák-magyar lobogót. A világitótoronynál lévő üdvözlő üteg 21 lövéssel viszonozta az üdvözlést, az ott lévő haditengerészeti zenekar pedig rázendített az angol himnuszra. A *Renown* erre ezt jelezte lobogóival:

— *Hálás köszönet a felöltött szives fogadásért. Mielőbbi viszontlátásra!*

Az osztrák-magyar vezérhajó a következő válasszt jelezte:

— *Legszivesebb köszönetünk a kedves látogatásért. Szives üdvözet. Szerencsés utat!*

A piranoi magaslatnál az osztrák-magyar hajóraj elvált az angol hajórajtól. A *Kaiser Karl VI.* vezérhajó még egyszer a szokásos ágyulövésekkel üdvözölte az altengernagyot, a mit a *Renown* hasonló módon viszonozott. Mindkét részről hatalmas hurrá hangzott el. A hajók zenekara a Gotterhaltét és az angol himnuszját játszotta. Utolsó üdvözléssel az angol vezérhajó ezt jelezte:

— *Szives köszönet. Viszontlátásra!*

Erre a *Kaiser Karl VI.* ezt válaszolta:

— *Gondoljanak Triesztre!*

Az osztrák-magyar hajóraj a piranoi magaslatnál elbucuzván az angol vendégektől, egyenest Dalmáciába ment, hogy folytassa a hajórajgyakorlatokat. Az angol hajórajból *Fisher* altengernagy a *Renown*, *Caesar* és *Surprise* hajókkal Velencébe, lord *Beresford* ellentengernagy pedig a *Rumiles* hajóval Fiuméba és a többi hajó a dalmát partvidék és az adriai tenger keleti partvidékének különböző pontjaira ment. Az angol hajóraj a valonai öbölben találkozik és onnan visszatér Maltába.

Gróf *Goës* helytartó tegnapi ebédje fényesen folyt le. A helytartó villájának bejárata az angol és az osztrák-magyar haditengerészet lobogóival volt díszítve. A kertet bengáli fényjel és lampionnal világították ki. Az ebédelt Ferenc József király és Viktória királynő mellszobra díszítette pálmával s zászlóval körülveve. Az első pohárköszöntőt gróf *Goës* helytartó mondotta Viktória királynőre, a másodikat sir *John Fisher* Ferenc József királyra. Amikor az angol hajóraj parancsnoka a társaságot elhagyta, a zenekar az angol himnuszját játszotta.

A lex Heintze Siófokon.

Őnk ismerik csak úgy, mint én
Siófok bájos telepít
És tudják, hogy a gőzös oda
Bennünket gyorsan leropit.
És azt is tudják, hogy odalenn
Milyen a balatoni tó,
Fővenye bársony, vize selyem,
Hozzá dehogyan van fogható!

S amikor messzi Afrikából
Hozzánk az első fecske jó,
Siófok partját fölkeresi
Sok pesti úr és pesti nő,
S mikor az első édes virág
Az ákácfacon megjeles:
Vigan fürödnek urak, hölgyek
A siófoki vizeken.

S miként a tenger hús vizében
A két nem közt nincs barikád,
És urak, hölgyek kölcsönösen
Egymásnooz bátran úsznak át:
Igy dőlt le minden választófal
A népszerű Siófokon
S a fürdő hölgyek oly követet
Vettek az uraktól zokon...

Molnár apát ur bármilyen komoly,
Meg ő sem ütköznék ezen,
Mert más a szabály szárazföldön
És más a vídám vizeken.
A vízben olyan természetes,
Mit a víz fölött nem szabad,
És oly vonzó a fürdőköszűm,
Ha formás, szép testhez tapad.

S most mégis, mégis véget értek
A siófoki szép napok,
Valaki lenn a Heintze-lextől

Úgy látszik, vérszemet kapott.
Mit ér most már a bársonyos víz,
Mit a virányos, szép telep,
Ha a vízben a két nem közé
Vonnak egy határ — kötelet!

Kötél a vízben! Oh mi bántó!
Hisz eddig is volt kötélek,
Mely férfit, asszonyt egybefűzött,
Mig a hullámokat szelék.
De kötél volt, bűvés, édes,
És nem kötél, mely szétraszt.
... Ki őket így lekötölte,
Kötélre fogtam én is azt.

K. I.

A khinai nyelv dióhéjban.

Budapest, július 14.

Napról-napra nő a világ érdeklődése a khinai események iránt és minden újságolvasó iparkodik behatolni Khina földrajzi és politikai viszonyainak titkaiba. Mennél nagyobb eredményt ér el a fáradozásában, annál jobban fogja megérteni a Kelet-Ázsiából érkező közleményeket. És minthogy az újjainkon föl lehetne sorolni azokat, akik a khinai nyelvben járatosak, nem lehet hálátlan feladat mostanság megismertetni az olvasót a mellényezsebbe szorított khinai szótárral. Ime a khinai események nomenklaturája:

Csifu: Prefektus.

Cshtoi: Tartományi főkörmányzó.

Csun-Csi: Az államtanács.

Csung-Tang: Ez a címe a hat miniszter mind-egyikének.

Komprador: A tolmács, minden európai cég alkalmaz ilyen.

Fan-Koei: Idegen ördög, ily címzéssel illetik általában az idegeneket.

Fu: Prefektúra.

Futai: A prefektúra kormányzója.

Hoo: Folyó.

Hsiang: Falu.

Hsien: Kerület.

Hu: Tó

Kiang: Folyam.

Kiao: Szepta, vagy szövötkezet.

Kotov: Megalázó cselekedet, amelyre azelőtt főleg az idegen hatalmak köveit kényszerítették.

Li: A khinai mérföld = 444 méter.

Than: Hegy.

Sheing: Tartomány.

Tael: Khinai pénz, körülbelül 3 korona.

Tao: Több kerület gyűjtő neve.

Taotai: Egy ily kerület legfőbb hivatalnoka.

Csung-ti-Yamen: A khinai külügyminisztérium.

Yamen: A kormányhivatalnok hivatalos helyisége.

Ye-Ho-Cuan: Igazságérzet, egyetértés, ököli (az a titkos társaság, amely a *bozerek* névén ismeretes.)

Aljlon itt egy és más az előtérbe sodort khinai személyiségekről is.

Kuang-Su a mostani császár, a törvényes trónkövetelő elnyomása után az özvegy császárné által a trónra emeltetett. Úgy mondják, hogy szelid lelkű, és beteges ember, aki teljesen az özvegy császárné hatalmában van.

Az *özvegy császárné* (Ihe) a korábbi császárnak *Hien Tengnek* volt a törvénytelen felesége és mégis annak halála után magához tudta ragadni a hatalmat és 27 esztendője uralkodik. Erős akaratú, tettevagyó asszony, eszközeiben nem válogató és nem egy versenytársát megmérgeztette. Alacsony termetű, intelligens vonásokkal, imponáló fellépéssel és hír szerint ért a festészethez és a költészethez. A leghatalmasabb személyiség Khinában és valósággal rettegnek tőle a menny birodalmában.

Tuan herceg a korábbi császár sarja, akinek fiát illetné meg törvényesen a khinai császári trón. Jelenléte ember és a válság kitörése előtt alig ismerték. A boxerekhez csatlakozott és azóta mozgató lelke az egész lázadásnak, amelynek végecséje az idegenek kiűrését és azt tűzte ki, hogy fiát ültesse a trónra.

Li-Hung-Csang, a „Kelet Bismarokja”, Khina legjelentékenyebb és legismertebb államférfia és ugy emlegetik, mint a khinaiak közt az európai viszonyok legalaposabb ismerőjét. Már háromszor mentették föl állásától és mindannyiszor visszahívták. Most 76 éves és jelenleg a *Kvanguung* tartomány alkirálya; *Kantonban* lakik.

Yunglu: a legkiválóbb khinai tábornokok egyike és az özvegy császárné leghívebb embere, az északi tartományok alkirálya.

Sheng a khinai vasutak igazgatója excellenciás címet visel, az idegenek barátja és állítólag már

évekkel ezelőtt megjövendőlte Khina felosztását. Mint bányatulajdonos ismeretes roppant gazdagságáról is.

Tung-ub-flang, az a tábornok, aki *Seymour* tengernagy előnyomulását megakadályozta. Nagy tizezer főnyi serege van, nagybőrészt mohamedánokból, akik fanatikus és kegyetlen harcosok híreben állanak.

Nics tábornok a Peking és Tiencin közt állomásozó khinai csapatok parancsnoka. Csapatái a khinai hadseregben a legképzettebbek, mert német és orosz tisztek voltak szervezői.

Dal

Mahmud-Akbarról és a Figaróról.

I. *Mahmud-Akbar.*

Számolgtatván a perceket
A nagy, marseillei rakpart,
Úgy várta, mint egy herceget,
A híres Mahmud-Akbar!
S ha volt egy-két kíváncsi nő,
Ki azt kérdezte, hogy ki ő:
Király, vagy sorsüldözött búr?
Igy válaszolt sok frankos úr:
— Híres, kiváló ember ő,
Elméje, tolla vakmerő;
A pillantása éjsetét,
Kaftán borítja természetét,
S nem raglán, sem felöltő,
Mert Mahmud perzsa költő!

S ujjongva harsogott a — Vive! —
Midőn a partra lépe;
És megdobbant sok női szív,
S száz szem kutatta: szép-e?
Mert azt, hogy első rangú agy,
És hogy mint költő szörnyű nagy,
Azt tudta minden francia,
Lévéen nagy ignorancia
Nem tudni mit se róla!
És lelkesedve szóla
Minden művelt marseillei nő:
— Ah mon Dieu quel homme! Minő
Szem! Pillantása éjsetét,
Kaftán borítja természetét,
S nem raglán, sem felöltő, —
Óh Mahmud perzsa költő! ...

És Mahmud-Akbar sietett
Vonatra szállni már is,
Mert nem tölt itt csak két hetet
És lelke álma: Páris!
S utközből így szólt: — Sacrebleu!
Hány lelkes férfi, mennyi nő!
Szerenose, hogy a föld kerek
S vannak hiszékeny emberek;
És annyi biztos: (itt nevet)
Jól választottam álmevet!
Hej tudta Pál, hogy mit kaszál,
Mert az, akin ha partra száll,
Kaftán van s nem felöltő; —
Frankhonba' perzsa költő.

II. *A Figaró.*

S hogy Mahmud otthon népszerű,
És elsőrangú elme,
S ösmernék mindenütt, ha nem
Perzsául énekelne;
Hogy tolla elmés és maró,
Ezt írta meg a Figaró:
Lundi.

S hogy Mahmud fényes verseit
Majd olvashatja Páris,
Mert, bár csak tegnap érkezett,
Van fordítója már is,
Hogy minden sor elmés, maró,
Ezt írta meg a Figaró:
Mardi.

S tett Mahmud-Akbar sebtibe
Néhány jókedvű sétát;
Felkeresett sok mecenást
És egynéhány póttát;
S mert elvből senkit sem kimél,
Pénzt vitt fel Calman Lévénel
Jaudi.

S hogy Mahmud-Akbar francia,
És nem volt soh'se költő;
S hogy eltűnt ott, a merre járt,
Pénztárca és felöltő;
Hogy Mahmud-Akbar gaz osaló,
Ezt írta meg a Figaró
Samédi!

FŐVÁROS.

Nincs tulépitkezés.

Budapest, július 14.

(U. J.) Dr. Thirring Guszláv, a székesfővárosi statisztikai hivatal aligazgatója a *Közgazdasági Szemle*-ben a fővárosnak utolsó harmino esztendei építkezéseiről írt egy tanulmányt. A cikkben felsorolt bőséges statisztikai adatok, de különben az azokból levont következtetések a mellett szólnak, hogy az építő ipar mai pangását az építkezésben az utolsó években jelentéktelen tulprodukcióna visszavezetni nem lehet.

A hetvenes években — dr. Thirring statisztikai adatai szerint — Budapest lakosságának szaporulata évenként átlag 8220-at tett ki. Az akkori lakásvizonyok között — körülbelül 4 ember egy szobára — e szaporulat évenként 2660 új szoba építését kívánta meg. Épült pedig a hetvenes 10 évben 40.346 szoba, tehát évenként négy ezren felül. És a hetvenes évek végéről ki emlékszik olyasmire vissza, hogy abban az időben lakásbőség lett volna? Senki. Sőt a nyolcvanas évek tapasztalatai azt bizonyították, hogy e látszólagos tultermelés Budapest fejlődési viszonyaihoz képest kívánatos, szükséges. Ugyanis, amint a nyolcvanas évek első felében amannál kisebb arányokban építkeztek, meghatározottabb karakterű lakáshány állott be összes mizeriával, s csak az évtized második felében, midőn az építkezés intenzív mértékben folyt, állott némi-képp helyre a lakáskeresés és kínálat között az egyensúly. A hetvenes és nyolcvanas évekhez viszonyítva kell az utolsó tíz esztendő méreteit s a mai helyzetet vizsgálunk, s azt fogjuk látni, hogy egészséges közgazdasági viszonyok között az utolsó évek építkezéseinek tultermelése a lakosság érdekében álló szükség. A statisztika számai azt beszélk, hogy a kilenvenes években éppen kétszer annyira épült föl, mint amennyit a népesség szaporodása megkívánt, úgy hogy a szobák számában 63.000 fölösleg mutatkozik. Ez nagy szám, s csak látszólag. Tessék utána számítani, vajjon a hetvenes években nem építettek-e 14 ezer fölöslegesnek látszó szobát s ehhez képest a szükségesnek mutatkozott szobák száma a tényleg épültéknél nem a 3-2 és 5 viszonyában állott-e? Két év mulva már az égető lakáshányt szenvedte Budapest. Ez történt husz évvel ezelőt, midőn a népesség szaporodása korántsem volt oly rapid, mint ma. De nemcsak a szobák számára, hanem a lakások nagyságára és minőségére vonatkozó adatokat tekintve, azt látjuk, hogy a szobáknak egy jó része a tehetősebb társadalmi réteg számára épült, amelynek nem lehet egy szobára négy embert számítani. Ha még meg-gondoljuk, hogy a nagy számban a villák helyiségei is bennfoglalják, úgy ezáltal sem kapunk más eredményt, mint a hetvenes években, vagy legalább is négyet az öthöz.

Már ezekből is kitűnik, hogy valami nagy tulprodukciónól szó sem lehet. De erre vall a statisztikának további adata is. A nyolcvanas évek első felében, midőn az általánosan panaszolt lakáshány uralkodott, a lakásoknak 0.5 százaléka volt üresen. És 1899-ben 3.2 százalék üres. Hát, ha 1/2 százaléknál üres helyiségek mellett a lakosságra súlyosan nehezedő lakáshány mutatkozik, úgy a 3.2 százalék olyan számnak tekinthető-e, melynél az építkezésben való stagnációnak okvetlenül be kellett következni? Szó sincs róla, sőt a kereslet és kínálat közti egyensúlyhoz eme többletnek állandónak kell lenni, hiszen a kilenvenes években dühöngött lakbőremelés egészséges viszonyokra nem mutatott. Tulépitkezés tehát Budapesten nincs, s ha az építkezés tovább szűnne, úgy rövid idő alatt ugyanabban a helyzetben vagyunk, mint a nyolcvanas években voltunk. Az építő-ipar pangása, mely az egész ipar és kereskedelem pangásával együtt jár, a tulépitkezésre, mint okra vissza nem vezethető. Az a felfogás, mely azt mondja, hogy nem építettek, mert nincs rá szükség, tájékozatlanságra, vagy esetleg rosszhiszeműségre mutat. Budapest az ő fejlődéséhez képest éppen oly nagy arányú építkezést igényel, mint az eddigi volt.

Hanem az bizonyos, hogy az építkezés az egészséges fejlődés érdekében irányításra szorul. Ezt szintén a statisztika adatai sürgetik. Tul erős a hajlam nálunk a külterjes fejlődésre. A kültelekeken az építkezés évről-évre nagyobb mérvet ölt, számban és minőségben egyaránt. Nem szólnak a higiénikus szempontokból kívánatos családházakról, de gomba módra szaporodtak a kültelekeken a bér-

kaszárnnyak. A szó szoros értelmében kaszárnnyak, csupa egy szobás lakásokkal. Ezekben van az a sok üres lakás. Pedig tizenöt év óta a külteleki lakosság száma tizenötről 86 ezerre szaporodott. S talán ez a szembeszökően rapid szaporodás okozója az ott kifejlődött egészségtelen spekulációnak. Ezek az üres lakások azonban csak a kültelekeken vannak Budapest tulajdonképeni lakásvizonyaira, a mi ismét egy ok arra, hogy építkezésben tulprodukción ne lüssunk. Midőn tehát az építő ipar pangásának megszüntetése érdekében a közmunkákat és főleg állami munkákat ismételten sürgetjük, az illetékes körök figyelmét újból fel kell hívni arra, hogy ha a budapesti pályaudvarok egységes rendezése keretében a nyugoti-pályaudvart kijebb helyezi, úgy a város szívében, ipari és kereskedelmi gócponton oly terület szabadít fel, a melyen megindulhat a feltétlenül reális s az építőipar fellendüléséhez égetően szükséges tömeges építkezés.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** Fővárosi Nyári Színház. Zsuffolt ház köszöntötte ma este a Fővárosi Nyári Színházban a budai kedvelt primadonnáját, Amon Margitot. A vendégművésznő az *Eleven ördög* címszerepét játszotta és sok tapsban és kihívásban volt része. A másik vendég, Kovács Mihály, szintén nagy sikert aratott. Szende Anna Marianne szerepében osztozkodott a közönség elismerésében, a tüsszentő kuplét négyezer kellett megismételnie. A többi szereplők közül első sorban Havasi Sziidi érdemel dicsőretet, továbbá Krémer, Stoll és Sándor. Kovács Mihály holnap este Peti cigány szerepét játssza *Az alföldi harminában*.

** A Városligeti Színházban tegnap adták ötödikször a *Dolly* című svéd színművet, melyet ezúttal is nagyszámú elegáns közönség nézett végig. A darab főszereplőit, Feld Irént és Gál Gyulát a közönség zajos ovációban részesítette. Holnap, vasárnap délután négy órákor felhívárákkal a *Bur háboru* kerül színre. Első Hazai Manó szerepében Gyöngyi Izsóval, aki először játssza ezt a szerepet. Este fél nyolc órákor rendez hejyárák mellett a *Dolly* adják Feld Irénnel és Gál Gyulával. A *Tiszturak a zárdában* című francia operet a jövő héten kerül színre. Az igazgatóság műsorra vette a *Goldstein Számít*, mely Gyöngyi Izsónak a legjobb szerepe. Az *Uj Szulamit* továbbra is a műsoron marad. Augusztus hó első napjaiban Hegyi Aranka fog rövid ideig vendég szerepelni a Színházban.

** Rostand és Feydeau. Ők ketten uralkodnak most a párisi színpadokon. Rostandnak *Aiglonya* a Sarah Bernhardt-színházban, *Cyrano de Bergerac* a St. Martin-színházban állandóan műsoron van. A Comédie Française nemskára feleleveníti *Les romanesques* című darabját, Sarah Bernhardt pedig Amerikából visszatérve, felváltva fogja játszani *Aiglont* és Rostand egy régebbi művét, a *Princesses lointaines*. Feydeau darabját három színházban játsszák. A *Theatre des Nouveautés* tegnap ismét fölvette műsorába a *Dame de chez Maximot*, a *Bouffes-Parisiens* színház *Champignol malgré lui* című vígjátékát adja minden este, a Palais Royal-színház pedig pár nap mulva feleleveníti *Dindon* című bohózatát. Nagy a két szerzőnek a dicsősége, de talán még nagyobb a jövődelme, mert a színházakat minden este egészen megtölti a kiállítás járó közönség.

** Művészek körútja. Somogyi Mór zongoraművész, Somogyiné B. Carola operanékesnő és Szirmai Imre a Népszínház tagja tegnap *Tátrafüreden* rendeztek hangversenyt óriási sikerrel.

** Az Uránia Színház beszámolója. Az Uránia magyar tudományos színház első évét vasárnap, július 15-ikén zárja be. Az első évben 35 új darabot hozott színre az igazgatóság. A darabokat 522-szer adták a nagy közönségnek és 182-szer iskoláknak. A jövő szezonra a színház a következő darabokat készíti elő: *Magyarország története*, *Mareczali Henrik*től; *A század története*, *Pekár Gyulától*; *Milyen a háború?*, *Vértés Ferentől*; *Régi magyar urak*, *gróf Vay Sándortól*; *A spirítizmus és antispirítizmus*, *Tóth Bélától*; *A magyar művészet története*, *Szana Tamástól*; *A színpad története*, *Béla Henrik*től; *Az esküteri híd*, *Czakó Zsigmond*től; *A secceszó*, *Lyka Károly*től; *Kelet*, *Tóth Bélától*; *Az arany és ezüst*, *Edvi Illés Aladártól*; *Amerika*, ifjabb *Hegedűs Sándortól*; *Khina nép- és földrajza*, *A közlekedési eszközök története*, *Speidl Bódog*tól; *Kongó*, *Hopp Ferentől*, stb. Tervebe vette az igazgatóság délutánoként a szigorubbán tudományos előadásokat is. Az Uránia igazgatósága érdemekben gazdag elnökével, Molnár Viktor miniszteri tanácsossal élén utóbbi hivatásának szépen felelt meg és a megalkotott kulturintézmény jövője tudományos szempontból további sikereket ígér.

** A Kisfaludy-Színházban holnap vasárnap adják utoljára *A csodaembert*. Hétfőn már az egész személyzet az Uránia színházban adja elő a népszerű daljátékok. Az érdekes előadásra már számos előjegyzés történt.

** Hírek a Pővárosi Nyári Színházról. A *Cyrano de Bergerac* páratlan sikere következtében *Makó Lajos* igazgató a jövő hétre négyezer egymásután kitízte előadásra a Rostand darabját, amely kedden 17-én éri meg a 25-ik előadását. Mind a négy estén *T. Hadrik* Anna játssza *Rozain* szerepét. Pénteken lesz *Müller-Nordau* operettjének az *Elnök kisasszony*-nak a premijére. A darabot *Stoll Károly* fordította magyarra. A főszerepeket a darabban Szende Anna, Sugár Aranka, Mihályi Ernő, Stoll Károly, Pethesné, Krémer Jenő, Szilágyi Aladár, Radványi Dezső és Virágháti Lajos játsszák. A táncokat, melyek a darabban előfordulnak, Hansné a népszínház balettmesternője tanítja be.

** Színházi műsor. Fővárosi nyári színház: Vasárnap délután: *Rip van Winkle*. Este: Kovács Mihály bucsufelépével: *Viola az alföldi harminában*. Hétfőn: (huszonegyeszdör) *Cyrano de Bergerac*. Kedden: (huszonötözdör) *Cyrano de Bergerac*. Szerdán: (huszonhatoszdör) *Cyrano de Bergerac*. Csütörtökön: (huszonhéteszdör) *Cyrano de Bergerac*. Pénteken: *Elnök kisasszony* (elsőször). Szombaton: *Elnök kisasszony* (másodoször). Vasárnap délután: *Lumpaci* és a *Három jó madár*. Este: *Elnök kisasszony* (harmadoször.)

Uránia Színház: Egész héten Páris.

„San Toy.”

London, július 11.

A Daly-színház, mely immár négy esztendő óta egyetlen estéjén sem adott egyebet, mint Jones-operettet, a Gésák és Görög rabszolga után ebben a szezonban a legnépszerűbb angol muzsikis úgy új darabjával hódít, a *San Toy*-jal. S ha lehetséges, ez még inkább beütött, mint a Sidney Jones előbbi operettjei. Londonban valóságos *San Toy*-láz dühöng, az emberek török magukat a jegyek után, úgy, hogy alighanem még a jövő szezon is ezzel a boldos, kedves operettel kell kihuznia a szerencsés Mr. George Edwardesnek, a Daly-színház boldog tulajdonosának.

A *San Toy*, vagy a *császár tulajdona* teljesen egy csapáson halad a Jones előbbi operettjeivel, sőt vissza is tér legelső sikereinek színterére, Kínába. *San Toy* egy fiu ruhába öltöztetett s eleinte mindenkitől férfinak tartott szépséges kínai leány, Yen How mandarinak a leánya, akibe beleszeret Bobby Preston, az angol nagykövetség daliás fia s három órai mókázás, dalolás és főképpen táncolás után egymáséi is lesznek a fiatalok. A szövege semmivel sem különb, mint akár a Gésáké, akár a Görög rabszolgáé, ugyanolyan tartalmatlan, szellem nélküli, indokolatlan, sovány és naiv a meséje, mint amazoké. A zene azonban talán még pajkosabb, még fülbemászóbb, még bájosabb, mint a Gésák muzsikája. Csodálatos bőséggel ontja ez a szenilis karmester ebben a műveben is a melódiaikat; amiből más muzsikis tíz esztendőig gazdálkodnék és tíz operettet írna, azt ő pazar könnyelműséggel használja fel egy este; szinte kimeríthetetlennek látszik az invenciója és a dallambősége. Annyi bizonyos, hogy a premiere után való nap nálunk minden utca-gyereket a *San Toy*-ból fog fűtyülni, olyan fülbemászó akár a Yen How első teivonásbeli kupléja a hat feleségével, akár a napernyő duett, akár a Fo Hop kupléja kórossal, akár a kínai-baba kettős, hogy fölfelelően megtanulja az ember első hallásra. Természetes, hogy minden énekszám előtt, közben és után táncot járnak a szereplők, táncolva jönnek be, táncolva távoznak, táncolva beszélnek, szóval nem az ének, de a tánc a domináló ebben az operetben is, mint általában minden új angol operetben. De ezekben a táncokban annyi a gracia, annyi a megvesztegető, kedves báj, annyi a tarka, eleven változatosság, hogy mindig az újság varázsával hat az emberre s akarata ellenére is gyönyörködik bennük.

Ami pedig az előadást illeti, az precizitás, kiállítás, összjáték tekintetében minden képzelhető felül-mul. Igaz, hogy van is idejük az angol színészeknek a betanulásra, mert hiszen ők hónapokig egy darabot próbálnak s azután egy pár szászor egymásután eljátszák a darabjukat, úgy, hogy nem lehet azon csodálkozni, ha minden angol színpadról ki van küszöbölve a sugólyuk s mindennek dacára meglepő az az ördögi pontosság, amelyvel minden mozdulatnak, minden szónak, minden kezlegyintésnek, minden szempillantásnak a helye és ideje ki van számítva; valóságoslag úgy tűnik fel a néző előtt, mintha egy mesteri, láthatatlan gép mozgatná ezeket a derék színészeket, hogy még véletlenül, vagy szórako-

Mirtus-crème

bőrfinomító, szépítő, fűtő. Zsírmentes és ártalmatlan arc- és kéz-crème, citávoit minden bőrbíbt, sepiőt, májfoltot, bőrhámlást, pattanást, bőrtakát, Kis tégeyl 50 kr., nagy 1 frt. 3 kiállítás kiállítás. Hozzá szappan 40 kr. Mirtus-poudre 50 kr.

Készíti és szétküldi az „Apostol” gyógyszer-tár. Budapest, VIII., József-körút 64. n. sz. Baross-utca közelében.

zottságból sem téveszt el soha egyik sem még csak egy ujmozdulatot sem.

A hölgyek különben mindannyian megegyeznek abban, hogy vakítón szépek, és hogy hangjuk éppen csak annyi van, amennyi elégséges arra, hogy egy táncoperettet végig járjanak; hanem ezzel a kicsi hangjukkal bánni nagyon tudnak, az énektudásuk feletté a hangjuk fogyatékosságát. A primadonna, Miss Florence Collingbourn, aki San Toyt játsza, egy sugártermetű, fiatal üde leány, akinek legfőbb erénye minden szenvedéstől ment egyszerű bája és őszinte közvetlensége, meg a pazar táncművészete; különösebb művészi kvalitásokat azonban nem árul el, aminek különben — készségesen elismerem — a szerep erre való alkalmatlansága is lehet az oka. Lehet, hogy elfogultság, de ha összehasonlítom ezekkel a külföldi művésznőkkel a mi kedves és szép és ésbontóan bájos, szellemben és invencióban kifogyhatatlan primadonnáinkat, egyszerűben érthetővé válik előttem, hogy miért olyan kapósak a mi közönségünk beözött kedvencei. Ez az őszinte elismerésem azonban talán feljogosít arra, hogy még egy, szintén olyan őszinte, de talán nem annyira kellemes észrevételt tegyek a játékmódokra nézve. Ne haragudjanak meg érte a mi szépséges nagy primadonnáink, de azokat a táncoperetteket, amelyeket mi annyira frivólnak, annyira sikamlósok tartunk odahaza, hogy fiatal leányok még a szinlapját sem merjük megmutatni, ezt itt a legjobb nevelési gyermekleány is minden gondolkodás nélkül megnézi. Pedig ugyanezt a darabot játszzák — csak hogy másképpen. A mint általános szokássá vált a mi szinpadjainkon a szellemes francia vígjátékok sikamlós megjegyzéseit, kétértelműségeit kétszer aláhuzva beadni a közönségnek, úgy vált rendszerré a legújabb megfosodott táncoperettekben is a bájok mutogatásának egymással versenyző készsége s a pikantiériának mentől rikitőbb színekkel való kiféltése. Már pedig ha Angliából hoztak be az operetteknek ezt a fajtáját, legalább tartuk őket játékmódban is mérvadóknak. Az angol művésznők bokáig el vannak fedve sűrű ruhával, a táncuk decens, finom, sohasem mutatnak többet bájáikból, mint a mennyit a legszigorúbb nevelésű miss mutathat egy elite-balon, sőt a legeszeveszebb kánkán közepette is csak alig sejtetnek valamit, de nem mutatnak semmit. Olyan gondosan, olyan előre látóan, olyan diskrétül, annyi művészettel vannak felöltözve, hogy még a híres Heintze is orcápirulás nélkül nézheti végig a produkciójukat. Nincs egy mozdulatuk, egy tánc lépésük, amely ellen az erköletlan legszürkébb professzora is kifogást tehetne. S ilyen a beszédük, az énekük is; a sikamlósabb, veszedelmesebb részekben, amelyek nálunk rendszerint már a fordító kezéből is élesebben kiszinezve kerülnek ki, átsuhannak észrevétlenül, finoman. Nem mint mi, akik onnan is kibányászunk a kétértelműségeket, a hol nincsenek, gondosan tálcára állítjuk őket s szépen körözve, mártással jól nyakon öntve nyújtjuk a közönségnek. Persze, hogy ettől a fűszeres ételtől előbb-utóbb megromlik a legjobb gyomor is. Annyi bizonyos, hogy minden londoni szinpad valóságos szépségkiállítás, természetben és arcan egyaránt pazar gazdagságu kincsesháza a bájoknak, csak hogy a hölgyek ezekkel a bájokkal fukarul bálnak, gazdálkodva, nem dicsekedve, a legrosszabb esetben is csupán sejtítve a rejtetteket.

Ami az urakat illeti, azok egytől egyig pompás színészek, különösen a komikusok excellensek. A San Toyban négy elsőrendű komikus szerep van s mind a négyre olyan kedves, olyan ötletes, olyan mély humoru és pajzán kedélyű színész akad, hogy az ember a jóízű nevetésből ki nem fogyhat. Mr. Fred Kaye, aki a kínai angol konzult játsza, egy őszfűrtű, jókedélyű bonvivant, továbbá Mr. Coop, Mr. Barrington mindannyian kedélyes, jóízű, invenciózus s a mellett diskrét komikusok, akik mindég megállanak a kellő határokon és soha nem lépik át a jóízűs mértékvonalát. De a legkiválóbb közöttük a kitűnő Mr. Scott Russel. Látszólag fiatal ember, de egyike London legkiválóbb művészeinek. Egy kínai tanuló játszik s annyi bájjal, annyi mókával, annyi kaogató ötlettel fűszerezi ezt az alakítását, amennyiből más komikus esztendőig meg tudna élni. Kifogyhatatlan az invenciója, az arcjátéka valóságos beszédes könyv, olyan mozgékony, mint a higany, ugrál, táncol, a bolondokai megkacagtatának Schopenhauer s a mellett sohasem válik bohócá, soha nem feledkezik meg arról, hogy szinpadon és nem a cirkusz porondján van, mindég a jóízűs szélső határain mozog, de annyira öntudatos művész, hogy sohasem lépi át ezt a határvonalat. Különben a szerepe is a legjobb a komikus szerepek között s ezért a Fo Hopert ugyan csak törni fogják magukat a magyar komikusok.

Kiváló művész és énekes Mr. Hayden Coffin is, aki a szerelmes tisztet játsza. London egyik beözött

kedvence, akinek olyan gyönyörű palotája van, hogy csudájára jár minden ember s milliomos létére ott komédiázik minden nap a Daly-színház deszkáin. Hódítóan szép megjelenésű, klasszikus arcu, beszédes szemű fiatal ember, nem nagy, de légy, behelzhető bariton hanggal s nagyon értelmes, nagyon kedves játékkal. A kicsi hangjával megvesztegető szépen tud énekelni s az éneket előkelő, distingvált, finom játékkal kíséri. Általában urak dolgában sokkal szorécsesőbb és irigylendőbb az angol szinpad, mint művésznők dolgában.

Dr. Janovics Jenő.

SPORT.

*. **Tatai lóverseny.** A tatai training-telepnek holnap lesz az idei nagy napja, a mikor nemcsak a munkában futnak a lovak a híres kolónián, hanem dresszes jockeyk alatt és sok ezernyi közönség előtt. A régi hagyományok szerint most is nagy érdeklődés közt dől el a hét versenyszám és mezei gazdák kedvelt versenye, ámbar a karlsbadi meeting a hívek érdeklődését megcsappantotta a versenyek iránt. Csak azok a lovak vannak holnap Tatán, amelyek odahaza maradtak, sőt jockeyk dolgában sem tudjuk, hogyan fog állni az egynapos meeting, mert ma még a jockeyk nagy része Karlsbadban van. Az animo azért kétségkívül nagy lesz, mert Tata a legkedvesebb kiránduló helye a budapesti sportközönségnek. Szép verseny lesz különben a remetségi díj, melyben, ha jól megy minden, 7-8 ló várható a starthoz. A típek ezek:

- I. *Egiantino—Maculani.*
- II. *Gaudröle—Lauderdale.*
- III. *Szeszély—Gourgandine.*
- IV. *Néha-Néha—Galeotto.*
- V. *Bencez—Oppozitio.*
- VI. *Redactor—Bandita.*
- VII. *Clarion—Emanek.*

*. **Karlsbadi lóversenyek.** Minden különösebb esemény nélkül folyt le a karlsbadi meeting mai, nyolcadik napja. A nap főversenyét, a 10.000 koronás Hirschsprung steeple chaset, mint előre látható volt, *Buda* nyerte meg, a német *Orleans* nem indult. Az államdíjban *Charmier* ujjában is bizonyosságot tett klasszisáról, míg a két évesek handikapjében *Neleus* olyan meglepetést okozott, hogy a hármas fieldben is 50 korona volt a kvóta tízre. A mai eredmények a következők:

I. **Két évesek előadó handi apje.** Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. *Berevas* *Endre Tllosa* (Wilton) első, *Roucoux* G. *Doni Kozákja* (Gilchrist) második, *Mautner* V. *Mari Diamond* (Adams) harmadik. Azután: *Beg Pardon*. Itélet: Küzdelem után fél hosszal nyerve, nyakhosszal harmadik. Totalizátor: 10:47. Helyre: I. 50:90, II. 50:73. A győztesre nem volt ajánlat.

II. **Hans Heiling**-díj 5000 korona. Távolság 1600 m. *Mr. Derrv Mafoi-je* (Gilchrist) első. *Mr. C. Wood Monzja*-ja (Segrott) második. *Mr. Redgrey Da Capo*-ja (Barker) harmadik. Azután *Tiamo*. Itélet: Biztosan I. hosszal nyerve, 2 h. harmadik. Tot.: 10:30. Helyre: 30:94, 139. Győztest megvette *Komierowszky* I. 6200 koronaért.

III. **Két évesek handikapja.** Díj 3000 korona. Távolság 1400 méter. *Mautner* V. *Neleus-e* (Southey) első. *Szászbereki* mènes *Philosoph*-ja (Bulford) második. *Szemere* M. *Azért* is (Cleminson) harmadik. Itélet: Biztosan 2. hosszal nyerve, fejhosszal harmadik. Tot.: 10:50.

IV. **Tepl-díj.** Államdíj 5000 korona. Távolság 2000 méter. *Blaskovits* (E. *Charmier*-e (Black) első. *Péchy* A. *Garcia*-ja (Poole) második. *Szemere* M. *Facios*-a (Cleminson) harmadik. Azután: *Második*. Itélet: Biztosan egy és fél hosszal első, egy hosszal harmadik. Totalizátor: 10:27. Helyrefogadások: I. 50:92, II. 50:82.

V. **Hirschsprung-akadályverseny.** Díj 10.000 korona. Távolság 4000 méter. *Hg. Auersperg* F. *Tuda*-ja (Williamson) első. *Mautner* V. *Puritaner-je* (Wneeler) második. *Gr. Walderode* M. *Triole*-e (Hesp) harmadik. Azután: *Eins ins andere*, *Drift*. Itélet: Könnyen tíz hosszal nyerve, hat hosszal harmadik. Totalizátor: 10:22. Helyrefogadások: I. 50:93, II. 50:80.

VI. **Három éves nyeretlenség versenye.** Díj 3000 K. Távolság 1600 méter. *Mr. Redgrey Hourdic* (Adams) első, *Péchy* A. *Iroyja* (Poole) második, *Dreher* A. *Antigone*-je (Black) harmadik, azután *Cocker*. Non plus ultra és *Goconda*. Itélet: Küzdelem után nyakhosszal nyerve, ugyanannyival harmadik. Totalizátor: 10:66. Helyrefogadások: I. 50:105, II. 50:85.

Holnap lesz az utolsó napja a karlsbadi meeting-nek. Ezuttal dől el az egész meeting legnagyobb díja, a 30.000 koronás két éves verseny, melynek az ad különösen érdekességet, hogy *Frangén* is indul benne, melyet a Metcalf-istálló legjobb két évesének mondanak. Ha ez igaz, akkor nem nehez a nagy díj nyerőjét kitalálni. A következő lovak a valószínű indulók:

<i>Sári volt a neve</i>	lov.	Gilchrist
<i>Booky</i>	"	Park
<i>Néz reám</i>	"	Black
<i>Don Diego</i>	"	Adams
<i>Eleget</i>	"	Hvams
<i>Frangén</i>	"	Wilton

Papir szerint *Néz reám*nak és *Eleget*nek van a legnagyobb kilátás a díjra, de az előbbi már rég nem futott s így *Eleget* a legrealisabb jelölt, amely pár nappal ezelőt mutatja meg talentumát s ezen kívül a Springer-istálló mostani jó formájával dicsekedheik. Azt hisszük, hogy *Eleget* és *Frangén* közt fog a verseny előlni. A holnapi napon a típek ezek:

- I. *Maida—Bellaria.*
- II. *Táblabíró—Sylvestre.*
- III. *Eleget—Frangén.*
- IV. *Filette—Sandwich.*
- V. *Sarcistic—Driver.*
- VI. *Eros—Rousselle.*

*. **A karlsbadi lóversenyek és a Telefon-Hírmondó.** A karlsbadi lóverseny mai összes eredményét a Telefon Hírmondó szerkesztősége még az esti órákban — a távirati tudósítás megérkezése után — azonnal felolvastatja. Felhívjuk a lóverseny-sport iránt érdeklődő közönség figyelmét, hogy a versenyek eredményét a *Telefon Hírmondó* útján tudhatják meg leggyorsabban. A versenyek felolvasására háromszoros riadójellet figyelmeztetik a közönséget.

Legújabb.

Krakkó, július 14.

A *Czas* állítólag biztos forrásból azt a szenzációs hírt közli, hogy *Muraviev*, miután a kínai kérdés miatt *Witte* jelenlétében a cárral heves jelenete volt, öngyilkosságot követett el. Egy hátrahagyott levelében esdve kéri a cárt, hogy kövesse a kínai kérdésben az ő politikáját.

TÁVIRATOK.

Ischl, július 14. A kumberlandi herceg, ki délelőtt ideérkezett és ő felsége által fogadtatott, délután visszautazott Gmundenbe.

Körber a királynál.

Bécs, július 14. *Körber* miniszterelnök ma délután egy órakor másfél órai kihallgatáson volt a királynál Ischlben. Az audiencia után részt vett a családi ebéden. Holnap ujjában meg fog jelenni a királynál. Ugyancsak holnap az osztrák közigazgatási miniszter is, aki ma szintén Ischlbe érkezett, tárcája ügyeiről jelentést fog tenni a királynak. Jól értesült képviselői körökben beszéltek, hogy mind az, amit a kormányknak már a legközelebbi időben megvalósítandó szándékáról híresztelték, csak kombináció. A kormányknak nincs szándékában a nyelvtörvényt mostani alakjában vagy pedig módosítva oktrojálni. A kormányknak eddig nem is tett kísérleteket a csehkekhez való közeledésre és csak augusztus második felében fogja megállapítani akciótörvényt, előbb azonban még kísérletet fog tenni a csehkek és németek közti differenciák eltávolítására, hogy a parlamentet lehetőleg munkaképesse tegye. *Körber* ma azzal a benyomással távozott az audienciától, hogy a király teljes bizalmát élvezi.

A gmundeni lakodalom után.

Karlsruhe, július 14. Harangzugas és ágyuk dörgése közben vonult be a városba ma délelőtt Miksa bádeni herceg és neje. A különvonat 10 1/2 órakor rohogott be a főpályaudvarba, ahol a fogadásra megjelentek: a nagyherceg és a nagyhercegné, Károly trónörökös-herceg, a tábornoki kar és a polgári hatóságok fejei. A kastélyhoz vezető uton a fejedelmi személyeket a lakosság ovációban részesítette. A varosháza előtt a főpolgármester a hercegi párhoz üdvözítő beszédet intézett, amelyért Miksa bádeni herceg köszönetet mondott. A többi fejedelmi személyiségek a kastélyban gyűltek össze üdvözölésükre. Este a kastélyban diszebéd volt.

Július 14.

Páris, július 14. A nemzeti ünnep alkalmából a város pompásan fel van lobogóva. A hazafiak ligájának mintegy száz tagja, közöttük néhány nacionalista képviselő és közszolgálatos, ma délelőtt megkoszoruzta a strassburgi szobrot és Jeanne d'Arc szobrát. Beszédet nem mondtak. Nevezetesebb in idens nem fordult elő.

Páris, július 14. *Loubet* elnök délután *André* hadügyminiszter és *Waldeck-Rousseau* miniszterelnök kíséretében az Elyseeből a szemlére Longchampsba ment. Az elnököt „*Eljen Loubet! Eljen a köztársaság!*” kiáltásokkal üdvözölték. Többször „*Eljen a hadsereg!*” kiáltások is hangzottak. Egy em-

bert, aki azt kiáltotta: „Le Loubet-vel!” azonnal elfogtak. Loubet elnök minden incidens nélkül ért át a Longchampsra és „Éljen Loubet! Éljen a köztársaság!” felkiáltásokkal üdvözölték. Nationalista csoportok azt kiáltották: „Éljen a hadsereg!” a mire a köztársaságiak: „Éljen a köztársaság!” felkiáltásokkal válaszoltak. André tábornok hadügyminiszter aztán szemlét tartott a csapatok felett, a melyek a közönség lelkes tüntetése között vonultak el.

Az elnök délután 5 órakor visszatért az Elyséebe. Az egész uton Éljen Loubet! Éljen a köztársaság! Éljen a hadsereg! kiáltásokkal üdvözölték. Egy embert, aki ezt kiáltotta: Le Loubet-vel, letartóztattak. A csapatzeme színhelyének közelében nacionalisták és szocialisták közt verekedés támadt, mely alkalommal három ember könnyen megsebesült. Néhány letartóztatás történt.

Páris, július 14. A csapatzeme után a Bois de Boulogneban több csoport alakult. Amidőn az egyik csoportból antiszemita kiáltások hangzottak, jelentéktelen verekedések keletkeztek. Az Ormenouville pavillon bejáratánál szintén kisebb verekedés támadt, miközben néhány ember megsérült. Komolyabb incidens nem fordult elő. A csapatzeme alatt számos könnyebb napszúrás eset fordult elő.

Páris, július 14. A csapatzeme után Loubet elnök André hadügyminiszterhez levelet intézett, melyben azt mondja:

A szemle megmutatta, hogy a kiképzés, a fegyelem és a lelkesedés a hadseregben nem hagy fenn kívánnivalót. A hadsereg felszerelésében szükségesnek talált változtatások jelenleg, hála a parlament közreműködésének és a vezetők és összes alantosaik hazaszeretetének végre vannak hajtva és biztosítják a hadsereg erejét, mely a béke fenntartásának legjobb záloga. A lelkesedés, melylyel a katonai iskolák növendékeit és a csapatokat üdvözölték, bizonyította Franciaország bizalmának nemzeti hadsereget iránt. Loubet végül kéri a hadügyminisztert, hogy adja át Páris kormányzójának és a csapatoknak az ő és a kormány szereznekívánatait.

Muraviev utóda.

Fétevár, július 14. Itteni diplomáciai körökben azt hiszik, hogy *Lambdort* fogják külügyminiszterre és *Izvolzki* tokiói követet segédjévé kinevezni.

Ausztriából kiutasított szászok.

Drezda, július 14. A szászországi nemzeti szabadelvű párt vezetői a birodalmi gyűlés összehívása után *interpellálni* fognak evangélikus lelkészeknek Ausztriából való kiutasítása miatt.

Felmentett sikkasztók.

Moszkva, július 14. Abban a pörben, amelyet Mamontov Száva moszkvai milliomas és társai ellen a *jaroszlav-arkangelszki* vasut igazgatóságánál elkövetett sikkasztás miatt indítottak, valamennyi vádlottat fölmentettek.

Vasuti katasztrófa.

Varsó, július 14. A *varsó-bécsi* vasut *Wiochi* állomásán tegnap egy személyvonat összelitkőzött egy tehervonattal. Négy személy életét veszítette, harminckettő megsebesült.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, július 14. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Az idő csak a hét vége felé javult és az aratási munkák a sok eső miatt nem igen haladhattak előre. Ausztriában a rozskaszálás még visszamaradt, míg Magyarországon rozs és buza már jórészt le van aratva, de még nincs behordva.

A becslesek szerint Magyarországon meglehetősen jó buzaaratás van kilátásban, és minőségre nézve kedvezőnek tartják, míg a rozsaratást úgy mennyiségére, mint minőségére nézve gyengébbnek tartják. Legalább az eddig érkezett egyes minták nem igen sokat ígérnek.

Árpában kedvezők a kilátások és erőteljes árut várnak.

Az európai piacok irányá az utóbbi időben gyengébb volt, a mit az aratási kilátások javulásával indokoltak.

A mai tőzsdén az irány bágyadtabb volt. Kötetelt: buza őszre 8.12-7.90-7.95, rozs őszre 7.25-7.12-7.17, zab őszre 5.57, tengeri július-augusztusra 6.07-, szeptember-októberre 6.13, ropca augusztus-szeptemberre 13.70-13.80 korona.

A készáru piacon az egész héten csak gyér volt a forgalom és az árak nem igen változtak. A mai heti tőzsdén se volt élénk az üzlet.

Egyebek közt eladott: 1850 mm, 78 kilós buza 7.50 K. 3 hónapra. Egyedáru egy kis tétel 77 k. 7.60 K. Mosonban, 79 k. 6.82 $\frac{1}{2}$ K. Aradon, 78 k. 7.45 K. és 79 k. 7.55 K. N.-Szombatban, 79 $\frac{1}{2}$ k. 7.70 K. N.-Szombatban, 76 k. 6.82 $\frac{1}{2}$ K. Ipolyáságon.

Rozs új áruban 25 fillérrel magasabb volt, mint 6 áruban.

Eladott új rozs júliusra 6.72 $\frac{1}{2}$ K. Érsekujvárott, felsővidéki uradalmi áru 7.06 K. Marobeggen, marchfeldi 7.10 K. Gänserndorfbán.

Tengeri 20 fillérrel drágább. Magyar tengeri 6.30-6.35 K. Szerb tengeri 6.20-6.25 K.

Zab szilárd. Magyar zab 5.40-6.- K. Liszt mult heti árakon volt tartva.

Korpa lányhább. Rozskorpa tartva.

New York, július 14. (Terménytőrszede.) (Zárlat.)

Gyapot: New Yorkban helyben 10.-. (10 $\frac{1}{4}$.) Aug.-ra 9.12 (9.52), Októberre 8.33. (8.50). New-Orleansban helyben 10 $\frac{1}{2}$ (10 $\frac{1}{2}$). — *Petrolum* Stand white New Yorkban 7.85. (7.85), Stand white Philadelphianban 7.80. (7.80). Refined in Cases 9.15. (9.15). Credit Balances at Oil City 1.25. (1.25). — *Zsir*: Western steam 7.32 (7.22). Rohe és Brothers 7.45. (7.45). — *Tengeri* irányzata állandó. Júliusra 49 $\frac{3}{4}$. (49.-). Szeptemberre 49 $\frac{1}{2}$. (48 $\frac{7}{8}$). Okt.-re —. (—). — *Buza* irányzata gyenge. Piros ősz helyben 85 $\frac{3}{8}$. (87 $\frac{7}{8}$). Júliusra 83 $\frac{3}{8}$. (84 $\frac{3}{8}$). Szeptemberre 82 $\frac{3}{8}$. (83 $\frac{3}{8}$). Okt.-re —. (—). Decemberre 83 $\frac{1}{4}$. (84 $\frac{3}{8}$). Gabona szállítási díja Liverpoolba 2 $\frac{1}{4}$ (2 $\frac{1}{4}$). — *Káté*: fair Rio 7. sz. 9 $\frac{1}{4}$. (9 $\frac{1}{4}$). Aug.-ra 7.90. (7.85). Októberre 8.15. (8.05). — *Liszt*: Spring Wheat clears 2.55. (2.85). — *Cukor*: 4 $\frac{1}{4}$. (4 $\frac{1}{4}$). — *On*: 33.95 (33.95). — *Réz*: 16.25. (16.25). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, július 14. (Terménytőrszede.) (Zárlat.)

Buza irányzata gyenge. — Júliusra 76 $\frac{3}{8}$. (77 $\frac{3}{8}$). Aug.-ra 77.-. (78 $\frac{1}{4}$). — *Tengeri* irányzata állandó. Aug.-ra 44.-. (43 $\frac{1}{4}$). — *Zsir*: Júliusra 6.80. (6.85). Szept.-re 6.87. (6.92). — *Scalonna* short clear 7.30. (7.35). — *Sertés*us: Februárra —. (—.) júliusra 12.40 (12.45). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Nyiltér.

Vérgyógyászat

(Hämopathia.) Új, kipróbált gyógymód. Kimaradhatatlan siker asthma-, szív-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, deg-, vér- és bőrbajoknál. Biztos védelem szélhűtés, korai kátság és elmevagy ellen. Evente száz meg száz teljes gyógyulás még a leg súlyosabb és legrosszabb hajknál. E gyógymód feltalálója és egyedüli képviselője

Dr. Kovács J. orvostudor

rendel a penta infosztóban V., Váci-körút 18. Házon kívüli is kezel; meghívásra vidékre is megy.

Szt. Lukácsfürdő

Nagy kénis iszapfürdő, melynek 520 [C]-móter nagyságu természetes forrásmenedékében az ásványvíz naponta négyezer meguit. Mindennemű gyógy- és fürdőfürdők. Kitűnő szállodák, Vendéglő saját üzemben. Olcsó árak. Prospektust ingyen küld az igazgatóság.

BUDAPESTEN.

Magasapési gyógyhelyek.

Levico (500 méter) **Vetriolo** (500 méter)

DÉL-TIROL.

Ársén-, vasas-gyógyforrások, elismert kitűnő hatással vér-, ideg- és női bajok sít. ellen. A Levico-ársénvíz minden gyógytárral alkalmazható.

• **Előkelő elsőrangú gyógytelep.** • (Nyáron és télen nyitva.)

Remek forrás, enyhe ághatalt, az új kor követelményeinek minden tekintetben megfelelő kényelem, ivó és fürdőfürdők, társas- és sportalmatások. A Valangna vasut állomása, egy órányira Trientől. Kisevvel gyorsonvontat összeköttetés minden irányból és viszont. Prospektusokkal szolgálunk az utazási vállalatok és az igazgatósági irodák Charlottenburg (Berlinerstrasse 33) és Levico (Dél-Tirol).

Távirati cím: Polly, Levico.

Dr. Polly-Polacek vezérigazgató.

Rohísi

TEMPER **FORRÁS** **FORRÁS** **FORRÁS**

PÓRKÁR Budapest **Hoffmann József**

Bathory-utca 6. szám.

A Rohísi savanyúvíz mint gyógyszer felülmúlhatatlan hatású gyomor- és bélhurtnál, az ivarszervek hurutjainál máj- és lépajknál, de különösen változalmál.

A Tempel forrás hozsal vegyítve kitűnő ártóítal.

A Sípria forrás ellenben kizárólag ivókúrára használtatik.

Savanyúvíz

Nyilatkozat.

A Kristály ásványvíz nagyon kellemes ízű és lúdtőhátsú viz. Gyógyító erejét étvágyhiány, emésztési zavaroknál, gyomor-, bél- és legeső burtnál a legjobb sikerrel kipróbáltam.

Dr. Décsi Lipót székföld orvos. VI. Kúlső váci-ut 17.

Császárfürdő

BUDAPESTEN.

Előszőnyeges hóvízű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uzsódkákkal, kő- és kádifürdővel, 300 kényelmes lakosztállyal. A legrődlább kezelős. Prospektus kíváratra ingyen és bérmentve.

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társaság.

THE MUTUAL

NEW-YORKI ÉLET-BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

Alapított 1842-ben.

Tisztán kölcsönös. Részvényesei nincsenek.

Változatlan díjtételek utánfizetési kötelezettség nélkül

Kivonat az 1899. dec. 31-én lezárt mérlegről.

Összes vagyon 1899. végén	1,563,961,894-80
Telhermentes nyeresémi tartalék (felesleg)	248,458,802-64
A biztosítottak között 1899-re felosztandó nyeresémények	11,295,336-79
Összes bevétel 1899-ben	305,129,933-73
Összes kifizetések kötvénytulajdonosoknak 1899-ben	136,627,132-38
Érvényben levő biztosítások	5,454,223,894-51

Legszabadelvűbb kötvény-feltételek.

Díjtáblázatokkal és felvilágosítással szolgál a **MAGYARORSZÁGI VEZÉRIGAZGATÓSÁG:**

Budapest, IV., Károly-körut 26.

Tekintélyes képviselők alkalmazást nyerneek.

Ugy a budapesti, mint a bécsi egyetemen orvostanáraí és az orvosi kar legkitűnőbbjeinek bizonyítványa szerint a természetes ásványgyógy- és üdítő-italok között igen előkelő helyet foglal el a

VÉGHLESI VERA-FORRÁS

közvetlen trachit szikla hasadékból fakadó kellemes ízű vize, mely különösen sápkór és vérszegénység esetében, Bright kóros szövetegek és diabetikus betegoknál, továbbá légzőszervek, gyomor és illűt hurutos megbetegedésénél rendkívül kitűnő hatással bír.

Budapesti megrendelések **ÉDESKUTY LAJOS** ásványvíz nagykereskedő cs. és kir. udvari szállító által **Erzsébet-tér 8. sz.**

Vidéki megrendelések direct Véghelesről eszközölhetnek. **A véghelesi VERA-FORRÁS kezelősege:** VEGHLES, u. p. Zólyom-megye.

„ESZKULAP“

De Dion-Bouton' motoros automobil kocsí.

Óránkénti 8 koraér benzín-szükséglet.

A legeszményibb automobil kocsí, a legtekéletesebb és legegyszerűbb gépezettel. Súlyá 240 kiló.

2 $\frac{1}{2}$ lóerejű. Vízűtő készülékkel.

A kocsí minden gépészeti ismeret nélkül is kezelhető s egy órai gyakorlat után a gépkezelés föltétlenül elsajátható.

A kocsin két, szükség esetén még egy harmadik, gyermekülés is van. Acél esztkövből, ruganyokból van fölépítve s kerekei kitűnő pneumatikon járnak. Óránkénti sebessége harminc-harmincöt kilométer és magaslatokra is fölvezethető. Homokos vagy sáros utakon egyaránt működik.

Július 4-én az „Eszkulap“ automobil a **Criterium du Sudi** gyar versenyben **az első díjat nyerte el.** 200 mintán a **kitűzött 100 kilométeres utról Camus** vezetése alatt 1 óra 59 perc alatt mint **első érkezett be.**

Továbbá a Páris-Rouen közti 240 kilométeres versenyen ez az automobil kocsí érkezett be elsőnek. Menetidje: 7:20 perc. A Bordeaux-Párigaux-Bordeauxi 260 kilométeres uton második. Menetidje: 5:10 perc.

A párisi, londoni, berlini, lipesei, lyoni, baireni kiállításokon nagy feltűnést keltett s a legutóbbi hamburgi kiállításon az első díjat nyerte!

Aranyérem! Diszkolevél! Érdemkereszt!

Bővebb felvilágosítást ár- és fizetési módzartokról a **„Budapesti Napló“** kiadóhivatalában **VIII., József-körut 18. Hartmann József** urnál. **Képes árjegyzékek** ingyen és bérmentve.

(Az e rovat alatt közöltetteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

MÓKA BÁCSI MESÉI.

A cigánylegény ostroma.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy cigánylegény, az elindult világgá. Ment, mendegélt jó sokáig, utoljára megéhezett. Odaért egy kunyhóhoz, juhász lakott benne, s kért egy kis sajtot.

— Ejnye, te cigány, iszen ma péntek van! Csak nem eszel sajtot!

— Eszem biz én, megeszem még a pénteket is, olyan éhes vagyok.

— No akkor, nézd ott az a barlang, menj oda, majd ott kapsz egy kis sajtot.

Odament a cigánylegény, hát olyan sötét volt a barlangban mint a korom. Nagy félve köszönt:

— Jó estét adjon Isten! itt kapok egy kis sajtot?

Nem felelt senki. Körülnéz, hát a sötétben két tüzes szem mozog.

— Jaj mi lehet ez? Mi lehet ez?

Biz az keeske volt, de a cigány a sötétben nem tudhatta, micsoda. Reszketett mint a kocsyona. Egyszerre csak hallja, mintha a két tüzes szem mondaná:

— Me-e-e, me-e-e!

No iszen, neki se kellett több, uccu, vesd el magad, szaladt ki a barlangból, szaladt, amerre látott, árkon-bokron, hegyen-völgyön keresztül. Szaladt, szaladt, s amint szaladt, a tarisznyája a hátáról előre került. Erre még jobban megijedt a cigány:

— Jaj, már itt van az a retentőséges micsoda a hátam mögött, mert a tarisznyám is előre ugrott ijedtemben! Jaj, mindjárt végem lesz!

Avval megbotlott egy kőben, elvágódott s amint elesett, a felső kabátja a fejére fordult. Nem látott semmit s erre elkiáltotta magát:

— Hujujuj, meghaltam!

Aztán ott feküdt, nem mert moccanni sem, nem hogy felkúlni. Csak feküdt, csak feküdt s amint feküdt, egyszer egy kicsit mégis kikukantott a kabát alól. Hej csak ki ne kukkantott volna! Meglátta a csillagokat ragyogni, azt hitte, hogy az, amit a barlangban látott. Ugy visszakapta a fejét, mint a parancsolat, aztán feküdt ott, mint egy darab fa.

Fekszik, fekszik, egyszer jön feléje egy székér. Meglátják, rákiáltanak:

— Kelj föl, hé!

Visszaszól a cigány:

— Ne beszéljete halottal!

Megint rákiáltanak:

— Kelj föl már no!

— Hogyan keljek föl? Nem mondtam már, hogy halott vagyok!

Erre aztán nem könyörögnek neki többet, hanem fölkapja az egyik ostromát, s akkorát vág

a cigányra, hogy menten fölugrott s nagyot kiáltott:

— Jaj, jaj, jaj! Micsoda egy ostrom ez, hogy még a halottat is föltámasztja?! Add el nekem, add el nekem!

— Eladom én. Adj érte egy forintot, mindjárt a tied lehet.

Kotorászott a cigánylegény ebben a zsebében is, abban a zsebében is s a nagy kotorászásnak az lett a vége, hogy előkerült az egy forint és megvette az ostromt.

Ment tovább az ostromal nagy boldogan, hogy ő már most halottakat támaszt föl. Ment, mendegélt három nap meg három éjjel uttalan utakon, utoljára odaért egy rengeteg erdőbe.

Amint ott botorkál, egyszerre honnan, honnan nem, ott terem előtte egy mennykő nagy óriás és rárvall:

— Hová te, hé?

Ugy megijedt a cigány, hogy majd hanyatt vágódott ijedtemben s a szava is egészen elállt. De hogy tudott volna felelni.

Azonban az óriás megint rákiált:

— Egyszeriben megmond, hová készülsz, mert mindjárt agyontiporlak!

Akárhogy meg volt a cigánylegény rémülve, erre a nagy fenyegetésre mégis megjött a szava és azt felelte:

— Jaj, ne bántson óriás bácsi, csak azért járok a világban, hogy evvel az ostrommal itt ni halottakat támaszszak föl.

— No akkor jó helyre kerültél. Nekem éppen most halt meg a fiam, gyere velem, támaszd föl.

Ment a cigánylegény az óriással s egy rémitő nagy hához érnek. Bemennek, hát ott fekszik az óriás fia halva.

A cigány mindjárt előkapja az ostromát és jó nagyokat vágott a fia óriásra. De biz az még csak meg se moccant.

Még nagyobbakat vág, meg se mozdul. Erre már megmégessedett a cigány. Mergében oda került a fia óriásnak a feje elé, látja, hogy nyitva a nagy szája. Bedugja a kezét s megrázza a nyelvét fogva.

— Kelsz föl mindjárt adta óriása, ha egyszer föltámasztottalak az ostrommal!

Hát amint rázza, hát amint ezt mondja, mi történt? Megmozdult a fia óriás, nagyot öklendezett s akkora gombóc ugrott ki a szájából, mint a fejem.

Mert hát úgy volt, hogy óriásék aznap éppen gombócot ebédelték s egy gombóc az óriás legénynek a torkán akadt. A nagy rázásra kiöklendezte a gombócot s fölugrott, mintha soha semmi baja se lett volna.

A cigánylegény elkezdett kiabálni:

— Föltámasztottam a halottat! Föltámasztottam a halottat!

Veszítire kiabált. A fia óriás nem tudta, honnan esőpönt ide ez a kis ember a nagy ostrommal, mit kiabál ez itten. Azt hitte, valami

ellenség, hát megfogta és egy szempillantás alatt hét darabra szaggatta.

Vége volt szegény cigánylegénynek.

— Jaj, azt mondja az öreg óriás a fiának, te szerencsétlen, mit cselekedtél?! Iszen ha ez a kis ember nincs, soha se látod többet Istennek a szép világát. Meg voltál halva és ez föltámasztott tégedet.

— Hát' szén azért nem baj, azt mondta a fia óriás, föltámaszthatjuk mink is. Hát mért van az a korszó élet vize a kamaránkban?

Azzal elszaladt, behozta a korszót s egy pár cseppet öntött belőle a cigánylegényre. Abban a szempillantásban összenőtt minden porcikája s megint egészséges lett mint a makk, csakhogy százzsorta zebb lett.

Mikor ez megvolt, azt mondta az óriás a cigánynek:

— Ejnye, de pompás egy ostromod van! Ilyen kellene nekünk, mert látom, ettől föltámaszt halott óriás. Add nekem és én odaadom érte a korszó élet vizét meg rádásul annyi aranyat, amennyit csak elbírsz. Hej, mert hiába szereztük meg az élet vizét, attól mindenki föltámaszt, csak óriás nem.

A cigány gondolta magában:

— Ostrom is föltámaszt halottat, víz is föltámaszt halottat, mért ne cserélnék, mikor még sok pénzt is kapok rádásnak.

Es cserélt is. Megrakodott jól arannyal, aztán utnak indult.

Ment, mendegélt jó sokáig, utoljára odaért egy városba, az tetőtől talpig fekete gyászszal volt behuzva s az emberek úgy sirtak, vagy jajgattak az utcán, mintha a bőrüket húzták volna le.

Nem tudta a cigánylegény, mire vélje a dolgot és megkérdezte az egyik síró embert:

— Mért van ez a város földig gyászban?

— Jaj, azt mondja, ma reggel halt meg a királynak az egyetlen leánya!

Fölmegye a cigánylegény a kastélyba, hogy ott ereszkék be a királyhoz. Nem akarták sehogy se eresztetni, hanem mikor azt mondta:

— Ereszszetek be, mert én feltámasztom a királykisasszonyt! egyszerre tizen is fölön csipették és vitték a király elé.

— Ez azt mertem mondani, hogy feltámasztja a királykisasszonyt.

— No, ha azt mondtad, föl is támaszd, de mindjárt s akkor megkapod feleségednek. Ha pedig nem támasztod fel, száz halállal halsz meg.

Avval bevezették a halottas szobába. Ott feküdt a szép királykisasszony, fehér ruha volt rajta és száz gyertya égett körülötte.

A cigánylegény ráfoccsentett egy pár csőpöt a korszójából s abban a szempillantásban nagyot sóhajtott a királylány és fölült a koporsójában.

No volt aztán öröm meg öröm. A király mindjárt papot hivatott és megvolt a hetedhét országra szóló nagy lakodalom. Aztán sokáig

REGENY.

A TŰZ

— REGÉNY —

Irtja: GABRIELE D'ANNUNZIO

(47)

És ismételttem magamban az első jeleket szavait: „Ki hív engem? Itt vagyok. Mit kíván tőlem?” Képzeteimet fölzaklatta egy véletlen: éppen ezen a napon töltöttem be tizennegyedik évemet, a Julia korát. Még halottam a dajkam dédelgető szavait, de sorom már-már összeforrt ama veronai leányával. Minden utcaszögleten vártam, mikor kanyarodik elém a temetési menet, amely a fehér rózsákkal telehintett koporsót hozza. Mikor megpillantottam a Scaligerek ivét, oda kiáltottam az anyámnak: „Itt van Julia sirja!” — És özőnnel hullott a könnyem és kétségbeesetten vágytam szeretni és meghalni. „Oh te, akit oly rég láttalak s meg sem ismertelek s akit későn ismertelek meg!”

A halhatatlan szók, amiket ajka megismételt, a párjának szívébe szállottak, mint valamely gerjedelmes dal. Kis szünetet tartott, aztán ismételte:

— Késő, késő!

Ugyanazok a kegyetlen szavak voltak ezek, amiket maga Stelio mondott ki először s amelyeket az asszony megismételt az éjbe borult kertben, amidőn dusan illatoztak a jázmin csillagvirágai, amidőn mind a ketten már-már engedtek kegyetlen vágyuknak. „Késő, nagyon késő!” A hervadozó asszony most itt állott, szemtől szemben a saját régi képével, a szűz Julia ruhájában, szerelmének első álmában. Most, hogy tapasztalt-

ságának határához ért, vajjon az emberektől és az időtől függetlenül megőrizte-e ezt az álmot?

Utánozhatatlan fájdalmas mosolygásával szólt:

— Julia voltam.

Csendes volt körülöttük a lég, csöndesen rezgett benne az aranyor. A harangtorony felett lebegő felhő orna bitorpírosra vált.

— Egy májusi vasárnapon az óriás Arenában, a régi amfiteatrumban, szabad ég alatt, az embertőmeg előtt: ott Julia voltam. Semmi diadal, semmi taps nem ér föl ama nagy óra teljességével. Romeo szólt: „Oh, ő megantánja a máglyát a lángolásra...” s én csakugyan tűz voltam, lángzó lettem. A Piazza delle Erben, a madonna-kutya mellett nagy rózsabokrotát vettem. E rózsák voltak az egyetlen díszem. Azokat belekevertem a szavaimba, a taglejtésekbe, minden mozdulatomba: egyet lejtettem Romeo lábái előtt, amikor vele találkozott, egynek a szirmait letépdetem s lehullattam az erkélyről az ő fejére és a többi aztán a koporsóra jutott. Az illat, a levegő, a fény elbódítottak. Mily könnyedén gyöngyöztek elő akkor a szavak s valamennyit vérem lüktetésének ritmusa kísért. Az óriás amfiteatrum felét verőfény világította, másik fele árnyékban volt. A megvilágított feléből ezer meg ezer szem ragyogott felém. Nyugodt nap volt, akár ez a mai. Egyetlen szellő sem lengette ruhám fodrait, sem hajamat, amely leomlott meztelen nyakamra.

Az ég derült volt s roppant messzinek látszott és mégis úgy éreztem, hogy a szavaim elérnek egészen odáig. Oh, mint beszéltem akkor a paszirtáról és a fülemiléről! Ezerszer hallottam őket kinn a mezőn dalolni: ősmertem minden éneküket. Minden szó, mielőtt ajkamra tolt volna, vérem hevén szűrődött át. Nem volt bennem egy idegszál, amely ne járult volna hozzá a harmóniához. Oh, ez malasztal teljes állapot volt! Mindig, valahányszor művészetem legmagasabb magasságaiba fölemelkednem adatik, ugyanezt a

kimondhatatlan fölolvadást érzem. Julia voltam. „Megjött a nap, megjött a nap!” — kiáltá bennem a rémület. A szél belefűt a hajamba. Éreztem a siket csöndét, amelybe belenyilallott e kiállításom. Mintha hirtelenül a föld alá süllyedt volna a tömeg: némán, egészen árnyékban űlt a lépesfokokon. A napnak szörnységéről beszéltem, holott valójában már az északa aláreát éreztem képeken, Romeo lesszállott, meg voltunk halva, eltűntünk a sötétben. Emlékszik ezekre a szókra: „Most, hogy odalenn vagy, úgy tűnsz fel nekem, mintha halott volnál, mintha egy koporsó mélyén feküdnél. Vagy a szemem csal, vagy te vagy oly halovány.”

Hideg borzongás futott rajtam végig, mikor ezeket a szókat mondtam. A nap leáldozott volt az aréna falai mögött, a közönség pedig izgett-mozogott, várta a nagy halálozást és nem volt kíváncsi sem az anya, sem a dajka, sem a barát szavaira. Ez a mozgolódás még inkább meggyorsította vérem lüktetését. A tragédia rohamosan fejlődött. Emlékszem: nagy és fehér volt az ég, mint a gyöngy, megjelenéseimkor olyan zsongás támadt, mint a tengerzúgás. Emlékszem a rózsáimra, amelyek elfonyadtak a lázamtól, a távoli haragok esti szavára, az első csillagra, amely kiragyogott az égben. Amikor odaomlottam Romeora, a közönség oly hangosan fölriadt, hogy szinte zavarba jöttem. Valamelyik társam fölémelt s odavont engem a közönség felé. Bizonyára halálszáppadt voltam... Igy látta meg, Stelio, a veronai nép egy napon az új életre éledt Juliát.

Elhallgatott egy kicsit s lehunyt a szempilláit, mintha szédülés fogná el. De ajkai mégis fájdalmasan mosolyogtak barátja felé.

— S azután? Azután kellett menni, menni másvalamerre, általukozálni messzi vidékeket, új szelleket látni... Anyám követett engem. Atmentünk a hidon, végigmentünk az Adige mellett. Azután egy másik hidon mentünk át, betértünk egy kis utcába, elbarangoltunk a szük utcákon, átmentünk egy téren, amelyen egy templom állott

boldogan éltek és ha meg nem haltak, most is élnek.

Hanem azt már nem tudom, hogy az óriások támasztottak-e föl valakit a cigány ostorával.

KÜLÖNFÉLÉK.

Mindig véled lenni . . .

Mindég véled lenni
Te jó, te szép, te drága.
Ez remete szívem
Leghőbb imádsága.

Csak téged becézni
Perzselő hévvel telten:
Erre szomjúhozok
Bús, magányos lelke.

A te gyöngyömjárad
Csókkal illetni lágyan:
Erre unszol izzó,
Szerelemes vágyam.

Ösmered a regét:
Valaha régesrégén,
Napkelet fényében,
Tündökölt az Éden?

Virág és szerelem:
Ee mesés is volt benne, —
De a mi szerelmünk
Ezen is töltenne!

Fabula János.

† Egy hercegnő kelengyéje. A cumberlandi hercegnő esküvőjével egyidejűleg esküdött meg Mária Gabriella bajor hercegnő Ruprecht bajor herceggel. A hercegnő kelengyéjét a következőkben jellemzik: Könnyed és illatos, különös előszeretettel a csipkék, krépe, tüll és batizt iránt. A hol selymet kellett használni, ott is, amennyire csak a toalet jellege engedte, a legfinomabb anyagból és festői színekből válogatták össze. Sőt még a szertartási célokra készített öltözékek sem készültek brokátból és damasztból, hanem fehér krépe lisséből, mely alól atlasz-szalaggal körülszeggett rózsaszínű alsóruhát takar. A méltóságosan lebegő, díszesen ráncolt fátöl szárnyhoz hasonlóan terjed szét az uszály fölött. Egy második szertartási öltözék krépe de chineából készült és a körülötte kuszó virágzalka olyan tökéletességgel vannak hímézve, hogy a munka valóságos mesterműve a hímzőművészetnek. Gyönyörű és eredeti díszül szolgál egy tengerzöld atlaszruha lilium-hímzése. Két csipkeruha, az egyik sárga, a másik fekete, dekora-

tív rajzokkal vannak díszítve, mely díszítések különösen a karokon jutnak érvényre. A menyasszonyi ruha egyszerűségében is hatásos. Gyönyörű elefántcsont színű atlaszból készült krépe lisse és mirtusvirággal díszítve. Rendkívül értékes a menyéprómes köpeny, mely egész térdig ér. A két uduvari uszályon a gazdag ezüsthimzés a bajor szint képviselője. A változatos kalapok közül a fehér florenói kalap érdemel első sorban említést pompás struccolláival, amelyeket gyémántkapocs tart össze. Egy másik kalapot kócsagtoll díszít gyöngyhímzéssel.

† Pártszakadás a dollárkirályok világában. Newportban, az amerikai dollárkirályok elegáns nyaralóhelyén az idén a társadalmi viszálykodás a tetőpontjára lépett. Két párt van, az egyik a Vanderbiltpárt, a másik az anti-Vanderbiltpárt. Semleges szemlélő nincs, mert vagy az egyik, vagy a másik párt-hoz csatlakozik minden ott üdülő pénzarisztokrata. Nincs remény, hogy kompromisszummal vessenek véget a viszálykodásnak. A Vanderbiltek roppant makkosak, míg az ellenpárt, mely napról-napra növekszik, büszke s nem hajlandó a kibékülésre. Az elhalt Ogden Goelet, midőn miss Wilsonnal kötött házassága révén a Vanderbilt-ellenesek táborába került, ezeket mondta:

— Ha pénz a mérték, akkor a Goelet-eknek nincs okuk az elsőbbséget a Vanderbilteknek átengedni, mert a Goeletek megvehetik a Vanderbilteket s még azután is marad annyi pénzük, amelyből kényelmesen megélhetnek.

Ezekre a szavakra emlékeztek az amerikai pénzarisztokraták, midőn Goelet özvegye, bájos May leányával Európából, ahol több évig tartózkodott, visszatért Amerikába, hogy leányát bevezesse a társaságba. Természetes, hogy egy Vanderbiltpárti sem hivatalos a Goeleték estélyeire a pompás newportbeli nyaralóban. Ez természetesen még mélyebb tette a szakadást a két párt között, mely most már kibékülélen volt az utolsó években történt házasságok, rokoni kötelékek folytán. Az elidegenedés és az állandó viszály első oka az elvált mrs. William Vanderbiltnak, a mariboroughi hercegné anyjának esküvője volt O. H. Belmont milliommossal. A Vanderbiltek rögtön szakítottak azzal, aki az után csak köztönt is Belmontnak, vagy aki az elvált asszonyt valahová meghívta estélyre. Ezért sokan, hogy a Vanderbiltek és a Belmontok barátságát megőrizték, inkább nem is adtak estélyt sohasem Newportban. A semleges magatartás azonban nem tarthatott sokáig, mert midőn a Vanderbiltek a newyorki és filadelfiai dollárjeledeimkel rokonságban, sógorországban álló Wilsonokat kezdték gyalázní, a civakodás teljessé vált, s a két párt most, amikor csak lehet, provokálja egymást.

s mentünk tovább, mindig előre. Anyám olykor-olykor kérdezte:

— Hova megyünk?

— En bízom abban, hogy véletlenül csak rátalálunk a kapucinusok kolostorára, ahol Julia sírját érzik, mert bizony az ő holttestét nem rejtették ama gyönyörű ives síremlék alá, amelyeket oly sokszor megbámultam. De erről nem szóltam, nem mertem szólni. Lehetetlen volt szájamat megnyitnom, lehetetlen volt egy szót szólnom. Az én beszédem elhalt a halálkő Julia utolsó szavával. Egész testem élhalott volt, hol fagyos, hol lángtól égő.

— Hova megyünk — kérdezte újra anyám: aggodalmas jószággal. Oh, Julia szava válaszolt erre a kérdésre. Újra az Adige partján voltunk egy hidónél. Azt hiszem, hogy futásnak indultam, mert nem sokára rá anyám megragadott engem s ott álltam a hid korlátjához támaszkodva és könnyek peregett szememből. "Vessük magunkat a mélységbe!" akartam mondani, de nem jutott szó az ajkamra. A folyó magával vitte az éjszakát és csillagait. És éreztem, hogy nem én voltam itt az egyetlen, aki el akar tűnni... Oh, áldott legyen az ő emléke!

Nagyon sápadt lett, minden ízében érezte ezeket az emlékeket. De amidőn barátjára pillantott, hirtelenül hevesebben lüktetett benne a vér. — Mi mindent meséltek itt én! S miért is mondom el ezeket a dolgokat? Beszélünk, beszélünk, azt se tudjuk, miért.

Es újra érezte magában az emlékek földidéző közbén az igazi asszonyt, aki nem akar lemondani. Megremegett, amidőn minden ízét megragadta egy gondolat, mely a belsőjében már-már szót is öltött, de amely mégsem volt képes ajkaira tolni: "Oh, ha egy fiam volna téled!"

Ránézett a barátjára, egyenest a szemébe. Titkos gondolata a szeme csillagában rezzgett, mint valamely könyörgés, mint valamely kétségbeesés. És megindultan szólította nevén:

— Stelio!

Hangja annyira el volt változva, hogy az

ifju összerzezent s közelebb lépett hozzá, mintha segítségére sietne.

— Edes párom, edes párom!

Megrendülve és félelemmel eltelve látta, mint hullámlék benne az erős élet ária, mint imbolyognak benne furesa fények és árnyékok. De nem mert őt ebből a hangulatból kizökkenteni, nem mert megzavarni azt a folyamatot, amely hatalmasan átalátarta ezt a nagy és nyomorúságos lelket. Ő az asszony szavaiban a ki nem mondott rejtelem szépségét és szomorúságát látta. Csodálkozó várakozásba merült. Soha sem érezte mélyebben, hogy minő kiszámíthatatlan erőfeszítésekre képes az emberi szív. És ugy emlétt neki, hogy hallja a tulajdon szívének dobogását s hallja a másikat is, mint megannyi pörlyütést azon az állón, amelyen az emberi sorsot kalapálják.

— Beszéljen még! — szólt. Hozza még közelebb magát hozzám, edes lelkem! Amióta szeretem, egy perc sem ér fel ezzel a sótvál.

Az asszony lehajtotta fejét és elmerült illuzióba. "Hátha talán...?" Érezte a maga terméketlenségét, de vágyának és szenvedélyének hatalma, megerősödve az igazságosság érzetétől, csodára képesnek látszott előtte. És ami babona benne lakozott, mind kedvezett a föléledő reménynek. "Vajon szerettem-e én valaha ennek előtte? Vajon nem vártam-e annyi hosszú éven át ezt a nagy szerelmet, amely üdvözítsen vagy megsemmisítsen? Vajon mindazok közül, akik eddig az én szomorúságomat növelték, vágytam-e egytől is szerelmem zálogára? Nem igazságos-e, hogy új élet fakadjon az én életemből, most, hogy ajándékul adtam magamat az én uramnak? Nem őriztem-e még számára érintetlenül Julia szüzi álmát?"

Illuziója szinte átalakította a mindenségét. Anyjának emléke finom képét adta neki az anyai szeretetnek. Azok a jószágos és nyugodt szemek ismét megnyíltak a belsőjében és ő könyörgött hozzájuk: "Oh, mondj nekem, ugy-e, én is az leszek egy véremlől és lelkemből sarjadzott te-

† Az ösök tisztelete a kínaiaknál. A tien-cini konzulok testfelte tudvalevőleg a kínai felfordulás során többek közt azt az eszmét is fölvetették, hogy a császári család őseinek Peking mellett lévő sírjait fel kellene dlni a kínaiak hathatós eljlesztésére. Hanem az angol kormány hallani sem akart erről a terről. Hogy a konzuloknak ez a gondolata támadt, az csak abból a mérhetetlen tiszteletből érhető meg, amelylyel a kínaiak az őseik iránt viseltetnek. Az ösök tiszteletének Kínában főképp az a csalhatatlan hit ad ilyen súlyt, hogy az elhalt ösök, különösen pedig a családíók az istenségek sorába lépnek és azután utódaik, illetőleg törzseik sorsa felett határoznak. Azért sérthetetlenek az ösök sírjai Kínában. A tien-cini ideához hasonló tervet használt a mult év elején lord Kitchener, hogy Szudánban tartós nyugalmat hozzon létre. Szétludatta a mahdi sírját Omdurmanban, holttestét pedig a Nilusba vetette, hogy a mahdinak nyoma se maradjon Szudánban. Meg volt győződve arról, hogy mindaddig, amíg a mahdisták hősüknak a sírához zárandokolhatnak és onnan erőtl, lelkesedést meríthetnek a küzdelemre, addig Angolország nem állapíthatja meg uralmát Szudánban. Akkoriban ezt az eljárást Angolország közvéleménye jórészt elítélte, halottsértésnek minősítette, s a dolog tudvalevőleg a parlamentben is szóba került. A két eset között azonban mégis nagy a különbség. Kitchener a jövőre gondolt, mikor a mahdi sírját elpusztította, a tien-cini konzulok pedig a szorongatott európaiak védelmében a kínaiak gyilkos örvjngését akarták megakasztani.

† Az aranykapu tradíciója. Általánosan el volt terjedve, hogy Jézus zirágyvasárrnapon az Aranykapun vonult be Jeruzsálembe a nép és a gyermekök hozsánna kiáltásai közepette. Mégis, amikor 1893. őszén a német császár Jeruzsálemben járt, az ugynevezett Hulda kaput mutogatták, mint olyat, amelyen Jézus virágyvasárrnapján a templomba vonult, amínthogy az újabb igében egyáltalában it-ott kétségbevonják az aranykapu tradíciójának helyességét. Mindkét kapu a régi templom kapuja és ugynevezett ketős kapu. A Hulda-kapura építették a mai Haramnak Aksa-mecsetét. Az arabok a régi Aksának hívják. Nevét valószínűleg a héber „choled“-től (vakond) kapta, s nem min: sok helyütt állítják, Huldától a jónótól, akit a királyok könyvében emlegetnek. Az Arany kapu a mai Haram keleti falában van, Jézus pedig virágyvasárrnap Bethaniából jött, ahonnan három ut vezet Jeruzsálembe. Ő a középső utat választotta, mivelhogy az Olajhegyről ereszkedett le. Ha erről a hegyről jött, akkor szemben találta az Aranykaput. Az Aranykapu a templom falában van, a város fala a templom falától tizenöt-husz méternyire volt, s szükségképpen kapu is volt ebben a falban azon a helyen. Miután ezen át Jézus belépett, gyalog

remtés számára, ami te voltál nekem! Oh bizto-

síts engem erről, hisz te tudod!"
A mult magánya könnyűnek tűnt fel neki. A jövőben nem látott semmit, csak a halált, vagy ezt a megváltást. Azt hitte, hogy annyi megpróbáltatás révén kiérdemelte ezt a reményt. Az önfeláldozásnak szinte vallásos lángja hevítette őt.

Szembem látta magát Donatella Arvale alakjával, aki lobogó tűzben jelent meg neki a látóhatáron. És az első kérdés, amely agyába tolt, ez volt: „Gyakran gondol Donatella Arvalera, Stelio?"

A rövid utca a Fondamenta degli Angeli felé vezetett, a canale tele volt halászbárkával, messzi látni lehetett a nyugodt esillogó lagunát. Az asszony megszólalt:

— Minő fény! Uyan, amilyent az este lát-tam, Stelio, amikor még Perdita volt a nevem. Az utolsó szeptemberi este volt ilyen. Emlékszik-e rá?

Ugy szeretne volna, hogy a hangja ne reszekessen, hogy a szíve ne dobogjon hangosabban e név kiejtésénél.

— Emlékszik-e még arra a hadihajóra, amely akkor a giardini előtt vesztegelt? Egy ágyulóvés üdvözölte a zászlót, amely az árbocon lengedezett. A gondola a hajó páncélos dereka mellett siklott tova. Nos, akkor, abban a homályban ejtette ki Donatella nevét.

Elhomályosodó tekintetét a vizeken pihentette. — Most már kezdek a magáé lenni. Kell, hogy a magáé legyen — szólt kemény hangon, mintha vissza akarná üzni azokat a gondolatokat, amelyek bensőjében támadtak.

Stelio Effrena megállt, képtelen volt e beszédet félbeszakítani. Megállt, kezét a barátjójá karjára helyezte, hogy ne menjen tovább.

(Folytatás következik.)

kellett tovább mennie, mert azon a helyen a lovaglás tilos volt. Ez egy kis időbe került, ezalatt a nép hozsánna kiáltásaira a város más részeiből is előkerültek az emberek, s így vonult be Jézus a templomba a néptől körüzegetten az Aranykapun és nem a Huldakapun. Az előbbi megállapítás a legtermészetesebb, a leválasztás, a Huldakapuvál való kombináció ellenben érzéskelt.

† **A szádvári sziklafészek.** A murányi sziklafészek megközelíthetlenségéhez hasonló a felvidék egy másik sziklafésze, Szádvár. A regényes fekvésű vár 1584-ben, midőn azt Salm Miklós osztrák vezér ostromolta, tudvalegleg rombadőlt s azóta romjaiban hever. A várat Salmmal szemben *Bebek Györgyné Patóczy* Zsófia, kinek holttestét 1897-ben találták meg Erdély egyik régi templomában Kenderesen, védte őt férjruhába öltöztetve leányával és osekély vőrozsággal egy álló esztendőig. Bebekné azonban végül mégis kénytelen volt a már rombadőlt várat átadni a víz- és élelemhiány miatt. A megadás előtt a hőlelkű asszony az összes fegyvereket, ágyukat, hadi pénztárt, családi kincseit a mély, de kiszáradt várkútba hányatta s a kútát azután telehanyatta kötőrmelékekkel. Hogy ez tényleg így történt, igazolják a vár levéltárának okmányai, melyek vétel után néhány évtized előtt *Koós József* zsarnói földbirtokoshoz kerültek. A vár terve és alaprajza megvan az országos levéltárban s dr. *Szendrey János* történész ezek alapján szeretne volna az ásátást végezni. Az alsó várkapu épségben levő részénél meg is találtak azokat a kazamatákat, amelyekből kiindulólág robbantásokkal meg lehetne közelíteni a nagy kincset rejtő várkutat. Gróf *Andrássy Manó*, a vár volt tulajdonosa, aki leányai kedvéért nem egyszer majálst rendezett a várnak dudvával benőtt területén rögtönzött sátrak alatt, *Szendrey* javaslására és a történelmi társulat megbízásából egy évtized előtt ki akarta ásatni a kútát, de halála ebben megakadályozta.

† **A bankjegyek száma.** Különös csalásnak esett a napokban áldozatul egy párisi gyár pénzbizdosója. Déllelőt tizenegy órákor hétezer frank papírpénzt vett fel a Rue Drouotban levő *Lehieux* bankból. Néhány száz lépésnyire a banktól egy osionosan öltöztet fiatal ember érte utól, aki tollal a füle mögött, bankhivatalnoknak látszott, ahogy az íróasztal mellől sietett hirtelen utána. A hivatalnok ezekkel e szavakkal állította meg a pénzbizdosót:

— Bocssáson meg, uram, tévedés történt, oly bankjegyeket adtak önnek, amelyeknek számai még nincsenek bejegyezve, pedig — mint ön tudja — ennek nem szabad elmaradni. Sziveskedjék velem visszafaradni, majd kicseréljük.

A pénzbizdosó gyanútlanul visszament. Az előcsarnokba érve, a pénzbizdosó átadta a bankjegyeket a hivatalnoknak, mire ez egy semmitmondó kérdéssel fordult a pénztároshoz, aki készségesen nyújtott felvilágosítást. A fiatal ember udvariasan köszönt és észrevehén, hogy a pénzbizdosó másfelé néz, hirtelen kisetett a helyiségből. A hiszékeny pénzbizdosó még sokáig várakozott, míg végre a pénztárhoz lépett, hogy a pénz kiadását sürgesse. Ekkor tűnt ki, hogy körmönfont csalónak esett áldozatul.

KÖZGAZDASÁG.

Az ország termése.

— A földmívelési miniszter jelentése. —

Budapest, július 14.

A földmívelésügyi minisztérium ma beszámolt a termésbecslés eredményéről és általában a vetések állásáról, úgy, amint a gazdasági tudósítók július 10-én észlelték. Sajnos, hogy a július hónap első harmadában uralkodott kedvezőtlen időjárás jelentékenyen csökkentette a gazdák reményeit és különösen a gabonatermés kilátásaiban úgy mennyiségre, mint minőségre nézve, jelentékeny visszaesés állott be. A gabonatermés kilátások ma sem rosszak ugyan még, de a június 30-dikáról szóló jelentés eredményével szemben általában konstátálni lehet, hogy úgy az őszi, mint a tavaszi gabona a remélnél kisebb termést fog adni és ha az időjárás a munkálatoknak továbbra sem kedvezne, úgy a kilátások a mai állapotban sem tarthatnák fenn magukat. Az aratási munkálatok országszerte folynak, sok helyen azonban nagyon felszaporodott a munka, sőt néhol éppen e miatt munkákészben hiány is van. Az Alföldön már próbacéplés is folyik.

A gazdasági tudósítók kedvezőtlen jelentései után ezuttal még inkább hangsúlyozni kell, hogy az alább közzétett termésbecslés csakis hozzávetőleges lehet, mert próbacéplések nincsenek és ennek folytán a gazdasági tudósítók sem bizonyosak a felől, hogy mennyi és minő a károsodás, tehát minő is a gabonatermés termése.

Az őszi és tavaszi buza területét az 1895-iki országos statisztikai felvételek 5,515,000 kat. holdban állapították meg; a folyó évre is ugyanilyen kiterjedésűnek vehető a bevetett terület.

A gazdasági tudósítók jelentései a buza termést részben kis, közép, részben azonban és ez a tulnyomó rész, középnek jelzik; minőségre nézve többnyire közép és jó termésre van kilátás, kivéve azokat a területeket, ahol a hőség, illetve a rozsdás és a sok eső részben megkárosította a buzát. Az aratás az Alföldön sok helyen már megtörtént; nagyobb részben azonban még folyik. Az ország más vidékein is aratnak már, a hegyi vidékeken azonban csak most kezdenek az aratáshoz illetve a magasabb zónákban a buza csak most érik.

A buzatermés kilátások országos átlagban csökkentek; sőt egyes vármegyeekben jelentékeny a visszaesés, néhol azonban az állapotok javultak is, különösen minőségre. A bevetett terület arányában, mely 5,515,000 kat. holdra becsülhető, az átlagos termés hozamot a gazdasági tudósítók kat. holdankint 6,61 métermázsára teszik, vagyis kevesebbre, mint a multikori jelentésben, amikor 6,78 métermázsásra van kilátás. És úgy az összesen várható termés hozam, főtéve, hogy a bevetett terület 1895. óta nem változott, 36,92 millió métermázsra, vagyis 486,000 métermázsával kevesebb, mint június hó 30-án. Tavaly 38,45 millió métermázsra buza termett.

Az országos átlagban remélt terméshez, vagyis a kat. holdankint remélt 6,61 métermázsához viszonyítva legjobb, tehát elég jó termésre van kilátás: Bars, Esztergom, Nyitra, Pozsony, Baranya, Fehér, Moson, Somogy, Sopron, Tolna, Vas, Veszprém, Zala, Bács-Bodrog, Pest, Borsod, Békés, Bihar, Hajdu, Csanád, Krassó-Szörény, Temes, Torontál, Alsó-Fehér, Brassó, Csik, Fogaras, Nagy-Küküllő és Szeben-vármegyében; az országos átlagnál bővebb termésre, tehát kat. holdankint 5—6,60 métermázsra közötti eredményre van kilátás: Hont, Liptó, Nógrád, Trencsén, Turóc, Zólyom, Győr, Komárom, Csongrad, Jász-Nagykun-Szolnok, Abauj, Torna, Bereg, Gömör, Sáros, Szepes, Ung, Zemplén, Máramaros, Szabolcs, Szatmár, Szilágy, Arad, Beszterce-Naszód, Haromszék, Hunyad, Kis-Küküllő, Kolozs, Maros-Torda, Torda, Aranyos és Udvarhely vármegyében.

Az őszi rozsa és kétszeres területét az 1895-iki országos felvételek 1,841,000 kat. holdra becsülték, bár az 1899/1900. évben az őszi rozsból jelentékeny területet kiszántottak a különben is részben nagyon rosszul kelt és rosszul telt vetésekből; utóbbi területi adatok hiányában ezuttal is csak az 1895-iki bevetett terület vehető irányadón.

Az őszi rozsban, amelynek aratása országszerte folyik, a hőség szintén kárt okozott, de még nagyobb mértékű volt a károsodás a vihar és őszi esősök következtében, mely több vidéken szétszórta a mar keresztesben levő termést, illetve átaztatta a kékvetket, amelyeknek szárítása nagy gondot okoz a különben is munkában szükülködő gazdáknak. A rozsa minőségét, ahol elemi csapás nagyobb kárt nem okozott, általában dicsérik; néhol azonban épp úgy, mint a buzánál, bár kisebb területen, kifogásokat hallani a minőség ellen. Mennyiségre a remélt rosztermelés alig változott, mindössze is a gazdasági tudósítók 77,000 métermázsával remélnék kevesebb eredményt, mint a multikori jelentés alkalmával. Az országosan várható összes termés eredménye ugyanis, ha az időjárás többé kárt nem okoz, 10,43 millió métermázsra, tehát kat. holdankint átlagban 5,66 métermázsra becsülhető. Tavaly, közel 12 millió métermázsra szánt termelt.

Az őszi és főképp a tavaszi árpa bevetett területét az 1895-iki országos statisztikai felvételek 1,787,000 kat. holdra becsülték. A folyó évre ugyanennyire tehető a beültetett terület.

Az őszi árpat jó időben nagyjából learatták és részben már kielégítő, illetve jó eredménynyol elcséplették.

A tavaszi árpa kora tavasztól kezdve nem a legkielegítőbben gyarapodott, elmaradt és gazos lett, s mert férgek is károsították s néhol a rozsdás is elkezdte — itt-ott pedig elég rosszul is kalászott, utóbb pedig a hőség, illetve az országos nagy mértékű vihar és esőségek is sokat roztottak benne, általában csak kis közepes és részben közepes eredményt ígér. Aratása folyamatban van. A gazdasági tudósítók jelentései alapján országos átlagban, illetve kat. holdanként remélhető mintegy 6,50 métermázsra, különböző minőségű árpa, és így végeredményre nézve várható körülbelül 11,63 millió métermázsra. Tavaly termelt összesen 13,41 millió métermázsra. Az országos átlag terméshez, vagyis 6,50 métermázsához viszonyítva legjobb, azaz elég jó termés remélhető Bars, Esztergom, Nyitra, Baranya, Fehér, Tolna, Zala, Bács-Bodrog, Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok, Pest, Békés, Bihar, Hajdu, Szilágy, Arad, Csanád, Krassó-Szörény, Temes, Torontál, Csik, Nagy-Küküllő és Szeben vármegyében kat. holdanként 5.—6,50 métermázsra termést várnak: Árva, Hont, Liptó, Nógrád, Pozsony, Trencsén, Turóc, Győr, Komárom, Moson, Somogy, Sopron, Vas, Veszprém, Heves, Abauj, Torna, Borsod, Gömör, Sáros, Szepes, Ung, Szabolcs, Szatmár, Ugocsa, Alsó-Fehér, Beszterce-Naszód, Brassó, Fogaras, Hunyad, Kis-Küküllő, Kolozs, Maros, Torda, Szolnok-Doboka, Torda-Aranyos és Udvarhely vármegyében.

A zab területe a már több ízben említett statisztikai felvételek alapján 1,685,000 kat. hold, ennyire lehet becsülni az ideit bevetett területet is.

A zabvetéseknek javarésze szintén sokat szenvedett. A kedvezőtlen időjárástól és különösen egyes vidékeken, ahol még férgek is károsították és a fagyolt is szenvedett, olyannyira gyenge, hogy alig adja meg a 4—5 magot. Az utóbbi viharos időjárás is jelentékeny kárt okozott. Sok helyen összekuszálta és az itt-ott érett magot részben kiverte. Az eső azonban még néhol javított is rajta, minek következtében a károsodás országos átlagban nagyjából jelentéktelen. A zab már érik, sőt néhol teljesen kasza alá érett; de most a buza és rozs körül foglalkoznak a gazdák, erre csak pár nap múlva kerülhet a sor. A zabterméshozamot országos átlagban és kat. holdankint 6,16 métermázsra és így végeredményre nézve mintegy 10,38 millió métermázsra becsülhetni. Tavaly 11,79 millió métermázsra termelt.

A kukorica kedvező fejlődése a jelentés időszakában tovább haladt. Ezt a mindenfelé előfordult bőséges csapadék előmozdította. Cimerét és helyenként esőveit is növelte. Munkáztatás a kései vetések kivételével bevezették. Ez utóbbiaknál a gyomok nagyjából fellelése hátráltatja azt. Viharos esőktől az ország több vidékén a kukorica megdőlt, de további fejlődéséért helyreállítását várják.

A többi terményekben is kisebb-nagyobb a kár. Károsodott a szőlő, gyümölcs, a takarmány és sok helyen a dohány, a burgonyának és a répanak a sok eső nem ártott, bár az előbbinél sok helyen félnék a rohadástól.

Összefoglalva a főbb számadatokat és összehasonlítva azokat a tavalyi természettel és a június 30-iki jelentések adataival, ezt a számcsoportot kapjuk:

	Várható termés 1900.	1899-ik évi termés	
	július 10.	június 30.	
Buza	36,924,592	37,410,681	38,451,555
Rozs	10,428,770	10,505,825	11,990,474
Árpa	11,629,114	11,694,477	13,409,095
Zab	10,385,156	10,476,954	11,788,614

Hetiszemle.

Budapest, július 14.

Gabonázlet. (Goldmann és Engel cég jelentése) *Budapesti Napló* részére.) Az időjárás az elmúlt héten nagyon szeszélyes volt és az eddigi forró meleg nyári időt zavarok váltották fel, amelyek az egész országot bejárták, többé kevésbé kárt okozva a gazdáknak. Külföldön is ilyen volt az időjárás.

A külföldi piacok üzletmenete csendes. Az amerikai tőzsdéjelentésekre a kontinens tőzsdéi nem sokat adtak, megszokva azoknak megbízhatatlanságát. — Angliában az üzlet igen szűk keretek között mozgott, az árak majdnem teljesen változatlanok. — Épp így alakult a csekély forgalom Franciaországban. — A többi piacokon a fogyasztók igen tartózkodók s a forgalom igen csekély volt.

Nálunk kenyérmagvakban igen nagy deronit volt, míg a többi cikkekről arat tartottak maradtak.

Az üzleti hét részletei a következők:

Buzában az üzlet igen lanyhán indult. Az eladók elég bőven kínálták áruiikat, a malmok azonban csekély vételkedvet tanúsítottak s így nem igen fejlődött nagyobb forgalom, később a hangulat kissé javult, de erre ismét visszaesés következett, amit a határidőpiacon beállott basse hatalmasan előmozdított, úgy hogy egyenlegkepp 10 fillért tesz ki a heti árvesztés. Az összforgalom 120,000 mm.-át tesz ki. Néhány nagyobb tétel szerb buza is kelt el továbbszállítás céljából.

Rozsból (6) csak keveset kínálnak, mivel szemben a kereslet is mérsékelt. Jegyzésével: 6,35—6,60 korona budapesti paritásra; 6,70 korona Budapestben, három óra. Nyíri rozsa debreceni paritásra 5,80—5,90 koronán kelt el. Uj áruban még kevés üzlet jött létre, s szállításra (július—augusztus) az októberi

Budapesti Napló

részére

Apró hirdetéseket

és

Előfizetéseket

elírogdnak a következő lapelárusító helyeken:

Brener Nővérek, Teréz-kört és Podmaniczky-utca sark.
Adler Leóna, Liptó-kört.
Posch József, Váci-kört 80.
Öz. Véber Vimosné, Váci-kört 15.
Feldmann Mórné, Marokkói-utca 1.
Mosch utóda, Dorottya-u. 2. Magy. király-szálló.
Kürthy Kálmáné, Harmincad-utca 1.
Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.
Redlich Szidónia, Király-utca 59.
Benda Józsefné, Andrássy-utca 50. Oktogon.
Deusch Miksáné, Andrássy-u. 38.
Schneller Mórné, Dob-utca és Károly-kört sark.
Sopronyi V., dohány-nagyterület, Keresepesi-utca 1.
Öz. Hallada Anna, Múzeum-kört 10.
Szántó Mór, Kecskefői-utca és Kálvin-tér sark.
Deutsch Julia, József-kört 50. Baross-utca sark.

rozs áránál 10 forintra kevesebbet fizettek. Uj nyiri rozs állomásokon 6.15—6.05 koronát jegyez.

Arpa (6-aru takarmány és hántolási ósokra) kevés kelt el; az árak változatlanok maradtak. Jegyzéseink 5.80—6.—. bizalók jobb árúért 6.20-ig fizettek Kőbányán. Uj árúért gyárosok azonnali szállításra 5.45—5.55 fizettek, a bangulat lanyha. Szokványára jul.—aug. szállításra 5.45 K. három óra kelt el.

Zabot elég bőven kínáltak, a kereslet azonban gyenge volt. Elkelt a 4500 q. a K. 5.20—35, prima árúért, mely azonban alig kapható, 5.60 fizettek Budapesten készpénzben.

Tengeriben a forgalom igen mérsékelt s a határidő jegyzéseit éri el.

Olajmagvak. Káposztarepce a héten változatlan maradt s helyben és budapesti paritásra 12.25—13 Kor. jegyez. Augusztusra 13.50—13.40 fizettek. Bánati repcét alig kínáltak s így csekély volt a forgalom, jegyzéseink budapesti paritásra 12.50—12.40 K. Román aprószemű árúért tulajdonosok Budapesten ca 12.75 kérnek. Hibás árú 12.25 kelt el.

Hüvelyek. Bab a héten szintén üzletellen volt, az árak csak névlegesek. Apró bab Gyöngyösfélegyházán 8.—, gömbölyű. Mohács 7.—. Zombor-Baja 7.—, barna kalocsa 7.—, tarka N. Károlyon 5.—, kendermag helyben 10.— jegyez. Bükköny 7.—. 7.25. Muharmag 7.—. 7.50 helyben 50 kgknt.

Liszt. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A lisztüzletben a lefolyt héten lényegesebb változás nem fordult elő. Az árak mérsékelt forgalom mellett megtartottak mult heti nivójukat. A korábbi hónapok kötelei tulajdonosai apránként bonyolítják le, mert a második kéz is küzd az eladás nehézségeivel és a második felszólításai az átvételre a legtöbb esetben kénytelen prolóngálással nyernek elintézt. Mind-ezekhez járul, hogy a budapesti malink az üzemredukcióra nézve nem tudtak megegyezni s a folyton növekvő készletek nem csekély tehérként nehezdednek az üzletre.

Az árak 100 kgknt, zsákostól Budapesten szállítva.

Table with 2 columns: Szám (0-6) and Ar kor (26.40-18.60). Includes sub-tables for Finom korpa and Dara.

Szeszűlet. (A Budapesti Napló tudósítójától.) Az élelenség, mely a szeszüzletnek már hónapok óta állandó jellege, még mindig tart. Az árak további alakulására nézve most már nem annyira a fogyasztás mértéke, mely nagyjában évről-évre ugyanaz, hanem a nyersanyagban várható terméseredmények irányodók. Jegyzések: nyersszeszért finomított részére 40—40½, finomított szeszért nagyban 116½—117, kicsiben 117½—118, denaturált szeszért nagyban 36—36½, kicsiben 37 koronával, helyben.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön cég jelentése a Budapesti Napló részére.) A lefolyt héten is jó keresete volt a valódi bajor eredetű tarlórépamagnak, a legutóbbi tudósításunk ellenére lucernamagnak is élénk keresete állott be. Csülöggyűrtnek is volt némi kelete. A törös löhere forgalma az amerikai piacokon tovább is szilárd volt, ehhez lényegesen hozzájárult az amerikai kormányzat jelentése, mely szerint a löhere termesztése ez évben jelentékenyen csökkentett. A termésre való kilátások odaát az eső dacára sem javultak, az árak folyton emelkednek.

Petroleum. (Hesz Izidor és Társa cég jelentése a Budapesti Napló részére.) A nyári napok beálltával az üzlet menete gyenge, az árak nem változtak. Jegyzéseink: Amerikai 1 csillagos petroleum 47.— korona. Orosz 3 csillagos petroleum 42.— korona. Biztonsági 2 csillagos petroleum 40.— korona, I. Standard petroleum 40.— korona, Amerikai császárólaj ottani finomítás 60.— korona, amerikai császárólaj belföldi finomítás 52.— korona. Az árak 100 kilogrammonként készpénzfizetés mellett levonás nélkül értendőek. Kékgálic I. vasmentes 69.— korona, zöldgálic 8.— korona, carbolineum I. 18.— korona, carbolineum II. 16.— korona.

Denaturált szesz. (Kalmár Sándor cég jelentése.) A termései kilátások megrosszabbodása folytán a gyárosok — noha a külföldi piacokról gyengébb megjegyzések érkeznek be, — későbbi szállításra csak a napijegyzéseknél magasabb árakon akarnak adni. Indokolják a magasabb árkövetelést azzal, hogy a rendkívül erős esőzés a burgonyának sok helyütt ártott. Promptáru után kielégítő a kereslet és hosszabb lejáratú kötések helyi-vel-közrel fél koronával a napnál magasabb árban létesültek. Mai nagybani jegyzések 36.25—36.75 korona 10.000 literfokonként hordóval együtt, ab Budapesten készpénzfizetésre engedmény nélkül. Egyes hordók 1 koronával drágábbak.

Terpentinolaj. (Kalmár Sándor cég jelentése a Budapesti Napló részére.) Az irányzat kezdetben kellemes volt, de később amerikai hírekre meglanyhult. A fogyasztás csekély és noha piacunkon jelentékeny készletek felhalmozva nincsenek, mégis áremelkedés — egyelőre — alig várható. Mai nagybani jegyzések vizisztia orosz árúért 60½—61 korona, 100 kilogrammonként, ingyen hordóban, készpénzfizetésre ab Budapesten. Egyes hordók 1 koronával drágábbak.

Ipar és kereskedelem.

Ankát a tőzsdén. A budapesti tőzsde tanácsa által a külföldi buza határidőüzletben való szállíthatása tárgyában összehívott szakértekezlet ma d. u. 5 órakor ült össze a tőzsdetanács ülésstérjében.

Kornfeld Zsigmondnak, a tőzsdetanács elnökének elnöklése alatt.

Jelen voltak: Dr. Ballai Lajos min. oszt. tanácsos, tőzsdébiztos. A Fővárosi Malomgyesület képviselőiben: Bacher Emil. Déri Izidor és Bánykány Leó, Vidéki Malomiparosok Országos Egyesülete s Rosenthal Ignác és Bauer Gyula, a Magyar Vidéki Malomgyesület részéről Schrecker Samu Lípót, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület részéről Forster Géza, Baross Károly és Szilassy Zoltán; a budapesti kereskedelmi és iparkamara képviselője Ullmann Emil (írásban adta bevéleményét.) A cégek részéről megjelentek: Perczel Ferenc (a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete részéről), Beer Iszó (Beer Salomon és Társa), Nagel Ignác, Azriel S. (Azriel Testvérek és Társa), Löwy Adolf cég (Weisz Zsigmond és Társa), Schlesinger Izidor (Kriehaber és Schlesinger), Enyedy Simon (Strasser és König), Neugebauer Sándor, Áldor Imre (Beer Jakab), Mitzky E. G., Herzfeld Frigyes (Schreiber D. és Fiai), Sándor Pál (Schlesinger és Pollakovits), Simon Jakab (Kálnoky és Simon), Klein Gyula (Heller Emil és Társa), Steiner József, Pekár Imre (Magyar Leszámitó és Pénzváltó Bank); a tőzsdetanácsok közül megjelentek: Neuman Frigyes, Bisicz Artur, Weiss Károly, Strausz Antal, Székely Ferenc, Hoffmann Samu, Kohner Ágoston, Heller Gábor és Freund Fülöp.

Kornfeld Zsigmond elnök üdvözlö a megjelenteket és röviden ismerteti az értekezlet tárgyat. Ramutatt arra, hogy a míg a készárúüzletnél a minta képezi az üzlet alapját, addig a határidőüzletnél a szállítandó árúnak bizonyos előre meghatározott feltételekkel kell bírnia, a melyek az áruiüzlet szokások különös részében vannak felsorolva. A határidőüzletknél eddig a gabona származása szerepet nem játszott. Az őrési forgalom beszűkítése alkalmával felmerült az a kérdés, hogy nem kellene-e az üzleti szokásokat olyan értelemben módosítani, hogy külföldi buzat különös kikötés nélkül a határidőüzletben szállítani nem lehet.

A kérdés természetesen több oldalról vitatható meg és mintan a tőzsdetanács nem akart a nélkül dönteni, hogy a különböző véleményeket meghallgassa, összehívott ez az értekezlet. Kéri tehát a megjelenteket, adják elő szorosan a tárgyra vonatkozó észeteiket.

Ezután hosszabb vita felelődött, amely 8 óráig tartott, s amelyben résztvettek: Klein Gyula tőzsdetanácsos, Déry Izidor és Bacher Emil, a fővárosi malomgyesület képviselői, Baross Károly, az O. M. G. E. képviselője, Pekár Imre tőzsdetanácsos, Azriel J. kereskedő, Bauer Gyula, az országos vidéki malomgyesület képviselője, Székely Ferenc tőzsdetanácsos, Steiner József ügynök, Forster Géza, az O. M. G. E. igazgatója, Neugebauer Sándor tőzsdetag, Szilassy Zoltán, az O. M. G. E. képviselőiben és Sándor Pál tőzsdetanácsos.

A tanácskozást kedden délután 4 órakor folytatják.

A gabonaszállítás. A várható gabonaforgalom akadálytalan lebonyolítása érdekében a kereskedelemügyi miniszter felhatalmazta a m. kir. államvasutak igazgatóságát, hogy folyó évi július hó közepétől kezdve a gabonaszállítás befejezéséig — tényleges szükség esetén — a Fiuméba, valamint a vámkülföldre rendelt gabonaszállítmányokat és őrleményeket az üzletszabályzatban foglalt általános határozmányoktól eltérőleg soron kívül továbbíthassa, és hogy a magyar belforgalomban, Fiumét kivéve, és a magyar-osztrák forgalomban a kocsiorkományu teherárakra nézve, az élő és romlandó árúkat kivéve, a felvétel és szállítási határidő tekintetében az üzletszabályzat 55. §. 3. pontját alkalmazhassa. Felhatalmazást adott azonkívül a miniszter arra is, hogy a rakodási időt kilenc nappali órára leszállíthassa, végre, hogy a helyi állomási viszonyok folytán esetleg beálló szükség mérvéhez képest egyes állomásokon az utóbb idézett határozmány alapján a fekbért egyes cikkekre felemelhesse, illetve a fekbérmentes időt esetről-esetre korlátozhassa az igazgatóság.

A m. kir. államvasutak az ideiglenes összeállítások szerint vonalakon a mult hónapban összesen 14,754,500 koronát vettek be, mely összegből 3,874,000 korona a személy-, 10,880,500 korona pedig az áruforgalomra esik. Ezzel szemben a végleges szállítási bevétel a mult év megfelelő havában 14,530,760 korona, a f. évi június hóban tehát kerek összegben 220,000 koronával több volt. Az év eleje óta június hó végéig a szállítási bevétel 88,478,076 korona, 4.4%-kal több, mint a mult év első felében, amely pályakilométerenként 1000 korona nagyobb jövedelmet jelent.

A Fonopire Pesti Biztosító Intézet életbiztosítási osztályának az év első felében 1838. ajánlat 6,742,860.— korona biztosítási tőkere nyújtott be. 1578 kötvény 5,677,630.— korona tőkérül állított ki. A díjbévetel 1,395,351.— koronára rug. Haláleset 102,260.270.— koronáról jelentett. Egyzersz. mindent utalunk ama különös kedvezményekre, amelyeket ezen hazai intézet (alapítva 1834-ben 4 millió korona részvény-tőkével, nyereség és díjtartaléki és évi bevételei körülbelül 24 millió korona) az életbiztosításnál nyújt: 1. Hadbiztosítást díjpótlék nélkül 20,000.— korona határáig a biztosított tőke feléről a közös hadsereg és honvédség; 30,000.— korona erejéig a népfelkelők védközeleztettjeire nézve. (Hivatászerű katonáknak mérsékelt díjpótlék mellett.) 2. A fültelemek értelmében a biztosítás érvényének megtámadhatatlansága még az esetben is — biztosított párba vagy

Öngyilkosság folytán halt volna el, vagy ha utólag kiténnék, hogy a biztosított a biztosítás alapjául szolgáló ajánlatban lényeges körülményre nézve tévedett. 3. Oly nyereségben való részvételrel egybekötött biztosítást művel, amelynél a kötvényben bizonyos minimális eredményekért szavatol és a szavatolt a biztosított a felszaporodott nyereségek 50 százalékában részesül. 4. A biztosításnak 3 évi fennállás után a biztosításra jutányos fültelemek mellett a kölcsönt ad, vagy azt b) visszavásárolja, vagy c) minden további díjfizetés nélkül kibázsítási biztosításoknál lökésítést eszközöl a nélkül, hogy a félnek utóbbiért folyamodnia kellene.

Elhárított forgalmi akadály. A magyar királyi államvasutak jassenova—ainai vonalának Krassova és Anina állomásai között fennállott forgalmi akadályt elhárítottak és ezen vonalon az összes forgalom újból megindult.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Roth Béla kereskedő Budapest, Horovits Minna kereskedő Budapest, Goldberger Simon kereskedő Duna-Szerdahely.

Szessárak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 40 korona pénzben, 40/50 korona áruban. Bécsben az irányzat szilárdabb. A nyersszesz ára 44.30 korona pénzben, 44/70 korona áruban.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1900. évi július 14 Készlet 700 darab. Érkezett 105 darab. Maradt 555 darab. — Napi árak: 120—180 kg. sulyban 88—92 koronáig, 220—280 kg. sulyban 90—94 koronáig, 320—380 kg. sulyban 88—94 k.-ig. Öreg nehéz páronként 400—500 kilos 84—90 koronáig. Malac 80— korona 100 kilonként. A vásár lanyha volt.

A budapesti gabonátőzsde.

Budapest, július 14.

A kínálat ma élénk volt, a vásárlásban azonban csak néhány malom vett részt. Forgalomba került 18000 métermáza buza. Az árak 5—10 fillérrel csökkentek. Rózs változatlan maradt. Más gabonaneműekben csekély volt a forgalom.

Eladatott: Buza. Tiszavidéki: 1300 mm. 79/8 k. 7 K. 75 f., felső, 200 mm. 79 k. 7 K. 70 f., 300 mm. 78/5 k. 7 K. 70 f.

Pest megyevidéki: 100 mm. 79/5 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 76 k. 7 K. 50 f., 120 mm. 75/5 k. 7 K. 25 f., 100 mm. 75/5 k. 7 K. 25 f. sárza, 200 mm. 74/5 k. 7 K. 15 f., 150 mm. 74 k. 7 K. 15 f. keverékes, 150 mm. 74 k. 7 K. 15 f., 200 mm. 74 k. 7 K. 10 f., 150 mm. 73/5 k. 7 K. 15 f., 100 mm. 72 k. 7 K. 10 f.

Budai: 420 mm. 76 k. 7 K. 25 f. Marosi: 3200 mm. 78 k. 7 K. 70 f. Dunavidéki: 1500 mm. 75/3 k. 7 K. 25 f. Fehérmegyevidéki: 100 mm. 73/5 k. 7 K. 15 f.

Bihari: 1400 mm. 78/8 k. 7 K. 55 f. keverék. Zentai: 6100 mm. 72/6 k. 7 K. 15 f., 2270 mm. 73/5 k. 7 K. 15 f.

Verbászi: 3175 mm. 72/5 k. 7 K. 25 f. Bányási: 1860 mm. 73/6 k. 7 K. 25 f. Mind 3 hónapra.

Uj rozs: 200 mm. 6 K. 70 f. paritásra, július—augusztusi szállítást. Rozs: 100 mm. 6 K. 65 f., 100 mm. 6 K. 60 f. három hónapra. 350 mm. 6 K. 50 f.

Zab: 100 mm. 5 K. 50 f. Készpénzfizetés mellett.

A készaru hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns: Buza, kilós, and sub-columns for different varieties and prices.

Table with columns: Egyéb gabonaneműek, kilós, and sub-columns for different types of grain and prices.

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek: Buza ok óberre . . . 7.68—7.72. Rózs októberre . . . 6.75—6.81. Zab októberre . . . 5.24—5.25. Tengeri májusra (1901.) —

Tengeri júliusra . . . 5.84
Tengeri augusztusra . . .
Repece augusztusra . . .

Déli egy óraker a következő záróárakat állapított meg hivatalosan a tőzsdén:

Table with 2 columns: Item (Buza októberre, Rozs októberre, etc.) and Price (pénz 7.71 áru, 6.82, etc.)

Délután fél 5 óraker zárul:

Table with 2 columns: Item (Buza októberre, Rozs októberre, etc.) and Price (7.68-7.69, 6.78-6.79, etc.)

A budapesti értéktőzsde.

A mai értéktőzsde irányzata lanyha volt elejétől végig. Az összes nemzetközi értékek, főleg osztrák és magyar hitel ellanyhultak s lanyhán zárulnak.

A helyi piac bágyadt. A déli tőzsde további eladások folytán továbbra is gyenge maradt és igen gyengén zárult.

A helyi piac a déli tőzsdén szintén lanyha volt; kőleg a villamos vasut, mely a 300 koronán aluli árkban volt kínálat tárgya.

A valutapiac változatlan.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 693.—696.50. Osztrák hitelrészvény 672.75-674.50. Osztrák-Magyar államvasut 601.50-605.—. Jelzálogbank 432.50-433.50. Rimamurányi részvény 522.—526.—. Városi villamos 300.—. Közúti villamos 590.— korona.

A déli tőzsde.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 693.75-694.50. Osztrák hitelrészvény 672.75-673.50. Osztrák-magyar államvasut 662.50-663.75. Közúti vasut 589.50-590.—. Rimamurányi vasut részvény 516.—518.—. korona.

Foralomba került: Magyar koronajáradék 91.10. Salgótarjáni közbányi részvény 624-626. Ganz-féle részvény 3275-3250. Városi villamos vasut részvény 298-294 korona árfolyammal.

Utótőzsde. A 4 órai zárlatok maradtak:

Osztrák hitelrészvény 673.25. Magyar hitelrészvény 693.75. Leszámítoló bank részvény 458.—. Rimamurányi vasut részvény 526.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 662.75. Közúti vaspálya részvény 589.50. Villamos vasut 292.— korona árfolyammal.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:*)

I. Államadósság.

a) Magyar Államadósság.

Table with 4 columns: Item (Aranyjárdék, Koronajárdék, etc.), Pénz, Áru, Magyar nyeremény, Pénz, Áru

b) Osztrák Államadósság.

Table with 4 columns: Item (Egyes papírjárdék, etc.), Pénz, Áru, Magyar nyeremény, Pénz, Áru

c) Idegen Államadósság.

Table with 4 columns: Item (Bolgár vasuti kölcsön), Pénz, Áru, Magyar nyeremény, Pénz, Áru

II. Más kölcsönök.

Table with 4 columns: Item (Budapesti fővárosi kölcsön), Pénz, Áru, Magyar nyeremény, Pénz, Áru

VI. Takarékpénztárak részvényei.

Table with 4 columns: Item (Belvárosi, III. kerületi, etc.), Pénz, Áru, Magyar nyeremény, Pénz, Áru

IV. Elsőbbségi kötvények.

Table with 4 columns: Item (Adria elsőbbségi kötvény), Pénz, Áru, Magyar nyeremény, Pénz, Áru

V. Bankok részvényei.

Table with 4 columns: Item (Bankkegyesület, Első m. iparbank, etc.), Pénz, Áru, Magyar nyeremény, Pénz, Áru

* Az I-V. alatt jegyzett papírok árfolyamai 100 koronánként értendők, a VI-XVI. alatt jegyzettekét pedig darabonként koronánként.

III. Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Table with 4 columns: Item (Belvárosi takarékpénztár, etc.), Pénz, Áru, Magyar nyeremény, Pénz, Áru

VII. Biztosító társaságok részvényei.

Table with 4 columns: Item (Bécsi biztosító, Bécsi élet-, és ártaladékbiztosító, etc.), Pénz, Áru, Magyar nyeremény, Pénz, Áru

VIII. Gözmalomok.

Table with 4 columns: Item (Concordia, Budapesti, etc.), Pénz, Áru, Magyar nyeremény, Pénz, Áru

IX. Bányák és téglagyárak részvényei.

Table with 4 columns: Item (Borsod-bánya, Budapesti téglagyár, etc.), Pénz, Áru, Magyar nyeremény, Pénz, Áru

X. Vasutak és gőpgyárak részvényei.

Table with 4 columns: Item (Gardasági gőpgyár, Danubius, etc.), Pénz, Áru, Magyar nyeremény, Pénz, Áru

XI. Könyvnyomdak részvényei.

Table with 4 columns: Item (Athenaeum, Franklin, etc.), Pénz, Áru, Magyar nyeremény, Pénz, Áru

XII. Különbféle vállalatok részvényei.

Table with 4 columns: Item (Ált. wagn. társaság, Bpesti villamos, etc.), Pénz, Áru, Magyar nyeremény, Pénz, Áru

XIII. Közlekedési vállalatok részvényei.

Table with 4 columns: Item (Adria tengerhaj., Bpesti közúti vas., etc.), Pénz, Áru, Magyar nyeremény, Pénz, Áru

XIV. Sorsjegyek.

Table with 4 columns: Item (Baszlika, Osztr. földb., etc.), Pénz, Áru, Magyar nyeremény, Pénz, Áru

XV. Pénznemek.

Table with 4 columns: Item (Vert arany, 20 frankos arany, etc.), Pénz, Áru, Magyar nyeremény, Pénz, Áru

XVI. Külföldi váltók (látár).

Table with 4 columns: Item (Amsterdam, London, etc.), Pénz, Áru, Magyar nyeremény, Pénz, Áru

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Table with 2 columns: Item (Heremag: lucerna magyar, korona, vörös aprószemű, etc.) and Price

A bécsi értéktőzsde.

A mai előzárda ismét gyenge volt, különösen pekingi kedvezőtlen hírekre.

Déli tőzsde változatlanul tartott, üzletosond mellett. Zárlat gyenge Berlinre itt is gyenge, üzletelen.

Bécs, július 14. (Magyar értéktőzsde zárlata.) 4% aranyjárdék 115.50. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 133.50. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 39.20. Magyar keleti vasuti állami kötvény 117.25. Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 458.—. Rimamurányi vasút részvény 516.—. Magyar koronajárdék 91.45. 4% os Magyar földterhm. kötvény 90.50. Magyar hitelbank részvény 694.—. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegye 153.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény —. Magyar kereskedelmi bank 2600.

Bécs, július 14. (Osztrák értéktőzsde zárlata.) 4-2% papírjárdék 97.85. 4% os osztrák aranyjárdék 115.50. 1860-iki sorsjegye 134.—. Osztrák hitelrészvény 386.—. Angol-osztrák bank 278.—. Bécsi bankkegyesület 497.—. Osztrák-magyar bank 1718. Déli vasut 111.—. Dunagőzhajózási részvény 743.—. Dohányrészvény 289.—. Császári és királyi arany 113.96. Német bankváltók 113.55. 4-2% os ezüst járdék 97.50. Osztrák koronajárdék 97.40. 1864-iki sorsjegye 194.—. Osztrák hiteltőlesztési részvény 673.50. Unionbank 558.—. Osztrák Länderbank 417.—. Osztrák-magyar államvasut 683.50. Elbavölgyi vasut 463.—. Alpeisi bányarészvény 458.50. 20 frankos arany 19.30—Londoni váltóár 242.35. Bécsi Tramvaj Litt A. 299.—. Bécsi Tramvaj Litt B. 292.—. Liptói kohó 397.—. Az irányzat kedvtelen.

Bécs, július 14. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 673.50 Magyar hitelrészvény 694.—. Angol-Osztrák bank 278.50. Bécsi bank egyesület 498.—. Union bank 559.—. Länderbank 419.50. Osztrák-magyar államvasut részvény 663.—. Lombard 111.—. Elbavölgyi vasut 463.—. Eszaki nyugati vasut részv. 455.—. Dohányrészvény 289.—. rimamurányi vasut 517.—. Alpeisi bányarészvény 449.—. Májusi járadék 97.85. Magyar koronajárdék 91.05. Török sorsjegye 109.50. Német birodalmi márká 118.62. Napoleon d'or 19.30.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, július 14. (Társasági tudósítás.) A mai tőzsdeforgalom a politikai aggodalom és a belügyi vasiparról szóló kevésbé biztató jelentések hatása alatt állott. Az e miatt támadt kedvetlenség nyomása alatt az iparértékek nagyjából 3-4%-kal hanyatlott. A bankértékek árfolyamvesztése nem volt nagy. A vasutak igen csöndesek voltak tulajdonban tartott árfolyamok mellett, amerikai vasutak New-Yorkra gyengébbek. A járadékok közül spanyol járadék és török sorsjegyek gyöngültek. A második tőzsdéoránban a forgalom igen csöndes volt, ez a hangulat tovább is kedvtelen maradt. Magánleszámítolási kamat 3/8%.

Berlin, július 14. (Zárlat.) 4-2% os papírjárdék —. 4% osztrák aranyjárdék 97.50. Elbavölgyi vasut —. Magyar koronajárdék 90.80. Osztrák-magyar államvasut 140.60. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltóár 84.15. Magyar vasuti beruházási kölcsön 101.25. Alpeisi bányarészvény —. Discont-Commandit 175.—. Általános vállalkozási Edison 225.75. Gelsenkirchen 188.90. Laura-kohó 211.25. 4-2% os ezüstjárdék 96.25. 4% os magyar aranyjárdék 96.20. Osztrák hitelrészvény 209.75. Déli vasut 25.25. Károly Lajos vasut —. Orosz bankjegy 216.10. 4% os új orosz kölcsön 97.60. Török dohányrészvény —. Olasz járadék 93.—. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 148.—. Harpeni 183.10. Az irányzat kedvtelen.

Berlin, július 14. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négysszázalékos magyar aranyjárdék 96.50. Magyar koronajárdék 90.30. Osztrák hitelrészvény 209.90. Osztrák-magyar államvasut 140.60. Déli vasut 25.50. Eszaki nyugati vasut —. Elbavölgyi vasut —. Orosz bankjegy 216.10. Buschthoradi —. Orosz bankjegy —. (Ultimo) Lombard —.

Hamburg, július 14. (Zárlat.) 4-2% os ezüstjárdék 96.15. 1860. sorsjegye 134.50. Déli vasut 25.58. 4% osztrák aranyjárdék 97.15. Osztrák hitelrészvény 209.75. Osztrák-magyar államvasut 140.—. Olasz járadék 92.75. 4% os magyar aranyjárdék 96.10. Az irányzat bágyadt.

Frankfurt, július 14. (Zárlat.) 4-2% os papírjárdék 96.70. 4% osztrák aranyjárdék 97.50. Magyar koronajárdék 90.70. Osztrák-magyar bank 122.80. Déli vasut 25.40. Elbavölgyi vasut —. Londoni váltóár 204.12. Bécsi bankkegyesület 123.90. Villamos részvény 127.50. 3% os magyar aranykölcsön 76.50. 4-2% os ezüstjárdék 96.30. 4% os magyar aranyjárdék 96.45. Osztrák hitelrészvény 209.80. Osztrák-magyar államvasut 140.40. Eszaki nyugati vasut —. Bécsi váltóár 84.66. Párisi váltóár 816.16. Unionbank —. Alpeisi bányarészvény 226.—. Az irányzat gyenge.

Frankfurt, július 14. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árfolyamok január. Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 210.40. Osztrák-magyar államvasut 175.40. Déli vasut —. Osztrák aranyjárdék 93.25. Olasz járadék —. Laura-kohó —. Harpeni —. Discont —. Alpeisi —. Bécsi bankkegyesület 185.10. Az irányzat szilárd.

Páris, július 14. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasut —. 4% osztrák aranyjárdék 96.60. Osztrák Länderbank —. 3% os francia járadék 99.80. Ottobanbank 530.—. 3 1/2% os francia járadék 102.30. Anepesi bányá részvény —. Déli vasut —. 4% os magyar aranyjárdék 96.—. Párisi bankrészvény 10.35. Olasz járadék —. 91.65. Francia törleszt. járadék —. Osztrák földhiteltőlesztési részvény —. Török dohányrészvény 312.—. Az irányzat bágyadt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Július 14. A sertésüzlet irányzata kollembesebb. A) Húsot sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Orag nehéz (páronként 400 kilogrammra felüli súlyban) 90—81 fillérig. Orosz közén páronként 300—240 feljebb! — 14 méter — póstáber és vámmentesen szállítva! Minták kiválasztásra, nemkülönbben fekete, fehér és színes. Henneberg-selyem* blonsok és ruhákra alkalmas 45 krtól 14 frt 65 krtig méterenként. Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik! Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik! selyem Zürichben. Cs. és kir. udvari szállító.

Foulard-selyem-ruha 8 frt 40 krtól Henneberg G., selyem Zürichben. Cs. és kir. udvari szállító.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Nyári szünet.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

VIGSZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

NÉPSZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

URÁNIA SZÍNHÁZ
Kerepesi-ut 21.
Vasárnap, 1900. július hó 15-én.
Délután 4-kor és este fél 8-kor:
Páris 1900-ban.
Irta Salamon Ödön.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.
(Budán, a Krisztinavárosban.)
Vasárnap, 1900. július hó 15-én.
Délután 3 órakor, fél helyárrakkal:
Rip van Winkle.
Regényes operette 3 felvonásban, 4 képbén. Irta k Meilbac, Gille és Farnie. Zenéjét szerz. R. Planquette.
Este:
Kovács Mihály vendégfelleptével.
Viola, az alföldi haramia.
Egyes népszínmű 3 felvonásban.
Kezdeté 7 órakor

KISFALUDY SZÍNHÁZ.
Vasárnap, 1900. július hó 15-én.
Délután 3 1/2 órakor, fél helyárrakkal.
Folt, amely tisztít.
Dráma 3 felvonásban. Irta Echegaray. Spanyolból fordította Pathy Károly.
Este:
A csodaember.
(Rabbi Josefmann.)
Dalljáték 4 felvonásban. Irta Goldfaden Ábrahám Magyar színpad átdolgozta Kövessy Albert. A verseket írta Makai Emil.
Kezdeté 7 1/2 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Vasárnap, 1900. július hó 15-én.
Délután 4-kor fél helyárrakkal:
Gyöngyi Izsó vendégfelleptével.
Bur háboru.
Eredeti életkép énekkel és táncal 3 felvonásban. Irta Feld Aurél és Zsoldos László. Zenéjét szerz. Donáth Ede.
Este:
Feld Irén és Gái Gyula vendégfelleptével.
Dolly.
Svéd színmű 3 felvonásban, dal és táncal. Irta Christierson Henrik. Ford. Szeredai Leo,
Kezdeté 7 1/2 órakor.

Somossy Mulató
(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc, igazgató.
Pénztárnyitás 1/8-kor. Az előadás kezdete 1/9-kor.
A Mulató 16-ra szellőztetve van.

Mérsékelt nyári időny helyárrakkal.
Ma
nagy Varieté előadás
Fenomenális! UJ!
A világ legnagyobb attrakciója!
Joe Frank Jakson
érdekes amerikai Polo nyúkiú játékosok, (játékuk Transval és angol.)

The Martens német ének négyes.
BERGER TESTVÉREK
szájharmoska művészek, madár- és állathangutánzóik. Felső bajorországi táncosok.

Les Sor Borbon's
szicillai énekes és táncosok.
Ugyint fellépte az összes ujjonnan szerződött művészeknek.
Jegyek elővételben kaphatók Weiss A. dobány nagytűző, Karoly-körút 26. és a Mulató nappali pénztáránál.
A mulató villanyos világítása saját gépei által eszközöltetik; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárosok által készitettek.

Fényképező készülékek stb.
elismert legjobb minőségben. Raktár mindennemű szakbeli szükségletekből és Eastman-Kodak-cikkekből.
Lechner-féle Mittheilungen photograph. Inhalts (Szakfolyóirat). — Mutatvány-számok ingyen. — Ingyen oktatás a műteremben. —

LECHNER R. (Müller Vilmos)
cs. és kir. udv. fénykép intézete.
(Fényk. cikkek gyára). Bécs, Graben 31. (Fénykép. műterem.)

Nyarázó
tulajdonosainak,
„AEOL”-hangszerek
A szabadban természetelég-huzam által szögnek és önmagukban igen kellemes varázsszerű összehangzást idéznek elő, ami minden fogékony kedélyre meglepő és kedves benyomást gyakorol.
Ez hangszerek kiválóan keretek, lúgások és villák stb. igazi díszítő szolgálatnak és a helyekről nem is volna szabad azoknak hiányozni. — Részletes árjegyzék díjtalan.

Sternberg Armin és Testv.
cs. és kir. udvari hangszergyár
BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.
Zongora-termék: Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-körút sarok. Zenepalota.

Szeplő,
pattanás stb. ellen legjobb a **kámforkrém,** ára 1 korona 20 fillér: mitesszerek és bőrhámás ellen a **Johanna Mária Farina kölnivíz,** ára eredeti nagy üvegekben 1 korona. Vidékre utánvétel Drogéria, Üllői-ut 6.

Homlokzat-festék-gyár
Kronsteiner Károly
BÉCS, III., Hauptstrasse 120.
(saját házában).
Arany-érmekkel kitüntetve.
Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipar-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyiszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mészbén földelhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában külön-külön 16 krtól fölfele szállítatnak és a mi a festék szintisztaságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyiszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Selyem fehérneműek
csak saját, legkiválóbb gyártmány, legköltemesebb, legerősebb és legtartósabb alruhák (nem megy össze a kifogástalan csokoládé márká szerinti).
J. MÜLLER, Eger, (Csehország.)
első selyem fehérnemű-gyár.
Minták stb. ingyen. Legdrágább elismertérek. Orvosilag ajánlva. **Próbaling 7.—** Korona.

Hotel „zur goldenen Birne“
a város központjában, a meráni parkkal szemben, a legszebb fekvésű szálló, ujjonnan különösen berendezve. Villanyvilágítás.
HUTER J., tulajdonos.

Zsebórák
5 évi jótállás mellett részletfizetésre kaphatók
Polgár Kálmán
órá- és ékszer-üzletében
Budapest, Erzsébet-körút 29. sz.
Vidékre árjegyzék bérmentve.

Diszes ingaórák. Privátos ékszerek.

Sörkereskedők és vendéglősök figyelmébe!

A Kőbányai Királysörfőző
palacksőrei pasteurizálását a legújabb mód szerint eszközöli, miáltal palacksőrei az eredeti minőség megóvása mellett hónapokig eltarthatók.
A pasteurizálás e módjánál palack-törés nem fordul elő, — minélfogva a Kőbányai Királysörfőző azon kellemes helyzetben van, — hogy **elismert hírv világos palacksőreit a legjutányosabb árakban adhatja.**
Megrendeléseket elfogad a:
Kőbányai Királysörfőző Részvénytársaság KŐBÁNYÁN.

Torna eszközök, függő-ágyak
kötélárak és mindennemű **háló ipartelepe.**
Ponyvák, zsákok, ruhatartó kötelek fehér kenderből, zsinetek, dohány- és rezsinörök, kendertömlők és hevederek. Valósi angol lawn-tennis, football és halászlát készletek gyári raktára.
SEFFER ANTAL
Budapest. Központi városi épület Károly-u. I. bált az 12. Gondos kiszolgálást. Vidékre árjegyzék szerint. Költségvetés tornatermek teljes berendezésére kívánatra díjmentesen.

! Magyar tollal írjon minden magyar ember! !
SCHULER JÓZSEF Első magyar acélírótoll és tollszár gyáranak kitűnő gyártmányai

CZELROTOLL
melyeket hazánkban már mindenütt használnak, felülmulhatatlanok és jóságuknál fogva angol és más gyártmányokkal teljesen **versenyképesek.**
Különösen ajánlhatók: **Dánél Ernő** 54 szám, 530 szám, 532 szám, 408 szám, 450 szám, 155 szám, 255 szám, 1896 szám.
— Minden papírkereskedésben kapható. —

Utánzások miatt nagyon ügyeljünk a **SCHAFFER RÓZA** névre. Csakie ezen védjeggyel valódi.

Szépség gazdagság!!
Szépség hatalom!!
Ezt a legdrágább kincset megszerezhetni eddig csakis a
Mme Rosa Schaffer
szerb kir. udvari és kamarai szállítónő, Bécs, I., Kohlmarkt 6. által föltöltés és használt szépségápolószerek által sikerült.

Poudre ravissante cs. kir. kir. szab. Minden hölgynek, ki egyszer próbálta, nélkülözhetetlen: a bőrt vakító fehérre varázsolja és pompás zománca alatt a bőrkütségek, anyajegyek és himlőhelyek is eltűnnek. — A ráncokat és redőket kisimítja, a káros szépségápolószerek által kitagított likacsokat összehuzza és az arcnak tőde, rózsás fiatal színt kölcsönöz. Ez az egyetlen puder, melynek használata után mosakodni lehet a nélkül, hogy szemézés hatása a bőrről eltűnne. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. és 1 frt 50 kr.

Crème ravissante évtizedekkel fiatalít, a bőrt ruganyosan és simán tartja, esténként minden hölgynek használnia kellene. Egy tégely 1 frt 50 kr.

Eau ravissante megőrzi a bőrpuhességét, erősíti és a legkitűnőbb, biztos hatású tolett-víz. Egy üveg ára 2 forint 50 kr. és 1897. évi párisi és londoni nemzetközi kiállításán nagy arany-éremmel lett kitüntetve. Minden hölgynek, aki redetlen, márványfehér homlokot akar, legjobban ajánlható a cs. kir. szab. **homlokfőző** darabonkint 1 frt 50 kr-ért és a „**Savon-Ravissante**” kiváló szépségápolószert darabonkint 80 kr-ért. — **Schaffer Róza** asszony visszavarázsolja az ő „**KINOIR**”-jával minden megöszült hajnak ifjúsági színt, a legpompásabb szőket, a legragyogóbb gesztenyebarnát, a bárszuszterű feketét. A „**KINOIR**”-gye egy szer használatára elegendő, hogy a szín örökre szőke, barna vagy fekete maradjon. Semmiféle mosás sem képes az elért színárnyalatot eltávolítani és a fejbőr tiszta fehér marad. Egy doboz ára, használati utasítással együtt 1 frt 50 kr. és 5 frt. Valamennyi készítményem **csodálatos hatásért teljes kegyességet vállalok.** Számtalan elismerés- és köszönő-irat betekinthető a legmagasabb körökben és csak diszkreció miatt nem közölhetők.
Központi raktár: **ROSA SCHAFFER,** Bécs, I., Kohlmarkt 6. szám.

NÉMETFALDÓI KIRÁLYI
CARRÉ-CIRKUSZ
Carré Miksa igazgató.
Ma vasárnap, július 15-én
2 nagy disz előadás
d. u. 4-kor és este 7 1/2-kor.
A délután 4 órai előadásban a 10 éven alóli gyermekek az I. helyen 60 krt, a többi ülőhelyeken **félét áztetik.** Mindekt előadásban fellépnek a legjobb művészek és művésznők. Színre kerül az eredeti, fényes kiállítás nagy némajáték:
Egy kirándulás akadályokkal.
Az esti 7 1/2 órai előadásban lépnek fel először:
THE 3 METEORS
a „**Levegő oszillogás**”,
a jelenkor legjobb légvontiguseisei.

Hagenmácher H-Sörfőző
Palack Sör
Külföldesítégek:
Szalón Sör
Maláta Sör
GYÁRI TÖLTÉS
ÉVTERMELÉS 125000 HEKTLI
EVI FORGALOM 6 MILLIO PALACK
Megrendelési helyek: Budapesten V. Kádár-utca 5. Hagenmácher Kőbánya: Hagenmácher Budaórk.

PÁRISI NAGYÁRUHAZ

BUDAPEST,
VII., Kerepesi-ut 38.

Minden vevőnek még a legkisebb bevásárlásnál is pénzárunk egy fénykép-bonnt szolgált ki, amelyen a bevásárolt összeg nyugtá-ványozva lesz. Amidőn ezen bevásárolt áruk együtt a 10 frtnyi összeget meghaladják vagy 10 frt értékű áru egyszerre lesz bevásárolva

minden vevő teljesen ingyen kap

bármely tetszés szerinti, nekünk átadandó fénykép után egy 60 cm. magasságu művésziesen elkészített

ÉLETNAGYSÁGU HŰ FÉNYKÉPET

csupán a kifésztésért és a díszes papírkertért (passe partout) önköltségünket 1 frt 50 krt számítjuk fel. A világ egy műintézete sem képes az ingyen képet magát 10 frton alul elkészíteni.

KÉPES NAGY ÁRJEGYZÉK a közkedvelt egy és kétkoronas árnosztályunkról, valamint az összes árúikkokról kívánatra ingyen és bérmentve.

RIES és BERKOVITS

Budapest, Kerepesi-ut 66.

Cs. és kir. szab. nickelón-szifonkupak- és gépgyár.
Szab. szénsav- és kénsav-szikvizgépek.

Vizzsűrők és sörnyomókészülékek.

UJDONSÁG!

UJDONSÁG!

Hygienikus, minden visszaélést kizáró

„UNICUM“ szifonfejek

Ries és Berkovits szabadalma.

elsőrendű cseh szikvizűvegek.

RIES és BERKOVITS SZABADALMA.

Előnyök:

Sarokecsorbulás és piszklerakodás kizárva. Továbbá legnagyobb ex-plosió-ellenállóképességgel bírnak.

Legtűlésebb facon.

Csak akkor eredeti és valódi, hogy ha az üveg alja a fenti védjeggyel van el-tálla.

Action. Exoten. Werthpp-Obligat.

öst. ung. aust. (auch nicht notirte) kauft in gröss. Posten coulant Bankhaus d. ungar. Börsen-Journal, Budapest. (Offerte briefl.).

Bei Abschließen in Börsenpapieren weitgehendste Erleichterungen.

Évenként 4 huzásban

játszanak az 1907. évig az

OLASZ

vörös kereszt-sorsjegyek.

Főnyeremény 35000

lírától 150.000 lírától

Kapható 30 havi részletfizetésre,

havi befizetés darabonként 1 korona 10 fillér.

Már az első és második részlet (és 35 fillér portó) lefizetése után kiadom a sorsjegyek sorozatát és szá-mát tartalmazó részletet, 3 részlettel nyugtázva, tehát 1 részlet ingyen.

Legközelebbi huzás augusztus 1-én.

Legkisebb nyeremény, melyet minden sorsjegynek legalább nyernie kell, 25 lírától 48 lírától.

Fleissig Sándor

bank- és váltóháza

BUDAPEST,

VII. ker., Erzsébet-kört 2. szám.

hol a m. k. sz. osztálysorsjáték

200.000 kor. főnyeremény nyertett.

Magyar kir. államvasutak. Igazgatóság.

Hirdetmény.

A kézbesíthetetlen és fölös szállítmányok a vasuti fuvarszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján d. e. 9 áraker az alább felsorolt állomások teherárúraktáiraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség zsemmel meghívatik. Budapest Dunapart állomáson 1900. július hó 19-én.

Püme	19-én.
Pécs	19-én.
Szeged	20-án.
Kassa	20-án.
Debrecen	23-án.
Kolozsvár	23-án.
Csaba	23-án.
Budapest Józsefv.	24-én.
Kecskemét	24-én.
Eszék	24-én.
Szabadka	25-én.
Zagrab	25-én.
Pápa	26-én.
Budapest ny. p. u.	26-án.
Árad	26-án.
Nagyvárad	26-án.
Szatmár	30-án.
Miskolc göm. p. u.	30-án.
Pozsony	30-án.
Győr	31-én.
Veszprém	31-én.

Budapest, 1900. évi július 1-én.

Az igazgatóság.

a) Vízvezeték osztály: Elvállal és létesít: Szivattyú-telepeket, szél-motor, benzín-motor és járgány-üzemmel. Kézi-szivattyúk minden kelmélyiséghez. Fűrdő és closet-bereendezések. Kovácsoltvas-, öntött vas-, ólom- és kőgyag-oszevetékek, parkok, majorkor részére. Saját gyártmányu kovácsoltvas-tartányok viz, szesz és festék részére.

b) Gazdasági gép-osztály: szállít: „Triumph III” sorvetgépeket, szabad. elevátorokat, szénagyűjtőket, fűkaszáló és aratógépeket. Baker-restákat, szecskavágókat, répvágókat és az összes gazdasági gépeket.

c) Technikai osztály: szállít: Ruggyanta- és kender-tömlőket, vízhatlan pony-vákat, gépszijjakat, mérlegeket, olaj- és kenő-anyagokat, vala-mint az összes technikai alkatrészeket és szerszámokat.

Az összes fenti gyártmányok állandóan dus készletben raktáron. A legjobb referenciák!

Árjegyzék szivattyúk és vízvezetékéről ingyen és bérmentve, gazdasági gépekről és technikai cikkekről

LAKOS NÁNDOR gyári raktár és hidrotechnikai iroda

Központi iroda és raktárak: VIII., Külső Kerepesi-ut 1. Gép műhelyek: VII., Szövetség-utca 3. szám. BUDAPEST.

SODOR

folgykony szénvastartalmu szőlőbely, melynek segélyvel mindenki, bármel szénvastartalmu, egyszerez, ocsó, nádó és hűsítő italokat (szénava, szőlő, limonáde, kolkeiz, malnak, gőzosa, pezsgó, tej stb.) készíthet és e célra szeszestett palackba a mellékolt szén vast szert. A szénava vagy kőfa. A közöns egy-szerű, könnyelmű. A boltokból lehet. 1 doboz 10 szodruvályval 60 kr. Egy hozzá szükséges, minden-korán használható palack 3 frt. Sodropalack, mely ugy-hat mint a szódruvög, 4 frt. Beosztás lírás és utal-tás kívánatra, ingyen és bérmentve. — Képviselet a magyar korona országai részére Budapeston

Körtész Tódornál Képviselet. Geltner és Rauschnál Andrássy-ut 8

Ocsó butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtos fényezett	34 frt	1 ebédlőszék, 6-német stíl	4 frt
2 ágy, fényezett	22	1 írósasztal, 3 főkös	16
1 éjjeli szekrény, fényezett	8	1 háldszoba, matt diófa	105
1 mosdó, 2 ajtos, fényezett	14	1 háldszoba, faragott	135
2 szekrény, 2 ajtos, diófa, matt	34	1 garnitúra crépe- vagy bourette-behuzat	55
2 ágy, magas, diófa, matt	34	1 garnitúra selyem-behuzat	80
2 éjjeli szekrény, diófa, márványtal	22	1 garnitúra plüss-behuzat	60
1 kredenc, 4 ajt. fülkék, faragott, márv.	46	1 szalonasztal	10
1 diván, magas támla szőnyeggel	40	1 consol márványtal és tükör	28
1 ebédlő-asztal, diófa, matt	14		

Nagy választék egyszerű, valamint a legdíszesebb kivitei butorokba.

Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelege Budapest, Erzsébetbétér 18 Sas-utca sarok, I. emelet.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

VÉRSEGENYSÉG

ADAG: 2-6 pillula naponta.

PILULES et SIROP DE BLANCARD

változtatlan vasjódoból 40, Rue Bonaparte, PARIS

SÁPKÖR

ADAG: 1-3 kiskanál naponta.

SKROFULOZIS

2578. szám, 1900.

Bükkfa eladási alkutárgyalási hirdetmény.

Melynek alapján közhírré tétetik, hogy alulírt főerdőhivatal kerületében fekvő, a csornoholovai és dubrinicsi erdőgondnokságoknak a Lyutyánka folyóra hajló, 4229.4 kat. holdnyi bükkös erdőben levő mintegy 594,637 ürméter tűzifának 13 évi részletben leendő kihasználása mellett való eladása iránt

f. é. július hó 23-ik napján d. e. II óraker ezen főerdőhivatal tanácstermében alkutárgyalás fog megtartani.

Kikiáltási ár **220.857-09 korona**, bánatpénz **5000 (ötezer) korona**.

Bővebb felvilágosítást érdeklődők alulírott főerdőhivatalnál nyerhetnek.

Ungvárt, 1900. évi július hó 4-én.

M. kir. főerdőhivatal.

Gyümölcs és szőlőbor készítő gépek.

Gyümölcs-, must- és szőlőbor sajtók, folytonosan ható kettős „Herkules” emeltyű szerkezettel és nyomóru szabályzóval. A munkaképesség 20%-kal nagyobb mint bármely más sajtónál.

Szőlő- és gyümölcshúzó és bogyó-morzsolók. Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő- és gyümölcs-örök, aszaló-készülékek gyümölcs- és főzések aszalására, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szőlő, ümmikáló „Siphonia” gyümölcs- és szőlő-szerző permetezők, gyártásnak és szállításnak jóállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

cs. kir. kir. szabad. gazd. gégyárak, vasöntés és gőzhámor. ES, K. H. Taborstrasse 71. Kinttette 400 arany, ezüst és bronz éremmel. Az országos gazdasági egyesület által Szegeden 1899. évben rendezett kiállítás alkalmával a nagy arany éremmel kitüntetve. Árjegyzékek ingyen és bérmentve. Képviselek és viszontelárusítók felvétetnek.

A nekünk bemutatott számtalan megbízható, hiteles, kőszőruvut folytán ezen nevezetesen óka fennálló rendelő-tulajnt a legmögöbözben ajánlhatók.

Rendelő-intézet Budapest, Andrássy-ut 24. az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugysófolyásokat és sebeket, az önfertőzést utóbbaját, az elgyengült férfért, magömlést, a bujakör időkét is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a megítélésük egyik főokozója és háttérőpőket gyógyít új gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alapon.

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülőorvos, volt cs. kir. orv. főorvos. RENDEL: naponta d. e. 10 óráig és délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel választották és orvosokokról is gondokodva lesz. Nőknek külön váróterem. Ugyanott megjelent és a szerzőnő: DR. GARAI ANTALNÁL megrendelhető **NEPSZERU UTMUTATÓ** (már 10-ik kiadásban megjelent) némi betegségekről és csak ésszerű gyógyszereléshez elindó könyv, volt ára 2 (két) 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becomagolva lesz önköltségre, 1 (egy) forint mellett bérmentve vagy 90 kr. utóvét mellett.

A könyv tartalma: I. Az új orvosok leírása. — II. A nemüdi élet ábrázolása. — III. Az önfertőzést és az újall magömlés. — IV. Hugysóhókat (trippon) és hugysószóktól. — V. A bujakör (síphilis). — VI. Főhértőlyás. — VII. Bőrszertő fertőz. — VIII. Női magömlés. IX. Az ivarszervek megbetegedéseinek főbetegségei. — X.

STANDARD életbiztosító-társaság

Edinburghban (Angolhon.) Alapítottatott 1825-ben.

Magyarországi fiók: Budapest, V., Fűrdő-utca 4.

Évi bevétel.	28,750,000
Kiutalt nyereségnyerszek	150,000,000
Vagyon	230,000,000
Halálesetek folytán kifizetve	478,000,000

A Standard kötvényeinek nevezetesebb előnyei: Kétségtelen biztonság. Alacsony díjak. Szabad világkötvények érvényben tartása díjfizetések elmulasztásánál. Tőkesítés és előre megállapított visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egy évi fennállás után. Szabad háborúbiztosítás népfelkelők részére.

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.

3% Magyar Jelzalog-sorsjegyek

Huzás július hó 25-én.

Évente FŐNYEREMÉNY 4 huzás. 200.000 korona.

Késszép mellett a napi árfolyam szerint 4 208 kor.

RÉSZLETFIZETÉSRE:
1 sorjegy 36 havi részletfizetésre 4 7 kor. 10 fill.
1 sorjegy 24 havi részletfizetésre 4 10 kor. — fill.
1 sorjegy 12 havi részletfizetésre 4 18 kor. — fill.

Az első részlet lefizetésénél a részletet ki-szolgáltattuk, azonnali játékgójjal. Az 1883. évi XXXII. t.-c. értelmében a 3% sorsjegy-kamatok már a részletfizetés kezdetétől fogva a részletes tulajdonost illetik.

IGÉRVÉNYEK 3% Jelzalog-sorsjegyekre 4 4 korona blyeggel együtt. 3% osztrák földhitel-sorsjegyekre. Huzás augusztus 15-én, 4 3/4 korona blyeggel együtt. — Mindkét igérvény együttesen 7 korona.

„MERCUR”

VÁLTÓZLETI RÉSZV. TÁRSASÁG
Budapest, V., Arany János-utca 31.

Fontos sérvbajosoknak. SZENZÁCIÓSTÁLMÁNY

Egy magyar találmány sem lett oly általánosan jónak elismervé, mint a Pollitzer által feltalált és. és kir. szab. gyártású **SÉRVBÁJÓ**. Ezem sérvtől ógnyol a többi sérvtől felül a következők: 1. nem gyakori kellemetlen nyomást. 2. Ugy éjjel, mint nappal hordható. 3. A peitások oly módon idomulnak a sérvre, hogy a sérvkaput teljesen elfedik és így a sérv kicuszása lehetetlen. 4. A biztonsági óv feltalálásával pedig a sérvkötő lecsuszása meg van gátolva. Csúszásérget nem ory bel- és külföldi orvost tekintély ismereti el. Hazánálhatóságát bizonyítja továbbá azon számos köszönet és hálaanyagok, mely a világ minden tájáról (Német, Orosz, Francia, Olasz, Törökország, Amerika, India stb.) hoztak beérkezett, a melyek a t. vevőinknek mindenkör rendelkezésükre állanak. Csúszásérget mellett az árak mérés-kelek. Egyoldali ára 7 és 10 frt. Kétoldali 10 és 16 frt.

Gyermeknek a félével cselebb. Rendelésnél a test bősége kérték centiméterekben, továbbá, hogy a sérv jobb, bal, vagy mindkétoldali-e.

Nagy rákár továbbá valódi angol és francia sérvűző sérvtől kökben, bakó, köldököt, irritator, mindennemű méhefeszendő, göröcscharisnya, hátyegyenestartó, légrarna, agybetét, hátybajfolyókák és minden e szakmába vágó síkákban. Egyedüli képviselőg valódi angol és francia

GUMMI-különlegességekben.

Postai megbízások, rendeléseket pontosan és útkarítás mellett legrendesebben utóvéttel esközöl

POLLITZER MÓR és FIA

cs. és kir. szabad. orthopediai kötszerek Budapest, Deák Ferenc-utca 10. — Alapítottatott 1858

ÁRLEGYZEK kívánatra zárt borítékban bérmentve küldetk. — A címre úgyválni tessék.

Első budapesti kávémagazin

szétküldési osztálya

kávé

elvmólva és bérmentve.

Postán utóvéttel, vagy a pénz előleges beküldésével

- 4 1/2 kg. Kuba kávé 7.50
- 4 1/2 kg. Mooca kávé 7.50
- 4 1/2 kg. Jáva kávé 7.50
- 4 1/2 kg. Gyöngy kávé 7.50
- 1/4 kg. Csász. kev. tea 1.50
- 1/4 kg. Karaván tea 1.40
- 1/4 kg. Törmelék tea —.90

Belák István

BUDAPEST, VII., Rottenbiller-u.4.

A hóhér kötele.

Regény. Petőfi Sándortól. Előbb 2 kor. most 60 fill. Megrendelhető a kiadóhivatalban.

Vértisztító kúra.

Sok évi tapasztalatunk igazolja, hogy Dr. Palócz v. kórházi orvos, k. egyszégtani tanár **gyógymódjával** Budapest, VII., Kerepesi-út 10. még idült (krónikus) betegségeken szenvedők is **biztos gyógyulást** érnek el. Külön férfi- és női osztályok. Gyógykezelés egész napon át. Levélre kimerülő válasz. Rendelés: 10—12 és 3—5 óráig. Ugyanott kapható és megrendelhető „Népszéki orvosi tanácsadó” H. Kisdás. Irta: Dr. Palócz. Ára 3 korona.

Idegerősítő kúra.

Szakképzett főgépész mint művezető

kerestetik jó fizetés mellett, nagy vidéki gyár számára. Csak oly ajánlkozók vétetnek figyelembe, kik bizonyítványmásodlatokkal bebizonyítják, hogy több éven át **elsőrangu gyárakban mint főgépészek** vagy mint művezetők megfelelően működtek. Ajánlatok „U. J. 7867” alatt Haasenstein és Vogler (Jaulus és trsa) Budapest, Dorottya-utca 9. címre.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonarvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmögöbözben ajánlható

DR. KAJDACSÝ,

v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiai rendelő intézete

Budapest, Váci-kört 4. sz. 1. em.

A legelismögöbözött hugysófolyásokat, legu-lyosabb hugyhólyagbajokat, bujakóros sebeket, síphilist, az önfertőzést utóbbaját

Elgyengült férfiert

az orvosi világ által legújabbban ogyanyira felkarolt és hatásában páratlan sikerü

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magömléseket, nőknél fehérőlvást befecskendezés nélkül, a legmögöbözött bőrbetegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátyerinebajokat gyógyít a legújabb gyógy-mód szerint alapon és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 óráig 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön váróterem.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszerokról is gondokodva lesz.

POLOSKA

IRTÁS GÖZZEL JÓTALLASSAL

1 szoba 8 kor bútorral 10 Kor.

DITRICHSTEIN VII NYÁR UTCZA 34

Nyári occasio!

Szenzációs olcsó árak.

15,000 méter mosószövet.

Alkalmi eladás.

Levantine, mosható métere 13 krajeár.

Szövött mousseline raye métere 10 krajeár.

Szerb vászon-mousseline szép csikos mintákban métere 15 krajeár.

Francia atlasz-satin métere 26 krajeár.

Zephir façonné, rózsaszín vagy világoskék métere 20 krajeár.

Legfinomabb divatos francia mosószövetek métere 36 krajeár.

Legfinomabb francia batistok, szép mintákban métere 35, 40 krajeár.

Mosható selyem, façonné, métere 29 és 36 krajeár.

Divatos batistok és divatos zefírek gyönyörű kivitelben 55 krtól feljebb.

Legfinomabb gyapjuszövetek, selyemszövetek, mosószövetek stb.

a legolcsóbb árakon.

Lessner D.

áruháza,

• BÉCS, •

VI., Mariahilferstrasse 81—83.

Minták és képes divat-, toilette- és konfekció-árjegyzék, valamint szépség- és függöny-árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Alkalmi eladás csak magánvevőknek.

Magyar tanulók utazása a párisi világkiállításra.

Közoktatási m. kir. minisztérium által ajánlott s a párisi világkiállítás magyar kormánybiztosának főfelügyelete alá rendelt tanulmányi utazás.

Indul Budapesttől 1900. július 19. Münchenben (1 napi pihenő), Párisba (7 napi tartózkodás), visszautazás Svájcban át (Zürichben 1 nap). Jegyek lakást és teljes ellátást biztosítanak. Árak: III. oszt. 115 fnt 50 kr., II. oszt. 145 fnt 50 kr. Jelentkezések a tanintézetek igazgatóságánál és Budapesten m. á. v. menetjegy irodájában (Hungária szálloda).

Propper N. János,
v. keresk. akad. igazgató.

Legújabb pánoél vaskeretű szép hangú és csinos külsejű

új Mignon zongorák 550 koronától kezdve

új Pianinók 520 " "

új Harmoniumok 170 " "

kítanó jó minőségben esetleg részletfizeséssel is kaphatók

ÉDER ANTAL GYULA

bel- és külföldi zongora gyári főraktárában

Budapest, IV. ker., Váci-utca 28. sz.

Alapítva 1870-ben.

Eddig több mint 8200 drb hangszer elárultva.

Kimerítő árjegyzékek kívánatra megküldetnek.

Saját gyártmányu

fa- és vasbutor, rézagyak, ruganyos acél-

sodrony-ágybetétek, afrik- és löször-

matracok, szalangantrurák, kerti butor és

gyermekkoscsik

részletfizetésre

minden árfelmérés nélkül — gyári árakban — olcsóbban mint bárhol készpénzfizetés mellett. *Vidéki megrendelőknek árjegyzék 50 fillér bélyeg beküldése ellenében.*

PÁPAI és NATHAN

legrégibb, legnagyobb és legszolidabb speciális üzlet a szakmában.

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 2. SZ.

(Fonctiere-palota.)

Gyár: VII. ker., Csengery-utca 7. szám.

Tan- és nevelő-intézet

nyilvánossági joggal

Budapesten, Hold-utca 19. sz.

Az intézet 22 év óta áll fenn.

Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziumában és nevelőintézetében, mely államérvényes osztály- és érettségi bizonyítványokat állít ki, a beiratások szeptember 1-én kezdődnek, azonban már most is lehet előjegyezni.

A növendékek lehetnek bennlakók, félkosztosok és bejárók. Értésítővel kívánatra készséggel szolgál az igazgatóság.

Dr. László Mihály, igazgató.

NEW-YORK

ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

Alakult 1845-ben.

Az összes nyeremények a biztosítottak tulajdonát képezik.

Kivonat az 1899. évi üzleti jelentésből:

Aktívák Összege	1 milliárd 166 millió korona
Évi bevétel	258 " "
1899-ben a biztosítottaknak kifizetett	109 " "
1899-ben keltett új üzletek Összege	998 " "
Tiszta fölösleg 1899. végén	204 " "

Az 1899-ben a biztosítottaknak kifizetett nyereményosztalékok Összege

14 millió koronára rugott.

A New-York a művelt világ összes országában bír fiókokkal.

A New-York kötvénye megtámogatatlan a kiállítás napjától fogva.

Referenciák Magyarországon:

Magyar Általános Hitelbank.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

Magyarországi vezérigazgatóság:

Budapest, Erzsébet-körút 9—II., New-York palota.

MAGYAR KÖLTŐK • KLASSZIKUSOK

A magyar klasszikus költők munkáinak sorozatát ajánljuk itt a közönség és a tanuló ifjúság figyelmébe. E művek javarésze eddig csak drága áron volt kapható. A Magyar Könyvtár és Tanulók Olvasótára című gyűjteményeinkben megfelelő olcsó kiadások által megszerezésüket nagyon megkönnyítettük.

- ARANY JÁNOS. **Válogatott balladák.** Riedl Frigyes bevezetésével. (M. K. 11—12. sz.) Iskolai kiadás 60 fill.
- ARANY JÁNOS. **Toldi.** (M. K. 60—70. sz.) Iskolai kiadás 60 fill.
- ARANY JÁNOS. **Kisebbségi költeményekből.** Szemelvények. Moravcsik Géza bevezetésével. (Magyar Könyvtár 74—75. sz.) Iskolai kiadás 60 fill.
- ARANY JÁNOS. **Toldi estéje.** Bánóczy József bevezetésével. Iskolai kiadás. (Magyar Könyvtár 87—88. sz.) 60 fill.
- ARANY JÁNOS. **Első lépés. Jóna ördöge.** Bevezetéssel ellátta Komáromy Lajos. (Magyar Könyvtár 101. sz.) Iskolai kiadás 30 fill.
- ARANY JÁNOS. Szemelvények **Toldi szerelméből.** Rendeste és bevezetéssel ellátta Moravcsik Géza. Iskolai kiadás. (M. K. 102—105. sz.) 1 kor. 20 fill.
- ARANY JÁNOS. **Katalin. Keveháza. Szent László fiúja.** Bevezetéssel ellátta dr. Radnai Rezső. Iskolai kiadás. (M. K. 121—122. sz.) 60 fill.
- ARANY JÁNOS. **Buda halála.** Bevezetéssel ellátta Moravcsik Géza. (M. K. 137—139. sz.) Iskolai kiadás 90 fill.
- ARANY JÁNOS. **Vojtina Ars poetikája.** Bevezetéssel ellátta Kelemen Béla. (M. K. 144. sz.) Iskolai kiadás 30 fill.
- BALASSI BALINT **költeményekből.** Szemelvények. (Tanulók Olvasótára. I. k. 4. füzet.) 30 fill.
- BERZSENYI DÁNIEL. **Válogatott versel.** Előtrajzi bevezetéssel. (M. K. 3. sz.) 30 fill.
- BERZSENYI DÁNIEL. **Válogatott versel.** (Tanulók Olvasótára. I. kötet. 1. füzet) 40 fill.
- CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY **Dorottya,** vagy: Dámák diadala a farságon. (M. K. 10. sz.) 30 fill.
- GVADÁNYI JÓZSEF GRÓF. **A peleskei nótárius.** Sajtó alá rendeste Kardos Albert. (Magyar Könyvtár 79. szám) 30 fill.
- KISFALUDY KÁROLY. **Válogatott költemények.** Bánóczy József bevezetésével. (Magyar Könyvtár 3. sz.) 30 fill.
- KISFALUDY SÁNDOR. **Válogatott regél.** Csobáncz, Táltka, Debozy Mihály és hitvese. Bevezetéssel ellátta Szigetvári Iván. (M. K. 125. sz.) 30 fill.
- KÖLCSEY FERENCZ. **Válogatott versel.** Bevezetéssel ellátta Négycsényi László. (Magyar Könyvtár 9. sz.) 30 fill.
- Kuruczvilág költészete.** Kardos Albert bevezetésével. (M. K. 42. sz.) 30 fill.
- TINÓDY SEBESTYÉN. **Válogatott históriás énekek.** Rendeste és bevezetéssel ellátta Perényi Adolf. (Magyar Könyvtár 145. sz.) 30 fill.
- TINÓDY SEBESTYÉN. **Szemelvények eposzából.** (Tanulók Olvasótára. II. kötet. 15. füzet) 40 fill.
- VIRÁG BENEDEK. **Költemények.** Kiadta Zsuzsanna Aladár. (M. K. 115. sz.) 30 fill.
- ZRINYI MIKLÓS. **Szigeti veszedelem.** Bevezetéssel ellátta Bánóczy József. (M. K. 8. sz.) 30 fill.
- ZRINYI MIKLÓS. **Szigeti veszedelem.** Szemelvények. Tanulók Olvasótára. I. k. 2.) 40 fill.

***** Megjelentek és kaphatók *****

LAMPEL RÓBERT (Wodianer F. és Fiai)

cs. és kir. udvari könyvkereskedésnek kiadóhivatalában

***** BUDAPEST, Andrássy-út 21. *****

Minden első egyszeri beiktatása petit betűkből 4 fill. Vastagabb betűkből 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegyet kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Házvezetőnőknek
ajánljuk egy intelligens nő, kitűnő gazdaszany, esetleg gyermekekhez is. Cim a kiadóhivatalban. 6633

Idősebb
aszony ajánljuk házhoz, fizetés nélkül, jó bánásmódot mellet. Lovolat "Hűség" jellegével a kiadóhivatalt továbbít 6613

Birtokcsere
42000 korona tőkét 5% kamattal, budapesti bírói letétből kisebb házzal cserélek. Közvetítői díjaztának. Cimom: Halász István, Újpest, Király-utca 7. 6615

Kefecárukat
és tisztítószereket vegyünk Silbermann Ignác rakтарыban, Budapest, Váci-körút 38. 6630

Zongora
fekete, rövid, bécsi gyártmány 4 hónapig használva; énekösök kioldására utazás miatt olcsón eladja. Dohány-u. 69/a, II. 10. 6629

Szabás-, varrás-
és mistarajzolásban alapos oktatást nyernek intelligens nő gyek egy hónap alatt Paller Amália tanítványában, Váci-utca 19. sz. Tandij 10 forint. Minden hölgy varrhat magának. Francia minta 50 kr. Tankönyv magánutalásra kapható. Angol ruhák jutányosan elkészíttetnek. 6621

12 frtért
készülék mellyel remekszabású férfiöngyök méretük után valódi gyapjuszövet maradékokból, Lichtmann Sándor mdszabász, Bpest, Garay-ter 9. Augusztus-tól Csömör-ut 27. I. em. Vidékre szövetminták bérmentve. 6605

Hölgyeknek
segélyt és tanácsot nyujtok titoktartással, kényelmesen berendezett lakásban, ügyelmes ápolás, ellátás, esetleg orvosi segély nyérhető. Sok évi gyakorlati bírok. Metzger Sarolta, okl. szülésznő, Erzsébet-körút 6. II. em. 18. 6611

Szőnyeg, diván
kredenz, asztal, borszék, íróasztal, szalagarnitúra kiváló jó munka megolcsón eladó. Gyár-utca 25. kárpitosmesternél. 6626

Átköltöztetéseket
cs. és kir. szabalmazott butorszállító-kocsikkal jutányosan eszközölnék jólállás mellett, butorberak-tározásokat elvállalnak. Ringwald Adolf és Henrik butorszállítók, Teréz-körút 1/b. 6624

Verandás nyári-
lakás Visegrádon, mely szoba konyhából áll 40 frtért szeptember hó végéig kiadó. Bővebbet Bachmann Jánosnál, Nagymező-utca 42. sz. 6627

Fiatal francia
bónne, kézimunkákban jártas, 150 frt évi fizetés, 2 évi szerződéssel, és utköltösgemterítés Franciaországól, azonnali belépésre állást keres, Pfeiffer Ferenc ügynöksége által, Budapest, Hársfa-u. 42. sz. 6625

Harisnyák
olcsón és szépen megkötötték és megfejítették. Gépkötszést Váci-utca 67. sz. 3024

Szülnidei szépirási tanfolyam.
Ugy mint tavaly, ezidén is az iskolai szülnidei szépirási tanfolyamot nyitok, mely tanfolyam — mindennapi óra mellett, szükség esetén kettőt is — július 2-án veszi kezdetét és augusztus végéig tart. A vidéki tanulók 2 hét alatt elsajátíthatják mind a 2 írást. A tandij az egész tanfolyamra 31 korona. Azonkívül tanítom a német nyelvet és helyesírást. Adler L. szépirási tanár. Nagyköröna-u. 4. III. Ertekezés írák: 10—11-ig és 4—6-ig. 6451.

Haszonbérbe
adó 1900. okt. 1-én Bihar-megyében vasuti állomást téveben 450 hold fekete föld 30 holdnyi dohánytermelési engedéllyel, bővebb felvilágosítást ad Dr. Fráter Béla ügyvéd Budapest, IV. Granátos-utca 8. 6672

Virágévszor
(élovirág) levelező-lap több mintában gelatinál védve és szalaggal ellátva 1 drb 25 kr.; 5 drb 1 frt. Az ország előzetes beküldése ellenében bérmentve küldi meg a kiadóhivatal József-körút 18.

Eladó ház
Kispesten, a villanyos vasut közvetlen közelében, áll: 3 szoba, konyha, előszoba, csukott veranda és hozzávaló mellék, helyiségéből és kerttel-oladó; az orzít készpénz a többi amortizáció. Ne-felejs-utca 59. a házfel-ügyelőnél.

Vizsla
Telivér, versenydresszúrvaló olcsón eladó. Cim "Vadász" poste restante Nógrád-Bercel. 6620

Kérvényeket,
folyamodványokat, beadványokat írok 40 frtért. Elkészítéket vizsgára. Ugyanitt megrendelhető polgáristák 10 frtért. Cim: Ungár, Práter-utca 61. sz. 6616

Cimbalom-
tanító 10 évi gyakorlati órákat óhajtana adni, legcélszerűbb methodus szerint. Ugyanott egy kitűnő hangú szép pedálos cimbalom (hírvesz cétől) 60 frtért eladó. Verehes Irma, Szóvettség-utca 38. I. 10. 6618

Uj évtársulat
1900. július hó 1-én kezdődött. Minden fizetés után hetenkint 1 korona betét fizetendő, köleszint minden tag kaphat kellő biztonság mellett. Takarékbetétet 5%-ra elfogad a Fővárosi Takarékpénztár m. sz. Kerepesi-ut 34. 6623

4 frtért
széküldök bérmentve utánvétel, míg a készlet tart, teljes férfiöltözény 3 méter gyapjuszövet maradékokkal mindenféle szar-bedekek a Seiler J. Bpest, Garay-ter 9. Maradékokból minták nem küldhetők. 6606

Ideai akadémia,
elsőrendű pedagógus, 5 kilós bádógömbön, bérmentve, postán 6 korona. Országos mű-hézetki egyesület, Budapest, IX., Köztelek.

Szegény
aszony elvállal mindenféle kézimunkát a legjutányosabban. Cim a kiadóhivatalban. 2974

Előszobafalat
keresek megvételre. Ajánlatokat ár megjelöléssel kérek a lapozs S. V. jellege alatt. 3007

Varga Pál
cimbalomgyártónál megjelent Cimbalom iskolából egy hét alatt tanító se-gélye nélkül megtanulhat cimbalmozni bárki, melyet fizetésben vásárol cimbalmozók ingyen adok. Cimbalmozók ké-pes árjegyzék ingyen. Budapest, VIII. Róka Szi-lárd-utca 3.

Nagy vagyont,
tekinthetős jövedelmeket szerezhet mindenki, a ki a század leghasznosabb könyvét, a világszer-t előnyösen használt, "Ke-reskedelmi Vegyeszet" című terjedelmes művet megrendeli, mert ebből 540 oly foglalkozást tanul meg, mellyel férfi, nő, gyermek, töké nélkül naponta 20—30 koronát, évente 5000—6000 koronát megkereshet. A kinek biztos keresete nincs, ki melléköl foglalkozást óhajt, rendelje meg, míg a csekély készlet tart. Intelligens egyének-nek megbecsülhetetlen. A könyv kétszeresen bővít-ett új kiadását az első kiadás 6 korona bolti ára helyett 2 korona 60 fillér kedvezményesen áron rendelheti meg mindenki a "Kereskedelmi Ve-gyeszet" könyvkiadó-vállalatánál Újpest, Ló-rinc-utca 24.

Veszek
zálogházi cédulát régi arany ezüst ártúrt brillánt és gyémánt ártúrt a legmagasabb árak mellett **FRIED A.** órás és ékszerész Kerepesi-ut 2. szám.

Hölgyeim!
Nem csodálom, ha a t. hölgyek a sok hirdetet arcum és pipercikkek-ből nehezen választanak. Legyenek tovább is bizalommal és kísértések csak egyszer meg én általam készített cikkeket, az eredmény biztos. Mille fleur orme könyvvel 60 kr., szappan 40 kr., poudre bármily színbe 60 kr., kapható Török gyógyszer, kitűnő kizipaszta vörös felrepedt kezek ellen próbátégely 35 kr. Szórtórt biztos eredmény, próbátégely 60kr. Homlok körtöm szonációt keltenek, a re-dőket végképp kismintja, darabja 1 frt 50 kr. Haj-vizem páratlan! 1/4 óra alatt bármily ósz hajnak eredeti színet visszaadja, sohase lehet lemosni, 2 üveg 3 frt (3 hóig ele-gendő). Korpa és hajhul-lás ellen 1 üveg 60 kr. Számos elismert levelek-vel bizonyíthatom. Után-vétel bérhova küldöm. Mandl Ida, Budapest, Bethlen-utca 12. sz.

Ha
valami igazán jót szeret enni, küldjön Megay Róbert cukrásznak Miskolcra 2 korona 50 fillért s kap ezórt bérmentesen szállítva egy kitűnő Bohème tortát.

Bohème tortát.
Budapesten Szenes Ede és Seidl József és és kir. udvari szállítók, Simon István és Gaizler Béla urnaknál kapható. Ugyanott a legújabb és legjobb "Szulamith" torta is kapható 2 koronáért. 6674

!! Legolcsóbb és legjobb szakácskönyv !!
Szegedi új szakácskönyv legújabb (4.) bővített kiadás, írta: Szekula Teréz. Ára 2 forint helyett csak 1 frt 50 kr. Megrendelhető "Budapesti Napló" kiadóhivatalában, József-körút 18.

Az országos női-gyorsíró-egyesület
kezdők és haladók részére magyar és német gyorsírási és gépirási tanfolyamokat nyit folyó évi augusztus hó elején. Jelentkezéseket elfogad Kaiser Gizella, okl. magyar német gyorsíró tan. a tanfolyam vezetője, naponta délután 3 óráttól kezdve. Szondy-utca 42/c, 5. a. 6632

Zálogjegyeket
vesz, esetleg azokra kölcsönt közvetít, Grünblatt és társa, Erzsébet-körút 56. sz. 6611.

Második bővített kiadásban, csinos kiállításban és tetszős alakban **"MIRJA M"** lta; Dr. Kiss Arnold, veszprémi főorvosi. Ramek nyelvvellett nő számára írott magyar nyelvű zsidó imádások könyve. Ára: Vészkonotásban 2 frt 50 kr. Bórkötés 3 frt 50 kr. Csontutántatu díszes kö-tés 5 frt. Legfinomabb bórkötés 6 frt. Kapható: a "Budapesti Napló" kiadóhivatalában József-körút, 18.

Marcsekényi J. M. fu nevelő-internátsza Miskolcon.
Ezen államilag elismert régibb keletű magán nevelő in-tézet a mai kor kívánál-mainak teljesen megfele-lően van berendezve, köz-el az iskolához, kertek közt fokszik, nagy udvara és díszes kertje van; helyiségei szárazak. Főelőny abban áll, hogy csak kevés, az intelligensebb osztályhoz tartozó, jó ma-gaviselelt növendéket vesz fel, egészségi viszonyai kitűnőek, az igazga-tó lekötelező és szelid bánásmódja, valamint beha-tó házi tanítása folytán még gyöngyebb, sőt elégtelen osztálytzu tanulók is kellő eredménnyel nevel. Tessék értesítőt kérni. 6607

Butorok
lakásba, előszobába, konyhába, boltberendezések és minden asztalos-munkák jó kivitelben legolcsóbban megren-delhetők 9616

Ligeti asztalosnál, VIII., Német-u. 11.

Nevelőnőket
francia, angol és német-homniakat, okl. magyar tanítónőket, minden nemzetiségű bonneokat és gyer-mekkerestőnőket, társal-gonőket a nyárra is lelkiismeretesen ajánl és elhelyez **Szegheőné S. Lujza** BUDAPEST, VI., Deaseffy-utca 22.

Faimitáció Levelező-Lap
csokorral (élovirág) több mintában 1 drb 25 kr., 5 drb 1 frt 10 kr. Az őszeg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldi meg a "Bu-dapesti Napló" kiadóhiva-tala József-körút 18.

"Vinacet"
egy olyan, az összes gazdaszanyoknál kedvelt ecet-esszencia, amely vizzel való egyszerű hígítás után kitűnő ételnek és befőzés-hez való ecetted ad. A kész ecet vagy már a bevásárlás alkalmával kevesebb értékű vagy pedig a kony-hában való előállításban romlik meg. Az ilyen ecet pedig árt az egészségnek, azonkívül az étetek konzerválásánál hasznavehet-len. Készítse kiki maga az ecetted és használja hozzá a "Vinacet" ecet-esszenciát, akkor mindig legjobb minőségű ecetted lesz ott-hon és még pénzt takarít meg az ember vele. Kap-ható minden csamege-, drogus- és gyarmatáru-kereskedésben 1/4 literes palackjait 1 koronáért és 1 literes palackjait 3 koronáért. A Vinacetből készült eceteket lertje tehát 10—15 fillérbe kerül — a megkivánt erősséghez képest. Képviseletőség Budapest száma: **Kellner Testvérek, VI., Szondy-utca 45—47.**

Galantai-féle törv. védett "Elővirágo-s Lev-Lap
Gelatinál védve és szalaggal ellátva. Kapható több mintában. Ára 1 darabnak 10 kr., 20 drb. 180 kr. Az őszeg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldi meg a "Bu-dapesti Napló" kiadóhiva-tala a József-körút 18.

Zefir-bluzok . . . frt 2.90
Selyem-bluzok . . . 76.90
kaphatók minden színben **Pölzl Kálmán-nál** Budapest, IV. Váci-utca 6. ("Nagy Kristófhöz".)

Várkonyi Dező **Szegény legények.**
A régi betyár roman-tikából való néhány el-beszés és, amelyet a régi újságírók gárdájának ezen tehetséges tagja gyönyörű hamisítatlanul magyar nyelven anyai közveltséggel írt meg, hogy igen élvezetes olvasmányul szolgál. Ára 2 korona, bérmentesen küldéssel — a pénz előzetes beküldése esetén 2 kor. 20 fillér. Kapható a "Bu-dapesti Napló" kiadóhiva-talában József-körút 18.

Ipariteip
béfadásra. Kávilintől 5 perenyé 560 négszögöl nagyságu ipariteip, mely nagy raktárhelyiségekkel és hozzá tartozó épületekkel együtt 1900 októbertől kezdve 6 évre bérbe adatik. Ertesítést ad **Römer Károly IX., Bakács-ter 9.**

Nevelőnőket
francia, angol és német-homniakat, okl. magyar tanító-nőket, minden nemzetiségű bonneokat és gyer-mekkerestőnőket, társal-gonőket a nyárra is lelkiismeretesen ajánl és elhelyez **Szegheőné S. Lujza** BUDAPEST, VI., Deaseffy-utca 22.

Faimitáció Levelező-Lap
csokorral (élovirág) több mintában 1 drb 25 kr., 5 drb 1 frt 10 kr. Az őszeg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldi meg a "Bu-dapesti Napló" kiadóhiva-tala József-körút 18.

Köznepszéptály.
Ferenc József-kabát 4 frt Jaquet --- --- 3 frt Frack --- --- 5 frt Nadrag --- --- 2.50.

Rothberger Jakab,
Krisztóftér 2. I-ső emelet.

Butor.
Háló, ebédlő- és irodaszobákat, szalonokat, egyes kárpított butorokat, teljesen vagy darabonként olcsó árak mellett részletfizetésre is szállít **Pollák N. Ignác** butorak-tára, BUDAPEST, Teréz-körút 23. Legújabb dús árjegyzék ingyen

Találmányokra szabadalmakat
kiszékelőül úgy bel-mint külföldön **Kalmár J.** mérnök, lites szabadalmi ügyvivő, ezölött: **Pompéry (Benedek L. és tsa)** BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 44. szám alatt Szemben a Népszínházzal.

Használt és új ajtók, ablakok
mért után, teljesen fel-savasva, befalazáshoz ké-zsen, olcsón kaphatók **EISLER ARMIN** építő-asztalosnál **Budapest, V., Ná-dor-utca 57—59.**

EISLER ARMIN
építő-asztalosnál **Budapest, V., Ná-dor-utca 57—59.**

Kozmetika,
vagyis a szépség egészségápolás. Utmutatás bármilyen szépség-hiba, (foltos, anyajegyek, arczszőrök, kintések, kintések) Alapos és ártalmatlan elmulasztására, az arcnak és annak egészségi ápolására. A könyv ára egy korona (beküldhető helyegekben is, portó kúlán). Kapható a szerződés, dr. József József orvosnál, Budapest, Keckeméti-utca 6.

Zálogházi
cédulákat veszek. Eladok 13 latos ezüst evőeszkö-zeteket, grammja 5 kr., gi-randiókat, gyertyatartókat, halitálakat, táleákat, grammja 6 kr., 12 darab ezüst evőeszköz 6 frt 50 kr., teljes 12 szemelyre való teljes evőeszközeteket 138 frttól kezdve, dz vá-laszték mindennemű ezüst műtörős tárgyakat, arany felfilánok kö-löggel, grammja 85 kr., masszív arany gyűrűk 2 frt 40 kr-től, tula remon-tor órák 6 frt. Grünberger Armin Béla örökösei Buda-pessten, IV., Városház-ter 9., I. em. 23. Harisbazar. Képes árjegyzékét bérmentve is ingyen. Részletfizetésre is.

Butor.
Háló, ebédlő- és irodaszobákat, szalonokat, egyes kárpított butorokat, teljesen vagy darabonként olcsó árak mellett részletfizetésre is szállít **Pollák N. Ignác** butorak-tára, BUDAPEST, Teréz-körút 23. Legújabb dús árjegyzék ingyen

BUTOR
jó, szolid kivitelben, előnyös részletfizetésre. **Náthán Ignác** kárpitos-és asztalos-butor egyedüli főraktára VII. ker. **Erzsébet-körút 23.** Árjegyzékét bérmentve is ingyen es bérmentve

A világ legjobb fénymáza!
A ki azt akarja, hogy láb-helje mélyen feketé-fényes és tartós má-radíjon, vá-raoljon csak Fernolent-pipő-fénymázat világos láb-helmek csak Fernolent termesztes bórkmert. A fénymáz valódi gyögye.

Mindenütt kapható.
Cs. és kir. szabad. gyár Alapít. éve 1832. Gyári raktár: **Bécs, I., Schulerstrasse 21.**

BUTOROK
úgy készpénzért mint, részletfizetésre a legegyszerűbbtől a leg-finomabb kivitel legjutányosabban **Ehrentzen és Fuchs** testvéreknél, BUDAPEST, VI., Teréz-körút 8. Andrassy-ut közelében. Képes árjegyzék ingyen.

Építés- és javításhoz
használjon magyar találmány alvánt olcsó és feltétlen biztos **Szalay és Korom** állvány építő és kö-lcsönző **Hungária-ut 79. (Lehel-utca) sark.** 6622

BUTOR
kárpitos-butor, divánok, matracok, sodronyok, gyermekágyak stb. olcsó árak mellett részletfizetésre is **Rottenbiller-u. 66.** kárpitos-üzletben.

